שבועון
לבית ולמשפחה
יום ד'
י"ב בשבט תשמ"ו
22.1.1986
גליון מס' 85

שתי החלטות: אחת קשה, אחת קלה.

ההחלטה הקשה:

איזה תכשיט לקנות? עם יהלום אחד או בשלושה יהלומים? בסגנון קלאסי או בעיצוב חדשני? ההחלטה תהיה קשה יותר בתוך אולם התצוגה, כשסביבך מבחר מקסים של תכשיטים יפהפיים. כדי להקל עליך אנו מביאים לך דגמים אחדים מ-3 סגנונות: הסגנון הקלאסי, הסגנון האלגנטי, הסגנון הצעיר, ודגם מהקו היוקרתי - רנה רוס־פריס.

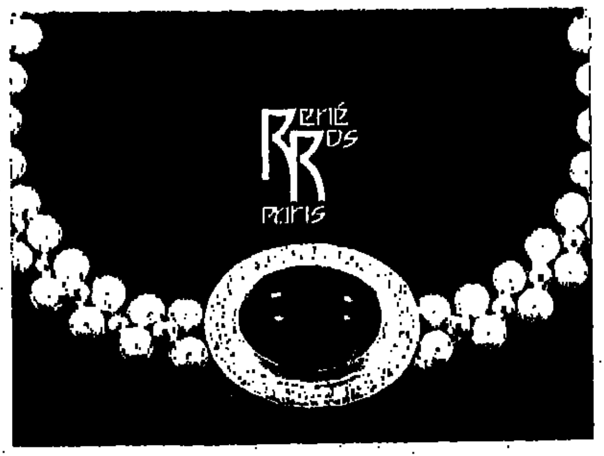

ההחלטה הקלה:

איפה לקנות את התכשיט? בדקי אם יש עוד מקום שנותן לך מבחר עיצובים כה עשיר ומגוון, רמת גימור וביצוע מעולה, אמינות של שנים, חותמת מכון התקנים על כל תכשיט, תעודת אחריות לתמיד, ותעודת הערכה לביטוח. את המחירים ההוגנים המעניקים לך תמורה אמיתית לכספך את רואה בעצמך. ולבסוף עוד יתרון בלעדי שיקל עליך בקניה:

3 עד 7 תשלומים שווים.

כל התכשיטים עשויים זהב 18 קראט משובצים ביהלומים לבנים נקיים, הצמידים 14 קראט.
המחירים מופיעים בשקלים חדשים

הבורסה לתכשיטים

ויזה · דיינרס · ישראכרט

פתוח בימי השבוע: 20.00-9.00 ומוצאי השבת עד 22.30

תל-אביב: דיזנגוף 98 (ליד הכיכר), טל. 03-246194
ירושלים: בן-יהודה 8 (במדרחוב), טל. 02-249501
חיפה: הנביאים 16, טל. 04-664111
קרית ביאליק: דרך עכו 14, טל. 04-727523
חולון: סוקולוב 54, טל. 03-853545
רעננה: אחוזה 104, טל. 052-25455
אילת: מרכז מסחרי שלום, דרך הערבה, טל. 059-76822
באר-שבע: הרצל 112, (פינת רמב"ם), טל. 057-34469
ראשל"צ: ז'בוטינסקי 65, טל. 03-999715

נייר טואלט לילדים עם המון פרסים בפנים
נילס טוטו
200,000 פרסים
לראשונה
נייר טואלט מיוחד לילדים
רך, נעים ועוד נושא פרסים:
בכל אריזה ואריזה
"חיש נילס" מבטיח זכיה!
כל הדרוש - רק גרוד קל
וראה מה הביא לך המזל:
פוסטר, עטיפה למחברת
או גלויה צבעונית
ואולי מיגזרת קרטון
תלת-מימדית.
כולם עם דמויות חביבות,
פנים מוכרות:
נילס, חבריו וכל החיות.
כל אחד זוכה!

רוצים סיבה למסיבה?
קחו ש... שקדים ש... שלנו!
הם פריכים, טריים, טבעיים, ועושים לכל אחד מסיבה של טעם ובריאות. הם מגיעים ממטעי השקדים המובחרים בכל הארץ, מהנגב ועד הגליל.
הם נברדים בקפידה, ממויינים ונארזים ללא מגע יד.
הש... שקדים ש... שלנו.
הם נמצאים בכל מקום. קלופים או שלמים, בשקית הרשת, או בשקית הצלופן הותיקה של "השקד" - אגודת מגדלי ומשווקי השקדים הגדולה בישראל.
אז קחו ש... שקדים ש... שלנו ויש לכם סיבה טובה למסיבה.
בשניים, בשלושה, בעשרה ואפילו לבד,
מול הכדורסל בטלוויזיה
או מול "סיבה למסיבה"...
מסיבה של ויטמינים
ב-100 גר' שקדים יש:
ויטמין B1 (תיאמין) - 0.25 מ"ג
ויטמין B2 (ריבופלאווין) - 0.67 מ"ג
ויטמין (חומצה ניוט) - 4.6 מ"ג
ענו ותוכלו לזכות
בעוד "סיבה למסיבה"
1. מי היא האגודה הגדולה לגידול ולשיווק שקדים בישראל? ______
2. השקדים שלנו מגיעים מכל הארץ מ______ ועד ______
3. כמה ג"ר ויטמין B2 (ריבופלאווין) יש ב-100 ג"ר שקדים שלנו ______
שלחו תשובותיכם ל: "השקד" בע"מ.
שד' שאול המלך 41 תל אביב 64928.
בין הפותרים שתשובותיהם תגענה עד ליום 10.2.86 יוגרלו
5 סופי שבוע זוגיים
"בהארחה בקיבוצים"
50 חבילות שי
ממיטב שקדי "השקד"
ההגרלה תתקיים ביום ד' 12.2.86
ההשתתפות אסורה על עובדי "השקד" ועובדי משרד הפרסום.
השקד
שקדים זה שלנו
אגודת מגדלי ומשווקי השקדים הגדולה בארץ.

כותבים לנו

השמטת שם הכותב

מחבר הכתבה „ילדי האולטרה־סאונד" (סגנון 84) הוא אבי דר. הצלם הוא שמואל רחמני. שמם נשמט מן הכתבה.

על זוהרו האמיתי של רבי זוהר

איני יכול, לצערי, להיות שותף להתמוגגותה של שולמית ציטרון מזוהרו של אורי זוהר. איני מערער על אושרו של אורי זוהר, האדם היחיד הקובע את מידת אושרו הוא הוא עצמו. אם אורי זוהר קובע שהוא מאושר אין עורין על כך!

במה שנוגע לדרך האמת שלו מכרסמים בליבי ספקות רבים, בשל אי יכולתו הרבה לא לראות ולא לשמוע על אלימותם של חרדים, על „טונים וטונות" של שנאה מצידם לחילוניים ולמדינה, על זריקת אבנים שיטתית, על הצתת תחנות אוטובוסים ועל תקיפה המונית של נציגי השלטון. אם זוהי האמת של אורי זוהר בדרכו החדשה – אחד משנינו אינו יודע אמת מה היא. חלק זה של אורי זוהר ניתן אולי לסכם במשפט אחר: „פעם שחקן – תמיד שחקן".

עומר — יצחק ערן

קטארזיס – רק לא על־יד הכיור!

אני בעד המדיח!

לא מחפשת בהדחת הכלים שום מעוז לעמל כפי. מאושרת אני ומודה לתנופה האדירה שהתפתחות הטכנולוגיה העניקה לי. אף עדויותיהן של סבתותינו אינן נוטפות נוסטלגיה רומנטית כשהן מספרות באנחה על עבודות הבית הקשות והמפרכות טרם עידן המכונות.

אותו כיבוס הכביסה בגיגית – אשר גילה קראוס מצטערת על שהוא פס מן העולם – התפרש על פני יום שלם. החל בהרתחת הדוד הענק על גבי הפרימוס (ואם לא היו מים זורמים – היה צריך גם לסחוב פחי מים), בישול הכביסה, בחישתה מדי פעם במוט עץ ענק, הוצאת הכתמים ע"י שפשוף וקירצוף על גבי לוח־עץ מסוקס, סחיבת דליי מים נקיים לשטיפה, שטיפה ביד כשהכביסה כבדה ספוגת מים קרים ומקפיאים וסחיטה בידיים אדומות נפוחות, שעורן נסדק...

כך שבהדחת הכלים ידנית איני מוצאת ולו נקודת זכות אחת. עומדת אני עייפה לפני ערימות הכלים הענקיות, נאבקת בשאריות מזון שיש לגרדן מדפנות הכלים, משפשפת סיר שתחתיתו דביקה, ואיני מוצאת שום רומנטיקה בשרוול נוטף. ודאי לי שלעבר שלי אין מקום בשטיפת הכלים – כך שאין חיי עוברים לפני עם צלחות הפיירקס. ומה בכך אם מוצאים „סדר ושיטה בצלחות", כדברי גילה קראוס?

דומה הדבר לסיזיפוס האומלל שחייב היה להמשיך ולהמשיך בעבודתו חסרת הטעם והתכלית ללא הרף וללא קץ. גם אם היה עובד בשיטתיות – מה היה יוצא לו מזהו ממילא, ברגע שנדמה היה לו שהגיע אל פסגת ההר וחשב שיוכל לפוש קמעה ולהנות מפרי עמלו – נהרסה עבודתו עד היסוד – ושוב היה עליו להתחיל מן ההתחלה..

כשאני ניצבת לבדי אל מול ערימת הכלים הענקית ומדיחה ומדיחה... אני מדיחה עצמי לידי מחשבת מצווה: על הזמן היקר הזה שיכולתי לחסוך, להמשיך ולעשות דברים שבאמת אני אוהבת לעשותם: לקרוא ספר טוב, לסרוג, לנגן, לטייל, לרקוד, ללמוד, לעסוק ביצירה.

כשאני חשה בצורך היקר של להיות לבד, לעצור את השטף, להתפרק ממתח, לעשות רגע חושבים, להגות הגיגים, או סתם לחלום בהקיץ – אני מוצאת מקום וזמן אף לכך. ורק לא על־יד הכיור!

איני חושבת שאטעין אחרת – גם כשתהיה בידי האפשרות לרכוש מדיח כלים.

אבנ"י איתן, רמת־הגולן — נגה סולניק

מטעמים בסגנון עולמי

תלוש הנחה לקניית ספרי בישול בספריית „מעריב"

כל האוסף 10 תלושים יוכל לקנות בספריית „מעריב" כל ספר מספרי הבישול של „מעריב" בהנחה של 50%. כל האוסף 20 תלושים יוכל לקנות את האנציקלופדיה לבישול ולאפיה בהנחה של 50%.

ענין של מוצא

קראתי את כתבתה של אינגה רויטשקרון בענין רודי גוטה (סגנון 82). לא ברורה לי המשמעות „מוצאה המרוקאי" של פורטונה הבאה פעמיים בשבוע לנקות ולבשל.

שאלתי היא: מהו מוצאה של העיתונאית רויטשקרון ומה מוצאו של הצלם קסטרו?

י. רונית
(ישראלית ממוצא רומני)

פריצת דרך

במלחמה המתמשכת על־זכות האשה לעצמה ועל מאבקה להרות, נופלות בצידי מיתות האישפוז גם נשים הקורעות בנשמתן קרעי מבוכה: הפלה או ילד לא רצוי או עקרות. אולי נראה במה שהחליטה יולדת השלישיה, כאשר הסכימה להפחתת שני עוברים בהריון, פריצה גדולה בתורת האמהות הרצויה.

ירושלים — אתי רוזנברג־ניצן

פרחים של לחם

בהקשר לכתבה על פרחים של לחם („כל מיני" סגנון 82) ברצוני להביא לידיעת הקוראים כי אומנות פרחי הלחם איננה אמנות יפנית (מה גם שלחם בכלל איננו בדיוק מצרך יפני, עד היום יפנים רבים אינם אוכלים לחם). מוצאה של אומנות זו מאמריקה הלטינית ובעיקר מכסיקו. היא הובאה ליפן ע"י הגב' היטומי אשר שהתה במכסיקו, התוודעה שם לאומנות זו ובשובה ליפן פיתחה את הנושא, פתחה בית ספר וכמו כן פיתחה מן הלחם חומר אשר קרא לו פמרו הנמכר ביפן כשהוא מוכן ונעשה באופן תעשייתי.

חיפה — נירה שוריץ

סגנון

19–18 צביה גרנות: מתפשים שידוך

20 יוסף לפיד: הטור של טומי

21 כל מיני

26–23 מטעמים בסגנון עולמי

29–28 תחילה עופר: המערכה להדברת המחלה האשכנזית

43 מילכה למדן: חבר מאותו כוכב

עורכת: תמר אבידר
עורכת משנה: ליאורה עיני
עורכת מוסף "בריאות": תהילה עופר
עיצוב ועריכה גרפית: עדלי סטוק, כרמית אדלר
מודעות: גילה שניידר טלפון 439474 (03)
מזכירת המקה: בתיה אבישי טלפון 439276 (03)

כל הזכויות שמורות ל"מעריב" ©

סיפור השער:

לינדה אוונס: בגיל ארבעים פלוס עדיין סמל ליופי ולבריאות. דיוויד האסלהוף: חתיך בולט בהוליווד. השניים, יחד עם עשירים ומפורסמים אחרים מקליפורניה, מתעמלים תחת שרביטו של דן איזאקסון, מורה ואיש סוד, הגובה סכומי עתק בעבור שירותיו. (רשימה בעמ' 11. שירות גאמא)

לילדים רק המזרון הטוב ביותר

בחנויות הטובות ביותר

רק בחנויות הטובות ביותר תמצאו את עמינח כוכב עליון. מזרון פוליאוריתן מוקצף במשקל סגולי גבוה במיוחד, מצופה בבדים מרהיבים אופנתיים וכביסים מאיכות מעולה.
רק בחנויות הטובות ביותר תקבלו מזרון שהוא לא סתם "מזרון ספוג" אלא מזרון עם אבא. עמינח. יצרן המזרונים המוביל בישראל.
רק בחנויות המובחרות תקבלו את עמינח כוכב עליון עם תעודת אחריות ל-5 שנים.
לילדים - רק הטוב ביותר.

הורים!
הקפידו לדרוש רק עמינח כוכב עליון.
שימו לב לתוית עמינח התפורה למזרון.

עמינח ★ כוכב עליון

מזרון פוליאוריתן מוקצף במשקל סגולי גבוה במיוחד

רשימת חנויות (חלקית):
עמינח מפעל: מושב ניר צבי - פתוח רצוף 9:00-19:00. טל: 08-220777 **עמינח מחסן איזור מרכז: תל-אביב** - נחלת בנימין 122 טל. 03-833770 **עמינח מחסן איזור צפון: חיפה** - מרכז קרסו, רח' ההסתדרות 159. טל: 04-726633 **עמינח מחסן איזור ירושלים: ירושלים** - שלומציון המלכה 18. טל: 02-221971 **עמינח מחסן איזור דרום: באר שבע** - קק"ל 101. טל: 057-77466 **עמינח מחסן איזור השרון: נתניה** - הרצל 45. טל. 053-48360
חולון: דורון - סוקולוב 10. **פתח תקוה:** דובליה - חובבי ציון 18. **תל-אביב:** דובליה - מגרשוב 40. **יפו:** אחים שהרבני - בית אשל 12. **ראשל"צ:** דקו רהיט - בית תרצה. **רחובות:** רהיטי קולומבוס - אזור התעשיה דרך יבנה. **הרצליה:** כל בו שלום. **כפר סבא:** רהיטי תל חי - ויצמן 141. **באר שבע:** דובליה - טרומפלדור 69. **אשדוד:** רהיטי כנר - האורגים, אזור התעשיה. **ק. מלאכי:** רהיטי הולנדיה - אזור התעשיה. **ירושלים:** רהיטי נוגה - שלומציון המלכה 18. שרלי - שלומציון המלכה 9. **רמלה:** שירתל - עולי הגרדום 2. רהיטי קיסר - הרצל 102. **חיפה:** כל בו שלום. הום רהיטים - צ'ק פוסט. **נצרת:** גימבו - כביש חיפה נצרת. **צפת:** אנטון - שדרות ירושלים 131. **שפרעם:** רהיטי שפרעם. **אופקים:** טויזר - מרכז מסחרי. **אשקלון:** רהיטי אשקלון - רחוב צה"ל. **באר-שבע:** רהיטי שי - הפלמ"ח 53

לאכול ולשמור על בריאות

מאת שושי כהן

אחת מדרכי הבילוי המקובלות היא האכילה. מסעדה טובה, סינית, רגילה, עוגת קרם בקונ־דיטוריה, או סתם משהו בפיתה. מוכר וגם חביב. מה שלא כל־כך חביב הוא הקשר הבל־תי־נמנע בין תזונה לא נכונה ובריאות לקויה.

היום ברור שמחלות לב, סכרת, לחץ דם וצרות אחרות, קשורות להשמנת־יתר ותזונה לא נכונה.

לתדלק את הגוף

איך בכל זאת ניתן לאכול, ליהנות וגם לשמור על הבריאות? צריך להודות: „חזרה אל הטבע". מוצ־רי מזון טבעיים, כידוע, אינם עוברים עיבוד, אינם מכילים חומרי שימור, צבעי מאכל, או תוספות כי־מיקלים אחרות. לעומת זאת הם עשירים בויטמינים מינרלים ושאר מרכיבים העוזרים ל„תדלק" את הגוף בצורה הכי נכונה.

ב־1983 החלה חברת „סוגת טבע" לייצר ולשווק מוצרים יסודיים כמו גרנולה, אורז מלא, חיטה מל־אה, סוכר חום ומוצרים אחרים, המשתייכים כולם לקטגוריה של „מזון בריאות".

מתוך קשת המוצרים הרחבה שלהם, כדאי לבחון 3 מוצרים חדשים שיצאו זה עתה לשוק: „גרנולה D", לאותם המעוניינים במזון המכיל סיבים תזונ־תיים (כ־15 אחוז) ללא תוספת סוכר (מומתק על־ידי תרכיז תפוחי־עץ). את חולי הסוכרת תעניין בוודאי העובדה שמחקרים הוכיחו כי הגדלת הסיבים התזונ־תיים בדיאטה מביאה לאיזון טוב יותר של רמת הסוכר בדם. גם אדל דייויס – הנחשבת לכוהנת התזונה הנכונה – דנה בדבר חשיבות הסיבים התזונ־תיים לגוף.

מוצר נוסף הוא המלח דל־הנתרן. הוא מיועד לאנשים המעוניינים להקטין את צריכת המלח במזו־נם. במלח הזה ניתן לתבל, להמליח ולבשל, ממש כמו במלח הרגיל.

עד היום ניתן היה להשיג מלח דל נתרן רק מיבוא. המוצר יקר מאוד ויש לו טעם לוואי שאינו דומה לטעמו של המלח הרגיל. את שתי הבעיות האלו פתרו בסוגת. ראשית – מחירו של המלח המיו־צר ב„סוגת־טבע" שווה לכל נפש וחשוב מאוד, בטע־מו הוא כמעט זהה לזה של המלח הרגיל.

ואחרון חביב: עצה טובה לסבא סבתא: במקום להביא לנכדים החמודים ממתק משמין ומנקב שיני־ים, כדאי להביא משהו מזין ובריא, שיגרום נחת לכל „אידישע סבתא" וגם יערב לחיכו של הנכד. „עוגיות גרנולה" יכולות להיות תשובה נכונה. הן מכילות דבש פרחים טיבעי, אגוזים, שקדים, וכל זה ישר מן הטבע. ויותר חשוב, טעימות.

מוצרים מבית „סוגת־טבע".
חדש, מלח דל נתרן.

היום ברור הקשר בין אכילה נכונה לבריאות טובה. וגם להיפך. איך מבטיחים שמירה על בריאות? „חזרה אל הטבע" היא תמיד פתרון בטוח. מוצרי־טבע אינם מכילים תוספות מיותרות אך הם בהחלט מכילים ויטמינים, מינרלים ושאר מרכיבים רצויים. זה גם מה שמאפיין את סידרת מוצרי „סוגת טבע". מומחים: „אין צורך להפוך לצמחוני או טבעוני כדי ליהנות ממוצרי־מזון־טבעיים".

גם מחיר סביר

מומחים ב„סוגת טבע" מציינים כמה נקודות חשובות המלוות את המוצרים מתחילת הדרך עד הגיעם אל המדף. „חשוב מאד שהמוצר המוגמר יהיה מעולה, ארוז בצורה אסתטית ויותר מזה שהאריזה תהיה חזקה, שתגן מפני רטיבות ובימים כלכליים טרופים אלה, שמחיר המוצר יהיה סביר".

חשוב לזכור שמוצרים טבעיים מכילים סובין וזה, כידוע, מועיל לחילוף חומרים תקין. טוב לכל גיל – מזקן ועד טף.

מומחים בנושא מזון ובריאות גורסים, שאין צורך להפוך לצימחוני או לטבעוני כדי ליהנות ממוצרי סידרת „סוגת טבע". מה שיש לעשות הוא פשוט להמיר את המוצרים הרגילים באלה הטבעיים, שטע־מם מלא ועשיר יותר, וכמובן, שערכם התזונתי גדול לאין ערוך.

■ תדמית

ספרית מעריב

למורים ולהורים !
הופיעה מהדורה שניה

תמונות ברצף
מאת ד״ר משה הרפז ועמנואל שחראי

מערכת לפיתוח דמיונם היוצר של התלמידים ולהעשרתם.
מותאמת לתלמידים בכיתות ב׳–ה׳

שישה־עשר סיפורי־עם ומשלים המוצגים בתמונות מאפשרים למורה להפעיל את דמיונם היוצר של התלמידים ולעורר את סקרנותם לגבי כל הכרוך ב„סיפור" שמאחורי התמונות, ואגב כך להעשיר את עולמם במושגים מתחומי הטבע, הגיאוגרפיה והלשון העברית. אל התמונות המודפסות בצבעים מצורף „מדריך למורה", והתלמיד מופעל על־ידי הספר „תמונות ברצף". חומר הלימוד מותאם לכיתות ב׳–ה׳.

■ מחיר המערכת - כולל המוללת, תיק תמונות, „מדריך למורה" והספר „תמונות ברצף" 34 שקל חדש - בשני תשלומים שווים וצמודים.

■ מחיר תיק התמונות ו„מדריך למורה" - 28 שקל חדש בשני תשלומים שווים וצמודים.

כל המחירים כוללים מס ערך מוסף ומשלוח.

להשיג בחנויות הספרים ברחבי הארץ

רגע, חושבים!

סמדר בת אדם

מסיבת בת־המצווה של ליאתי

יש המון סיבות לכתוב על מסיבת בת המצווה של ליאתי. התקופה. מי יכול להרשות לעצמו חגיגות בימים כאלה. אצל העצמאי הממוצע, לדעת שעוד לא נפלת זה כבר חגיגה בפני עצמה. עכשיו לך, תזמין אולם, דיסק־ג'וקי, בגדים למשפחה המלכותית של אותו ערב (על הרעיון של ליצן־בדרן־אמן ויתרת בחירוק שיניים למרות שאצל כל החבר'ה היה...). אתה לא יוצא ראש עם משהו פחות מחמש, ששת־לפים דולר, וזה בלי להכנס לבתי־המלון.

התקופה. לך תסביר דבר כזה לילדה. בת בכורה. כשהיא נולדה כל הסבים והסבתות הזילו דימעה ואמרו „שרק נזכה לבת מצווה". אבל עכשיו? יוקו אתה תקוע עם התקופה. אז זהו. אין בת מצווה. אבל איכשהו הפרצוף המתוק שלה עצוב לך מול העיניים ולא נותן מנוחה, והמחשבה על אין ספור ערבים אותם תבלה באירוח מכרים־שכנים־חברים־בני דודים כדי לשתות לחיים... צריך לעשות משהו. משהו כמו פיקניק בפארק הירקון.

יש המון סיבות לכתוב על בת המצווה של ליאתי. מירשם בטוח להצלחה.

המצרכים: 40 ק"ג סטייקים קוטלט, 300 קבבים (של מישו), 20 ק"ג סלטים, פיתות, ממתקים, שתיה קלה, פנטזיה, בירות, בלונים וניירות צבעוניים, מערכת הגברה עם כל הקסטות של השכונה וקצת רצון טוב של ידידים.

אופן ההכנה: הגברים מגיעים בשבע ושלושים בבוקר, תוחמים אזור בחבלים, פורקים, מרכיבים, מנפחים, תולים שלטים. הנשים מגיעות בתשע ושלושים. גוזרות, מקשטות, מייפות את השולחנות בגליונות לבנים עם חצאית קרפ אדומה. עומסות שולחן בממתקים.

הקרואים מתחילים להגיע. מתקבלים בכוסית פנטזיה. מתרווחים על הדשא בכסאות נוח. מבסוטים ואיך לא? כשהשמיים כאלה כחולים והדשא כזה ירוק ומוסיקה ויין והמשפחה ובכלל...

היו שם כל אלו שאוהבים את ליאתי. אבל חשוב לציין גם מי לא היו שם. לא היו שם אנשים שבמשך הימים האחרונים התלבטו כמה ואם בכלל להביא ילדים למסיבה. לא היו אנשים שהתלבטו איזה סכום לרשום בצ'ק מפני שמנה עולה כך וכך (והאם אני יכול להרשות לעצמי...). לא היו אנשים שהיו עסוקים ב„כמה עלתה לכרמלה (האמא) השמלה, מפני שהיא לבשה ג'ינס עם חולצה לבנה וקוקו.

מגיע יורם של השירה בציבור. „אם גם ראשינו שח..." ו„איפה הן הבחורות...", 70 ילדים מולו שרים ורוקעים ומוחאים כף. אחר כך „ליאתי תשיר לנו סולו" אבל רק שיר של יגאל בשן כי היא מתה עליו. בכמה מילים היא מודה לכולם שבאו ועזרו ומשתתפים בכלל. רוקדים הורה ומניפים אותה על כסא ומצלמים.

בינתיים ה„סטייקיה" מתחילה לעבוד: אדי ומייקה, ג'ינג'י וצביקה ומוריס – כולם חובשים כובעי טבחים (מקרטון), אחראים לריחות הג'פוף והשום.

השולחן מתמלא בסלטים וקנקלים וכל טוב. כל דיכפין ייתי ויאכל.

אחר כך קפה שחור ועוגות. בסביבות ארבע מתפזרים. היו נשארים עוד, אבל „זה הסתיו עם הענן ועם הרוח המייבב". תוך חצי שעה השטח נקי „ולא נודע כי בא אל קירבו".

לסיכום: העלות – רבע. ההנאה – כפולה ומכופלת, של כל הנוכחים והנוגעים בדבר. מה יש לומר: מזל טוב ליאתי. לך הם לא יספרו שחברים טובים ושמחה אמיתית זה נוסטלגיה. ■

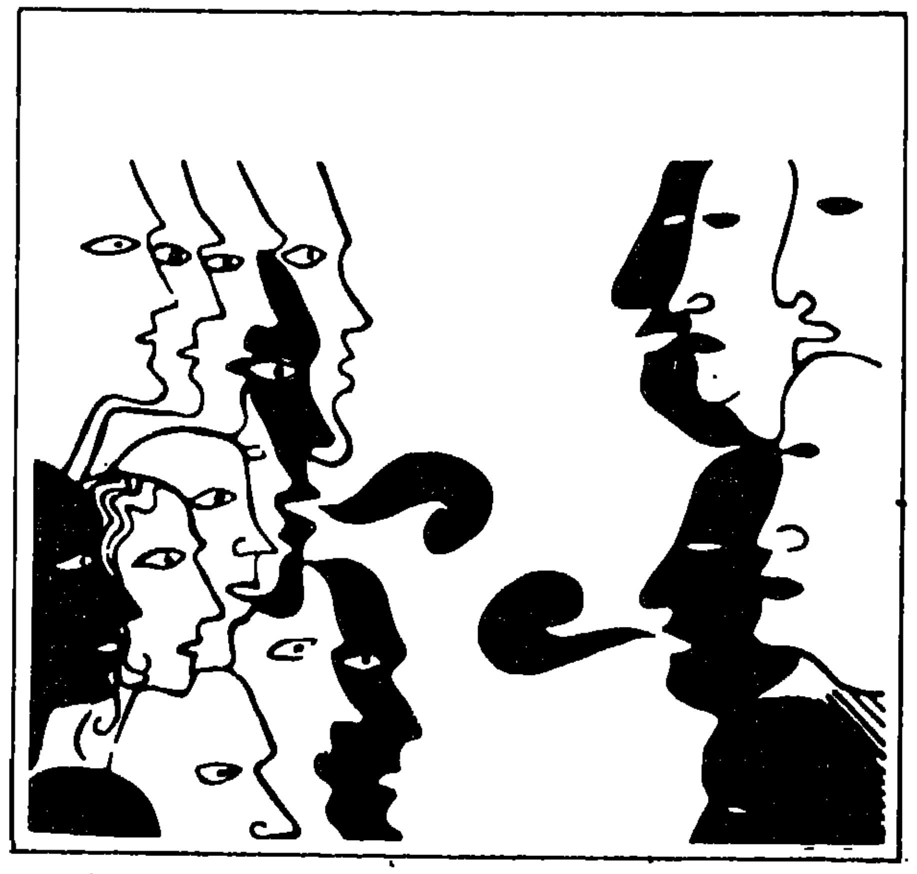

ארט בוכוואלד

רשימת הרשימות

אתם במסיבה, מוקפים אנשים מבריקים. איך לוכדים את תשומת לבם? פשוט, צריכים להיות מאוד פקחים. שאו רשימה זו בארנקכם או בתיק־הערב שלכן, ותוכלו להיוועץ בה כל אימת שנגמרות לכם המלים.

„הבן שלי משחק פוטבול במכללה בחינם".

„העריק הסובייטי יורצ'נקו עמד לקנות את הבית שלנו לפני שהחליט לחזור לברית המועצות".

„האם מישהו מכם ראה את רונאלד וננסי רייגן מבצעים את החיקוי המצחיק של מיכאיל וראיסה גורבאצ'וב?"

„בדיוק יצאנו מסטייקיה בניו יורק, כאשר שלושה אנשים חמושים רחפו אותנו, הוציאו את אקדחיהם ו– נו, תקראו על זה בעתונים מחר".

„סליי סטאלונה נאם בנשף 'בני ברית' שעשינו אצלנו לפני כמה ימים".

„כשברוס ספרינגסטין בא אלינו, הוא שר מה שאנחנו מבקשים ממנו לשיר".

„ישבתי ליד רונאלד ריגן בארוחת ערב, והוא שאל אותי, כאשה, אם אני יודעת מה קורה באפגאניסטן. כשאמרתי לו שכן, הוא פנה אל שותפתו האחרת לשולחן הארוחה והתעלם ממני כל הערב".

„ג'ורג' אמר לנסיך צ'ארלס, שאם יתנגש בו שוב עם הסוס, הוא לא יהיה מסוגל לעלות שוב על סוס פוני".

„מה שהפתיע אותי בצלילה הראשונה שלי היה לראות כמה עצומים הם הסיפונים של הטיטאניק. אין לכם מושג איזה גודל זה עד שרואים אותם באמת".

„אולי הילדים שלנו לא יראו את 'מלחמות הכוכבים' של רייגן, ואולי הנכדים שלנו לא יראו את 'מלחמות הכוכבים', ואולי הילדים שלהם לא יראו את 'מלחמות הכוכבים' – אבל בחיי, הילדים של מישהו בטח יראו".

„למה רשתות הטלוויזיה לא מראות יותר סרטים על בעלי־החיים המאושרים באפריקה, במקום להראות לנו כל כך הרבה תמונות של אנשים אומללים?"

„המדענים גילו זה עתה, שבקוקה־קולה החדשה יש 96 בועות־גאז פחות מבקוקה־קולה הישנה".

„ג'ורג' בוש נראה במיטבו כשהוא מתקיף את רונאלד רייגן".

„וולטר ויזה את ההצעה להיות נשיא ייל, משום שאמרו לו שיצטרך לגור בניו הייבן".

„אם אתה צריך לשאול כמה עולה שיחת־טלפון מקומית, סימן שאתה לא יכול להרשות לעצמך לעשות אותה".

„מישהו מוכן לתרום לקרן לתשלום קנסות הטניס של ג'ון מקנרו?"

„כולם להיות בשקט. אני עומד לקרוא פלייבוי בכתב ברייל". ■

אבי דר

משק בית

אשה צעירה, נאה, עומדת נבוכה מול דלת הכניסה לבית מגורים רב־קומות. לחיצה הססנית על כפתור הטלפון הפנימי. אין תשובה. מנסה בדירה אחרת – ללא הצלחה. בשעות הבוקר כמעט שלא תמצא דיירים בבנין – למעט אמהות צעירות שהתאהבו בחופשת הלידה, מאונס או מרצון.

האשה ניראת לי מוכרת, מאסיפת הורים או מפגישה אקראית במכולת – לא בדיוק החתיכה השכונתית. בשנות העשרים הבלונדיניות והחטובות. כשלא ענו לצילצוליה, נבוכה ממני ופנתה ללכת. „חכי, אפתח לך". במבוכה, הסמקה ובמבט מופנה הצידה פלטה: „לא, אני מחפשת עבודה במשק בית, אולי אתה מכיר מישהו שצריך?"

לא הסתדר לי. „עוזרת בית" מזוהה בדימיוני עם הופעה חיצונית אחרת, פחות תתיכית ויותר סטייל „עליזה מזרחי".

בבית דירות של זוגות צעירים תמיד יהיה ביקוש לעזרה במשק בית, אפילו חצי יום בשבוע. תוך רבע שעה כבר עבדה הגברת.

כל עבודה מכובדת, העיקר שהיא ביושר. אין לזלזל בבכורה של אף אחת המוכנה להתגבר על רתיעה מעבודה עם ספק הילה שלילית – ולהביא עוד כמה שקלים הביתה. שקלים מאוד משמעותיים בתקציב משפחתה. מר פרס, הנחליאלי הזאת היא לא היחידה שחסרה לה נשימה לגמור את החורף עד להבראה כלכלית. גם הבחור שהציע עצמו כחצרן אחר הצהרים, להשלמת הכנסתו, הסביר זאת במשכורתו הבלתי אפשרית לקיום. את הבושה כבר איבדנו כששלחו אותנו ללשכת העבודה לקבל דמי אבטלה או השלמת הכנסה. האם בחורף הקרוב תפוטרנה גם „בעלות הבית" ותאלצנה לשלוח הביתה את העוזרות? ■

مكبّر من الأصل

משלושה יוצא אחד –

משלמים עבור השמפו והמוס – פחות... ומקבלים גם מייצב (קונדישיונר) – חינם!

לשיער בריא, יפה, רך, משיי וחי משתמשים בשלושיית מוצרי פלקס. חופפים את הראש ב„שמפו פלקס", ממשיכים ב„מייצב פלקס" (CONDITIONER) ומעצבים ב„מוס פלקס". „פלקס" – משפחת תכשירי הטיפול בשיער המעולה של „רבלון".

ועתה, במבצע הכחת מיוחד לקראת השנה החדשה, מאפשרת לכם „רבלון" לקנות את 3 המוצרים באריזה מיוחדת ובמחיר מיוחד 13.5 ש"ח במקום 17 ש"ח. וכך אתם משלמים עבור השמפו והמוס פחות ובנוסף אתם מקבלים את המייצב חינם!

המבצע בכל התמרוקיות המורשות למכירת מוצרי רבלון וברשתות השיווק בכל הארץ, עד גמר המלאי של האריזות המיוחדות.

REVLON

יומר טמיר כהן (יעקבסון)

קורים דברים

טוביה צפיר והג'וניור'ס שלו. חגיגה עם די. ג'יי. צילום: דפנה קצור

שלום בית

רכילות חיובית: אסי דיין, כוכב הסרט „עד סוף הלילה" (הסרט המועמד לפרס האוסקר 85' כסרט הזר הטוב ביותר), נהנה מחיי משפחה שלווים לאחר הסערה שפקדה אותו באחרונה.

רעייתו קרוליין חזרה להתגורר עמו לאחר נסיעתה ללונדון, בנם בן השלוש הוחזר על ידם הביתה לאחר ששהה בקיבוץ ועתה הוא במעון־יום ואילו אסי מעסיק עצמו בכתיבת תסריטים. אל בכורת סרטו הגיע אסי דיין בלווית שני ילדיו הגדולים ורעייתו הראשונה אהרונה.

אהרונה, אשר פרשה מעבודתה בטלוויזיה, מתגוררת עם ילדיה בגני־יהודה ליד סביון. ■

תלמה הדר

זוג בחדשות

הראיון הטלוויזיוני הראשון עם רבקה זוהר הניב חברות קרובה בין הזמרת לבין כתב הטלוויזיה רמי גוברניק, שראיין אותה. הקשר בין השניים התהדק מאז חזרה רבקה זוהר לישראל. ידידים אומרים: היא מיהרה לכן לשוב הביתה. ■

מסורת וצלמים

הצלמים שהגיעו באחרונה אל הכפר שפרעם לצלם טכס נדיר של אירושי ארבעה אחים לארבע אחיות – לא הורשו לעשות זאת ונאלצו להסתפק בתצלום מחוץ לטכס. בני העדה הדרוזית ידועים בשמרנותם ולשמירת המסורת נודעת השפעה רבה על חיי החברה שלהם. לפי ההלכה הדרוזית מוטל חרם מטעם „אנשי הדת" של העדה על מי שמפר את כללי המסורת. אף כי המשטר הפטריארכלי נחלש במקצת משך השנים האחרונות – עדיין חל האיסור של חשיפת טכסי אירושין וחתונה לציבור הרחב. ■

אבו עביד מועין

יואב צפיר: תקליט יומולדת

יואב צפיר, בן 17, בנו בכורו של טוביה צפיר עוד לא כל־כך יודע מה הוא רוצה בדיוק לעשות כשיהיה גדול, אבל בטוח „שזה יהיה משהו שקשור בתיאטרון או במוסיקה". בינתיים הוא לומד במגמה לתיאטרון שבבית הספר התיכון לאמנויות „תלמה ילין" וגם כותב ומלחין שירים, שאותם הוא שר בעצמו.

בחודש שעבר, כשמלאו לילד 17 שנים, הוא ביקש וגם קיבל מהוריו מתנת יום הולדת מיוחדת במינה: מימון להקלטת שיר שאתו הקדיש לחברתו דניאלה, שחגגה את יום הולדתה ה־18. „דניאלה ילדה של כוכבים", שר צפיר ג'וניור המאוהב מעל גבי תקליט השדרים (די. ג'יי) הראשון שלו, שיוצא השבוע לרדיו. „שיר אהבה רוק־לירי, בסגנון שלום חנוך", כך מגדיר את שירו המוסיקאי הצעיר לבית צפיר, שבאופן אישי מעריץ דווקא את סגנונם של מתי כספי ושלמה גרוניך.

מתנת יום ההולדת של יואב צפיר, שהפכה להיות גם מתנת יום הולדתה של חברתו דניאלה, מורכבת מ־20 שעות הקלטה באולפן, 400 דולר שנתנו ההורים והרבה עזרה של חברים מוכשרים מבית הספר. בין החברים שתרמו את חלקם לשיר: רועי זוארץ (שזכה בשנה שעברה במקום הראשון בפסטיוואל „תלמה ילין"), רע מוכיח בנו של אילן מוכיח וירון גוטפריד הבן של דני גוטפריד. ■

אירית דותם

משעמם זה יפה

„משעמם זה יפה" זו הסיסמה אותה הציע שגריר קנדה העוזב את הארץ, ורנון ג. טרנר, היוצא בימים אלה למוסקווה לכהן שם כשגריר ארצו, במסיבת פרידה שנערכה לכבודו במלון „קרלטון" בתל־אביב על־ידי האיגוד ישראל בריטניה וחבר העמים, בראשותו של יוחנן פודמן. השגריר ורעייתו בריל נפרדו אישית מכל עשרות האורחים אשר באו לכבודם, בעברם בין השולחנות. חברי האיגוד הגישו לבני הזוג את הספר ירושלים מאת טדי קולק ומשה פרלמן, עם חתימות כל באי המסיבה. ■

מירית גל־עד

מועדון צילה שוהם

ביום ההולדת ה־90 של חברת ויצ"ו צילה שוהם – החברה בארגון מיום הקמתו לפני 65 שנה – נערך טכס הקדשת מועדון חברות במושב ריחן בוואדי ערה על שמה. צילה שוהם, תושבת חיפה, היא בת הארץ, אחותו של אבשלום פיינברג ואמם של פעילת־ציבור תמר אשל והבנקאי דוד שוהם. היא בוגרת המחזור הראשון של גימנסיה „הרצליה", פעילה למען שינוי זכויות לנשים, ומילאה תפקידים מרכזיים באגודות הפרדסנים. בטכס נכחו „בלת המסיבה", בני משפחתה, חברות הנהלת ויצ"ו העולמית ותושבי המושב. ■

הנשיא הרצוג מעניק לאילנה בצרי את ספרו. צילום: יצחק אלהרר סקופ 80

חגיגת הברית'ה

זוהר ארגוב ובועז שרעבי זימרו מכל הלב ושימחו את הקהל שבא להשתתף, בשמחתם של סבא וסבתא מנטש וניני צרפתי בהולדת נכדתם הדס. קהל קטן כדברי מנטש של 250 איש התכנס ב„אולמי דליה" וחגג נוסח יהדות יוון, בשירים וריקודי סירטאקי והורה, את האירוע. על טכס מתן השם לתינוקת ניצח רב. התינוקת בת ארבע השבועות התנהגה יפה משך חגיגת הברית'ה. ■

תלמה הדר

האשה שמאחורי ת.ד 716, ג'נבה

על אילנה בצרי כבר כתבו בכל העיתונים החשובים בעולם והיא התראיינה במרבית רשתות הטלוויזיה החשובות, אך הרגע המרגש ביותר בחייה היה כאשר הנשיא חיים הרצוג לחץ את ידה והקדיש לה את ספרו „עם כלביא יקום": „לא ישנתי כל הלילה לפני הפגישה", גילתה בצרי למנהל הרדיו בערבית אדמונד סחייק, עמו באה לפגישה במשכן הנשיא.

אילנה בצרי היא האשה אליה מופנים מכתבים לתיבת הדואר 716 בג'נבה, והיא אולי עורכת התוכניות הפופולארית ביותר של ישראל בחו"ל – בעיקר בארצות ערב. לתוכניתה „רופא מאחורי המקרופון" המשודרת מזה חמש עשרה שנה, מגיעים מדי חודש למעלה משלוש מאות מכתבים: מסוריה, מצרים, ירדן, סעודיה, כווית, עירק, מרוקו, טוניס, לוב, נסיכויות הנפט לבנון וגם ממאזינים באירופה וישראל. כמאה מן הפונים גם מגיעים ארצה מדי שנה לריפוי: אילנה דואגת להם להשגת האשרה, מקבלת את פניהם בגשרים, מביאה לבית החולים ולא אחת מהווה מתורגמנית. לאחרונה נסעה יחד עם פרופ' שנון לאיטליה כדי להגיש עזרה רפואית לחולה מאחת מארצות העימות אשר נבצר ממנה להגיע לישראל.

לא אחת שאלו את בצרי איך היא מרגישה לאור ההתעללות בשבויים שלנו או ביהודים בסוריה ובארצות ערב: „אסור לנו ללכת לפי הערכים של האוייב. אדם זה אדם – ולא ניתן לאיש לכפות עלינו נורמות אחרות", אומרת בצרי בחום. על ההזמנות אותן היא מקבלת לבוא לבקור לארצות ערב – „לא שטיח אדום נפרוש – מרבד של פרחים נכין לך", כתב לה מאזין מירדן – היא נאלצת בשלב זה להשיב בשלילה. ■

אילנה באום

קורים דברים

אושר יקר מאד

בעיני נשים רבות בנות 40 פלוס לינדה אוואנס היא סמל היופי והשלמות. דיוויד האסלהוף הוא ללא ספק אחד החתיכים הבולטים בהוליווד. לראות את שניהם יחד מתעמלים, מתמתחים, מעצבים את שריריהם מכף רגל עד ראש, הוא מחזה מיוחד במינו, במיוחד כאשר הם מוקפים בעוד כמה גופות קאליפורניים שמימיים של עשירים מפורסמים, הבאים לשפר את כשרם ומראם תחת ידו של מדריך הספורט הידוע דן איזאקסון.

עם 90 הכוכבים הבאים להזיע תחת מרותו נמנים גם ג'ון טרבולטה, דיאן קיטון, ג'מי לי קרטיס, בילי קריסטאל, אוליביה ניוטון־ג'ון, כריסטופר ריב, לינדה אוואנס ומפורסמים אחרים. מדריך הספורט הוא לא רק מדריך ספורט אלא גם ידידו ואיש סודו של הלקוח.

לוס אנג'לס הוא המקום בהא

דן איזאקסון ולינדה אוונס. שעה של סבל והנאה.

הידיעה בו היופי הוא פולחן. למדריכי כושר גופני מעמד מכובד כמו למנהלים, עורכי דין מוציאים לאור ומקצועות „מצליחניים" אחרים. בגיל 36 תופס איזאקסון מעמד של אחד המכובדים במקצוע. עבור שירותיו, הניתנים בבית הלקוח או במכון שלו, הוא גובה בין 55 ל־150 דולרים עבור שעה אחת של סבל והנאה גם יחד. ■

נאמא

א ילנה־של־קיסר, מנהלת לשכתו של מזכ"ל ההסתדרות, היא ה„אשמה" במסיבת ההפתעה המצומצמת שנערכה לו בלשכתו לרגל בחירתו על־ידי „מעריב" לאיש השנה בכלכלה. ההפתעה היתה אמיתית; ישראל קיסר התכונן לצאת לסיור במפעל ובעמדו בפתח הופיעו החברים הקרובים ורעייתו מזל. כאשר הוגשה התקרובת־בסגנון־תימני העיר קיסר: אילו נערכה המסיבה הזו לפני עשר שים הייתם מקבלים לאטקס (לביבות), היום, זה מה שאתם מקבלים: קובנה, מלאוח, חילבה, ג'אחנון וסחוג. שייקה גביש, מנכ"ל כור, טעם מן הקובנה ושאל: מה זה, קוגלז ■

תלמה הדר

ב מעון העולים בכפר־סבא עשו יוצאי אתיופיה הכרה עם פרי חדש לגביהם: אבוקדו. היה מי שהציע לתבל אותו בקמם – התבלין הלאומי של האתיופים, החריף יותר מן הסחוג. אפשר לנסות. ■

ל פני כעשר שנים אמרה הלנה גלזר, שהגיעה אז לארץ כעולה חדשה־ישנה עם בעל ושני ילדים (בילדותה ירדו הוריה לארה"ב, והיא איתם), שברגע בו תלך בתה הקטנה לגן, היא מעוניינת להירתם לפעילות התנדבותית כלשהי. מישהו בויצ"ו לקח את הדברים לתשומת ליבו, גייס את הגברת, והיום ודאי, מאוד מרוצה מהעניין.

היום הלנה, שהתחילה בהסעת ילדים לים, היא יו"ר איסוף כספים ישראל, ועושה עבודה שלא מביישת כלל את הסניף הישראלי: ישראל היא במקום חמישי מתוך 51 סניפי ויצ"ו בעולם. בימים אלה עסוקה הלנה עוד יותר מבשאר ימות השנה, שגם בהם היא עובדת – בהתנדבות כמובן – חמישה ימים בשבוע עד שלוש אחר הצהרים („יום שישי מוקדש לבעלי"), והכל בגלל מגבית ויצ"ו השנתית, הנערכת החודש.

במשך חודש המגבית נערכת התרמה „עממית", מדלת־אל־דלת, בסיוע תלמידים בעיקר, והתרמה של תורמים גדולים, אותה עושות מתנדבות ויצ"ו. הלנה יודעת את הקושי בלבקש כסף, ולכן ערכה השתלמויות

הלנה גלזר. „אמא פראיירית".

בסניפים איך למנות ולמי – לא עוד „שנור", אלא שיווק של רעיון ומטרה. היעד השנה הוא 850 אלף דולר, קצת יותר ממה שהשיגו בשנה שעברה, מתוך התחשבות במצב הכלכלי. אבל הלנה אופטימית: „בסופו של דבר הציבור נענה ותורם".

ומה אומרת המשפחה על האשה שהיא מנוע־עזר לויצ"ו? „הבת אמרה בהתחלה שאמא פריירית שהיא עובדת בלי כסף", אבל היום גם היא וגם הבן מבינים אותה. הבעל הפסיכולוג, מזמן אותה לעיתים ל„שיחות הבהרה" כשהיא מגזימה בעבודה, ואז היא נרגעת מעט, ואחר כך חוזרים לשיגרת הפעילות האינטנסיבית. ■

אורית הראל

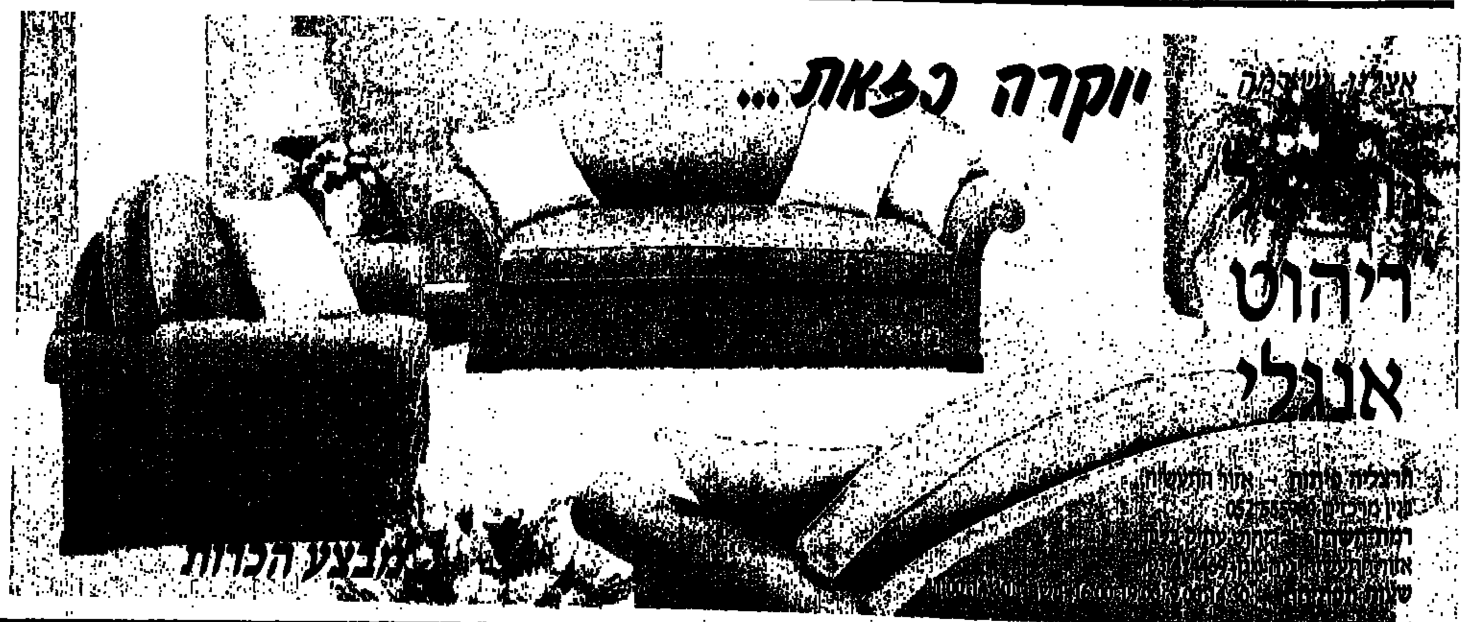

הקו של שבב
3 תשלומים עכשיו

שבב-מזנונים מקסימים באיכות וגימור מושלמים, מותאמים לדירתך ולטעמך האישי, מעץ טיק ואשה, במבחר גוונים.

עכשיו גם לפי תקציבך

חינם! על כל קניה מעמדים לרמקולים

בן־יהודה 118 תל־אביב

המפעל: פ"ת ק. אריה, העמל 54 טל. 9234441

טיול סופשבוע לחרמון

טיול ששי־שבת לחרמון המושלג, כולל כניסה לאתר וכן סיור לאורך גבול הצפון ★ לינה של לילה אחד בצפת ★

תאריכי הטיולים: 31.1–1.2; 7.2–8.2.

פרטים והרשמה: „מועדון מטיילי מעריב", מערכת „מעריב", רחוב קרליבך 2, תל־אביב, טלפון 03־439207.

הם עשירים. מאד עשירים. הם יכלו לחיות בלונדון, במונקו. הם בחרו בהוד־השרון.

זוג

בילי מוסקונה־לרמן צילום: שמואל רחמני

מדובר בזוג צעיר. אפשר למחוק אסוציאציות מיידיות על משכנתא, תשלומים, והגרלות לדירת שני חדרים. מדובר בתמונת מציאות אחרת. בית פרטי, בריכה קטנה בצורת טיפת מים, סטודיו משובץ זכוכית להתעמלות וציור, גנן, סוכנת בית, מנקה ומטפלת. כל מי ששורק בבוז סוציאליסטי שירגע. הבית הזה עם הזוג הזה יכולים היו להישתל בכל מקום אחר בעולם עם בריכה הרבה יותר גדולה, צוות עוזרים מורחב, ועוד כמה דונמים נוספים. הבחירה נפלה על הוד־השרון, מקום קטן, בית קצת מוזנח, המון פרדסים מסביב. ההורים ספקו כפיים לחלוציות. היום אחרי חמש שנים, כולם באים לבקר ושואלים אם יש עוד איזה מגרש פנוי בסביבה. סוג מסויים של ציונות עם תרצו, ציונות עם אורגינלים של אגם אמנם, אבל ציונות.

דידי וזאב סוקולובסקי. שניהם מגנגים עברית אנגלוסכסית. לבד, ביניהם, הם עוברים בטון של רווחה לאנגלית שוטפת. דידי גדלה בלונדון. ההורים נפרדו ואמא שלה יושבת ראש הבונדס גרה היום לבד במונאקו. אבא שלה איש עסקים לונדוני מכובד, ובמשפט הזה מקופל הסטטוס. בגיל העשרה נשלחה הבת לאחת הפנימיות היותר יוקרתיות ועתיקות בלונדון: „צ'לטנם ליידיס קולג'", פנימייה שקיימת מאז 1850. שם למדה לצעוד בזקיפות עם ספר כבד על הקודקוד, לשכל רגליים בזווית נכונה, להתנהג באריסטוקרטיות מעורנת. הלימודים לא הצליחו להפוך אותה קרה ומנומסת. היום, עם שתי רגליים זרוקות על השולחן בסלון, תנוחה שהיתה מקפיצה כמה מחנכות אנגליות מכסאותיהן, היא חוזרת אחורה בזיכרון. אחר כך משקיפה על הפרדסים והתפוזים של הוד־השרון ואומרת שכשחוזרת ללונדון ושומעת את הילדים של אחותה קובעים בטלפון פגישה לעוד שבועיים בין ארבע לחמש, היא שמחה על הדלת הפתוחה אצלם בבית, על ארוחות צהריים לא מתוכננות מראש ונימוסים מרושלים של הילדים.

בביקור מקרי בארץ הכירה את זאב. קנו פנטאהוז מפואר בהרצליה וכשנולדו הילדים רצו להרגיש את האדמה. האפשרויות היו לבנות בפיתוח, שמריהו, לונדון או מונאקו. הם החליטו על הוד־השרון. מצאו בית סוכנות מוזנח בין פרדסים, לא היו שם רסיסים של זוהר. דידי למדה בלונדון עיצוב והחליטה לעשות מהבית פרויקט. היא שיחררה את כל „החינוך לאסטטיקה" שצברה ובאה לבעלי מקצוע עם דרישות שהם כינו אותם דרישות מוזרות. היא ביקשה למשל שולחן עץ סלוני ענק בוורוד עתיק או קירות מרופדים בחדר שינה. על כל פריט שביקשה ניהלה מלחמות וויכוחים של מה מקובל ומה לא. כולם ניסו לשכנע אותה שהיא לא צודקת. היום יש בסלון שולחן וורוד והקירות בחדר השינה מרופדים ורכים. כולם מסביב כמובן מאד מתפעלים ושואלים מאיפה מאיפה.

אחרי שגמרו להתווכח עם כולם וגמרו את הבית שלהם, הגיעו למסקנה משותפת שיש בארץ מקום למרכז עיצוב. מרכז עיצוב כזה שיתעלם ממה שקונבנציונלי ומקובל ויאפשר לאנשים ללכת עם הראש שלהם בעיצוב. אפילו אם הראש הוא כחול לגמרי או וורוד עתיק למשל.

כל זה בתנאי, כמובן, שנולדים ל„הורים הנכונים". ■

דידי וזאב סוקולובסקי. עשירים ומאושרים.

חלוציות בוורוד עתיק

קירות מרופדים בחדר השינה.

סטודיו משובץ זכוכית להתעמלות ולציור.

איך בונים בית בתבונה?

„בנה ביתך בתבונה" הינה קבוצה של יצרנים בתחום הבנייה, בעלי מוניטין בסטנדרטים של איכות, אמינות והגינות, שהתאגדו לתת תשובות לבונה הפרטי, לקבלן הקטן ולאגודות־בינוי פרטיות.

מאת: רות פנחסי

בית הוא „סיפור לכל החיים" או לפחות לשנים רבות מאוד. איך בונים אותו בתבונה? איך מדלגים על טעויות שיש להן משמעות רבה לטווח ארוך? באילו חומרים משתמשים כדי להקים אותו? איך עושים זאת נכון?

אין מנוס, יש ללמוד את הנושא עד תום, לאגור אינפורמציה מהימנה, לקבל את כל התשובות ורק אז לקבל החלטות.

קבוצת „בנה ביתך בתבונה" התאגדה כדי ליצור את הקשר הישיר בין היצרן לצרכן ולספק שירות וייעוץ כבר מן השלב הראשון של תהליך הבנייה.

לכל חברה מן הקבוצה יש מה להציע: הרבה שנות נסיון, ידע עדכני, הקפדה מירבית על איכות המוצר ואמינות.

כמו בכל תחום אחר גם בתחום הבנייה השוק בארץ הוא שוק פרוע. יצרנים רבים מציעים את מוצריהם בזול, אך כשמדובר בבית אין מקום לפשרות. חייבים להשתמש בחומרים הטובים ביותר ולדעת שלכל מוצר יש כתובת, שאיכותו לא מוטלת בספק ושניתן יהיה להשיגו גם בעוד מספר שנים.

כל חברי קבוצת „בנה ביתך בתבונה" מייצגים גופים כלכליים יציבים ומוצריהם עומדים בפני כל בקורת של איכות ותקינות.

קבוצת „בנה ביתך בתבונה" מקיימת ערבי עיון והסברה בכל רחבי הארץ, המיועדים לקהל הבונים, בהם ניתן שירות וייעוץ ללא תשלום.

מה עושים בערב־הסברה של „בנה ביתך"?

„המגמה העיקרית היא לחסוך בהוצאות כספיות על־ידי תהליך של למידה והעברת אינפורמציה מער־רכנת" – אומרת ורה קורן, מהנדסת בנין מיוזמי הקמת הקבוצה. „אנחנו מאירים אספקטים מקצועיים בכל הקשור לבניית בית וכן מדריכים את הצרכנים מה עליהם לבדוק כאשר הם מחליטים על הקמת הבית. אילו שיקולים עליהם להביא בחשבון כאשר הם בוחרים את החומרים המתאימים לכך, כמו למשל: מבחינת הבידוד, סגנון־החיים, התחזוקה, עמידות בשריפה, חדירות למים ולחות, האפשרויות להרחבה ושינויים בעתיד ועוד.

הצרכנים לומדים לגלות כי המחיר הוא רק מרכיב אחד בהחלטה שעליהם לקבל ואילו הטיב, האחריות והחברה המייצרת הם מרכיבים הרבה יותר משמעותיים לטווח ארוך.

בעקרון, „אמינות החברה ואיכות החומר הם הדברים החשובים ביותר" – אומרת ורה.

„המחיר צריך להישקל מן הבחינה: מה אתה מקבל עבורו, כלומר מהי התמורה לטווח ארוך".

„כל טעות בבניין הקירות, הגג, המרצפות, הנגרות או הצנרת כמעט שלא ניתנת לתיקון ולכן, חשוב כל־כך להשתמש בחומרים ובמוצרים הנכונים ולא להיתפס לעסקות שאינן כדאיות לזמן ארוך" – מסכמת ורה קורן.

בית יפה שנבנה בתבונה

בטי קרמי החיפאית בנתה לה בית. אין הוא מפואר מדי, הוא עשוי נכון. אפשר לחיות בו בביטחון וליהנות ממנו.

מכיוון שבטי היא אשה נמרצת ורצינית, היא החליטה שלפני שהיא ניגשת למלאכה, עליה ללמוד את הנושא וכך הגיעה למיפגש של קבוצת „בנה ביתך בתבונה".

„קיבלתי המון אינפורמציה. אפשר היה לקבל הסבר מרוויק ומעודכן לכל דבר. על כל שאלה היתה תשובה. מה מתאים למה? ממה מורכב כל מוצר? מהן תכונותיו? אילו בעיות ניתן לפתור באמצעותו וכיצד יש לטפל בו".

„לא הרגשתי כל מחוייבות לקנות, אלא רק לקבל אינפורמציה", אומרת בטי.

מה תמצא היום בביתה היפה של בטי?

„מרצפות שדות־ים" מכסות את חלקו הישן של הבית והן אינן פגומות גם לאחר 30 שנה של שימוש.

את הקומה השניה שבנתה ריצפה באריחי „נגב קרמיקה". „קל לנקות, נעים, יפה לעין ומשתלב מצויין עם עץ" – אומרת בטי.

הדלתות הן כולן „דלתות חמדיה" – „הייתי מוכנה לשלם יותר אך הסתבר, כי למרות שהמוצרים הם יפים ועם גימור מעולה, אין הם יקרים כלל".

הבית עצמו נבנה עם בלוקים של „איטונג" – „פתר בעיה של חום וקור. ממש אין צורך במזגן".

הצנרת היא הצנרת הפלסטית של „פלגל" – „פתרה לי בעיה עצומה. כשצריך כשצריך לתקן אין צורך לקרוח בקיר. אין בעיה של חלודה, זולה, נעימה וקלה בשימוש".

פנים וחוץ הבית נצבעו בצבעי טמבור – „סיידתי את כל הבית בסיד סינתטי ואת העץ בצבע המתאים לכך. עתה אני עומדת לעשות ציפוי חיצוני לבית עם גידזי של טמבור".

כאשר הבית עמד כבר על תילו החלה בטי לתכנן את מטבחה הכפרי ובחרה בדלתות שדות־ים המתאימות גם למזנונים ולארונות־קיר. „זהו רהיט אמיתי העשוי בטוב טעם ואיננו יקר מדי".

את הגג כיסתה ברעפי גרין. „הם היחידים שאינם חדירים כלל למים" – אומרת בטי.

זה לא היה מקרה. לאחר בדיקה מדוקדקת, כשכל האינפורמציה בידה, יכלה בטי לקבל את ההחלטות הנכונות. היא בנתה לה בית בתבונה. היא ובני־ביתה יוכלו ליהנות ממנו עוד שנים רבות.

הכנס מוזמנים לערב־עיון ותצוגת מולדרים שיערך ביום שלישי, 29.1.86, שעה 19:00 במלון „קרלטון", שד' סגלתון נהריה.
נא אשרו השתתפותכם בטלפון: 721329-4, 04-729899.

רעפי גרין מיוצרים בארץ באיכות מעולה ובעיצוב אירופי, באמצעות ידע וציוד אירופיים.
מה מייחד את רעף גרין מאחרים?
● **אטימות מוחלטת למים.**
● **חוזק הגג** – הרעפים מיוצרים בתהליך מיוחד של כבישה בלחץ, המעניק להם יכולת לעמוד בעומס של מעל ל־180 ק"ג.
● **רעפי יעוד** – רעפי צד במקום ארגז־רוח, רעפים שקופים להחדרת אור. רעפים עם קדח מ־"2 – "4 למעבר צנרת איוורור, קולטי שמש ואנטנות טלוויזיה.
● **מכון התקנים** – רעף גרין הוא היחיד בעל תו־תקן רשמי של מכון התקנים הישראלי – מ.ת.י.

מוגש ע"י קבוצת „בנה ביתך בתבונה"

●גידג'י אריח מורכב מחול צורני, פיגמנטים טבעיים ושרף אקרילי. מתאים לציפוי דקורטיבי. נח לעיבוד בעל קושיות ועמיד בתנאי מזג אויר קיצוניים.
●מבורטס 2000 ציפוי חיצוני דקורטיבי מהודר, מחוספס וחזק. מקנה לקיר אורך חיים רב בתנאי האקלים באזורנו.
●יפית ציפוי חיצוני דקורטיבי מעולה, עשוי גרגרי שיש טבעיים מעניק לקיר גימור דמוי שישי ומוזאיקה החולמים את נופי אזור ים־התיכון.
●סופרקריליק צבע בעל גמר מט לצביעה חיצונית.

קבוצת „בנה ביתך בתבונה" מציגה אלטרנטיבה לשוק הפרוע בתחום הבניה ומבטיחה לצרכן שקט נפשי, בטחון בקנייתו, שביעות־רצון מן המוצרים לטווח ארוך וכתובת לכל מוצר. יש עם מי לדבר בנושאים הדורשים ייעוץ מקצועי ואחריות.

בנה ביתך בתבונה

דלתיות־העץ מקיבוץ שדות־ים מצטיינות באיכות גבוהה, בגימור מעולה וביופי שובה־עין. הן מתאימות ומותאמות לארונות־מטבח ולרהיטים, נמכרות היטב בארץ ומיוצאות לחו"ל – בעיקר לגרמניה ולשוויץ.
הייצור נעשה בטכניקות מתקדמות, במכונות החדישות ביותר לעיבוד עץ. הכל עשוי עץ אלון מלא, אשר עובר תהליך ייבוש מיוחד, דבר המבטיח את יציבות העץ לשנים רבות. המוצר המוגמר מסופק כשהוא מוכן לציפוי, מעוצב על פי דרישות חלקות (בכמויות) ומוכן במיגוון רחב של מידות.

קרמיקה

אריחי נגב קרמיקה מיוצרים במיגוון רחב של צבעים וגדלים בשיטה מיוחדת המעניקה להם דרגת חוזק גבוהה.
השימושים באריחי נגב קרמיקה: ריצוף וחיפוי קירות במטבחים, בחדרי אמבטיה ובחדרי שירותים. מעבר לשימושים הרגילים, משמשים אריחי הקרמיקה ליישום המגמה החדשה בעיצוב הבית: ריצוף חדר האורחים וחלקים נוספים בבית, במקום הריצוף הרגיל. סגנון זה, שהינו מקובל ביותר בארצות אירופה, פותח אפשרויות חדשות בתחום העיצוב ומעניק מימד חדש לבית.

רבע מיליארד הבלוקים שייצרה חברת **איטונג** ישראל מאז הקמתה ואשר מרכיבים כיום עשרות אלפי דירות, בתים ומבנים בכל רחבי הארץ – הם כרטיס־הביקור הטוב ביותר לחומרי בנייה מעולים המיוצרים גם בארץ, על־פי הידע השוודי. מאז יצא מתנורי המפעל בפרדס־חנה הבלוק הראשון לפני 35 שנה, עשתה חברת **איטונג** דרך ארוכה במאמץ לשיפור המוצר, פיתוח מיגוון רחב של פריטים חדשים והתאמתם לצרכים המיוחדים של הבנייה במדינת ישראל.

מרצפות

מיגוון מרצפות לבתי מגורים, מיבנים ציבוריים, בתי־חולים, סניפי בנקים, מסופי נוסעים ומיבני תעשייה.
מרצפות שדות־ים בעלות איכות ותו־תקן, עמידות וחזקות במיוחד ואפשר לקבלן באין־ספור של גוונים, דוגמאות וגדלים שונים. מרצפות משולבות שיש, מרצפות מאבנים קטנות, חלקות ועוד. המרצפות מיוצרות בקו־ייצור אוטומטי בפיקוח מחשב, המשלב בתוכו רובוטיקה מתקדמת. פיקוח זה מאפשר דיוק מירבי בכל תהליכי הייצור, הליטוש, המיון והאריזה.

דלתות

מפעל דלתות חמדיה הוא המפעל היחיד בארץ שביכולתו לספק את כל סוגי נגרות הבנין, החל מ־דלתות, חלונות ומשקופים וכלה בעבודות מורכבות כתריסים, מעקות, מטבחים וכו'. אנשי דלתות חמדיה מסוגלים לספק את כל צרכי נגרות הבניין הקונבנציונאלית וכן נגרות בניין מתועשת מורכבת באתר הבניה רק בסיום הבנייה במהירות, בדיוק ובנקיון מירבי. ניתן להשיג גם משקופי פלדה. והלהיט האחרון משקופי־עץ מצופי פורניר.

צנרת ומרזבים

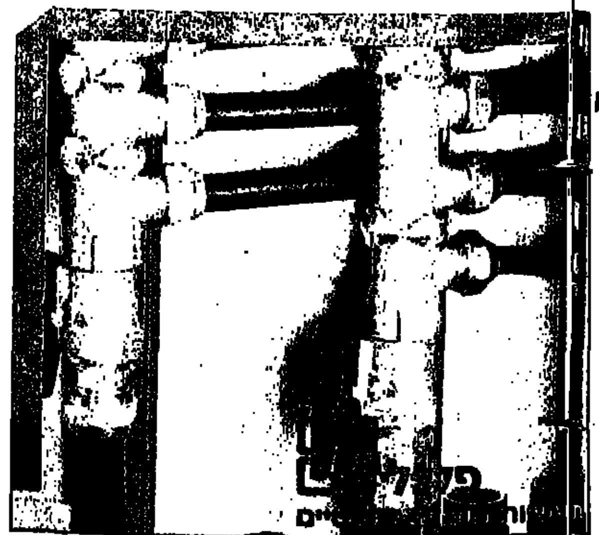

פלגל, מפעל הפלסטיק של קיבוץ הַמְּצִיבָה שבעמק, הוא מגדולי יצרני הצנרת הפלסטית בארץ לשימוש באספקת מים חמים.
במשך השנים נמצאה הצנרת הפלסטית „גלרון" של פלגל כמתאימה ביותר להתקנות דירתיות וסולריות ונמצאת במרכז גיאומטרי מושלם של „המשולש הנצחי" אשר צלעותיו מורכבות מעמידות בטמפרטורות גבוהות, התנגדות למאמץ ולחץ פנימי וקיום ארוך־טווח. חומר הצנרת הפוליבוטילן פותר את בעיית המשולש הנ"ל מעל ומעבר לדרישות כל התקנים הנוגעים בנושא זה.

קלווין קליין

קלינט איסטווד

קורים דברים בחו"ל

גרושים ומבוקשים

אצלנו לא היו מעזים לעשות זאת. באמריקה – כן: רשימת עשרת הגברים הגרושים המבוקשים ביותר. ברשימה מוצאים את האופנאי קלווין קליין, זמר הרוק דיוויד בואי, כוכב הקופה קלינט איסטווד, המחזאי וכוכב הקולנוע סאם שפארד, הבמאי־המפיק ההוליבודי ג'ורג' לוקס, שחקן הקולנוע הנודע דאדלי מור, שחקן הבייסבול סטיב גארבי והמוסיקאי והשחקן סטינג. כמו כן כלולים ברשימה השחקן המצליח וויליאם הארט וכוכב סדרות הטלוויזיה דון ג'ונסון.

אצלנו, את מי ניתן לכלול ברשימה – מבלי שימחה על כך? אולי את המפיק, איש הקולנוע והטלוויזיה וחברת ג"ג יצחק (איציק) קול. ■

תלמה הדר

וויליאם הארט

סטינג

דון ג'ונסון

השקד אינו נימנה עם שבעת המינים, ואף על פי כן הוא אחוד מפירותיה הוותיקים והמסורתיים של ארץ־ישראל. זוהי אולי הסיבה, שנידרשו לחקלאי המדינה מס' שנים טובות, עד שפיתוחו של ענף השקדים עלה על סדר יומה של החקלאות בישראל.

בסוף שנות החמישים, התאגדו כל מגדלי השקדים: קיבוצים, מושבים, ומגדלים פרטיים במטרה להבטיח את זני השקד והקימו את השקד בע"מ – אגודת מגדלי ומשווקי השקדים הגדולה בישראל.

לקידום מטרתם, השתתפו יחד עם משרד החקלאות, במחקר ופיתוח של זנים חדשים, והצליחו לפתח זן משובח, שקילופו קל ונוח וטעמו מעודן.

השקד בע"מ מאגדת בתוכה קשת מגוונת של מגדלי שקדים קטנים וגדולים. מנחל עוז שבדרום ועד גזית שבצפון, שקדי "השקד" מהווים את הבסיס לכל תעשיות השקדים בישראל.

היום, כששנות השפע של ארידור מאחורינו, כשהשוקולדים של גודיבה והפרלינים של קוט ד'אור הפכו ליקרים מדי, חוזרים לשקדים. השקד הוא החטיף הטבעי, הזול והבריא: ב־100 גר' שקדים יש 0.25 מ"ג ויטמין B 1, 0.67 מ"ג 4.6,B 2 מ"ג ויטמין (תומצת ניוט) 4.4 מ"ג ברזל, 254 מ"ג סידן ועוד הרבה דברים טובים.

וזאת הסיבה ש"שקדי השקד" הופכים כל סיבה למסיבה.

שקדי "השקד בע"מ", המתקבלים מן המטעים, עוברים בירור ומיון קפדני ומאוחסנים במחסני האגודה. תהליך העיבוד – קילוף פיצוח ואריזה ללא מגע יד אדם, נעשה רק על סמך הזמנה בפועל וזה אומר שקדים טריים, המופצים בכל רשתות השיווק הגדולות, בשווקים ובחנויות המזון.

את השקדים של "השקד בע"מ" ניתן למצוא באריזות צלופן ורשת ביחידות כמות נרחות – מקולפים ב־100 גר' ו־500 גר' ובקליפה ב־200 גר' ו־500 גר'.

בתאבון

★

מלתחת עיניים צבעוניות כבקשתך, זו תכנית המנויים החדשנית, פרי רעיונו של שי גריכטר, מנכ"ל נציגותה הישראלית של החברה הבינלאומית "היידרון", העוסקת בייצור ושיווק של עדשות־מגע צבעוניות.

הרעיון צץ במוחו של גריכטר לאחר פניות רבות, מכאלו שכבר התאימו לעצמם זוג אחד של עדשות צבעוניות והתעניינו ברכישת עדשות בצבעים נוספים להחלפת צבע עיניים. (ראוי לציין כי לעדשות הצבעוניות אין קשר למספר האופטי של העיניים).

עם האוכל בא התיאבון, ואחרי הזוג בירוק או הכחול או תכלת הראשון בא החשק לזוגות בעלי צבעים אחרים, שניתן להתאימם לצבע הבגד, למצב הרוח, לתעדפת בן הזוג ובכלל...אבל מחז אמנם זוג עדשות־המגע נמכר היום בסוכנויות חב' "היידרון" במבצע מיוחד: 50% הנחה ואפשרות ל־3 תשלומים. אולם כאשר מתאימים זוגות נוספים מתחיל הסכום להצטבר...

וכך נולד במוחו של שי גריכטר הרעיון לתכנית מנויים מהפכנית – "מלתחת עיניים צבעוניות כבקשתך". לפי תכנית זו, כל הרוכש זוג עדשות־מגע צבעוניות אחד, יכול להצטרף לתכנית המנויים (תמורת סכום סמלי ביותר) וזו מאפשרת לו לרכוש במשך תקופת המנוי עוד ועוד זוגות של עדשות־מגע צבעוניות בלא כל הגבלה, ברבע מהמחיר המלא (וזוהי הנחה של 75%).

כיצד התאפשרה ההוזלה?

בשיחה דחופה עם חו"ל, שי גריכטר תיאר לאנשי חב' "היידרון" שם, את ההתלהבות הרבה לה זוכות עדשות־המגע הצבעוניות ואת הביקוש המיוחד לזוגות נוספים. שם החליטו ללכת עם הגל, והסכימו להעמיד לרשות נציגיהם בארץ מלאי מיוחד של עדשות־מגע צבעוניות במחיר זול במיוחד, לשימושם של המנויים.

לפי תחשיב שאנשי החברה בחו"ל ערכו הסתבר שהמנויים בארץ זוכים לרכוש את עדשות־המגע הצבעוניות במחירים הנמוכים אפילו מאלו המשולמים ע"י ד"ר/אופטומטריסטים בחו"ל. המחיר יוצא החל מ־82 ש"ח (כולל מע"מ) לעדשה צבעונית, ובדולרים המחיר יוצא ממש מצחיק: כ־54 $ (כולל מע"מ) לעדשה.

הכן ביתך לחורף!

מרזבי פלגל מ־.P.V.C
במחיר מבצע לחורף

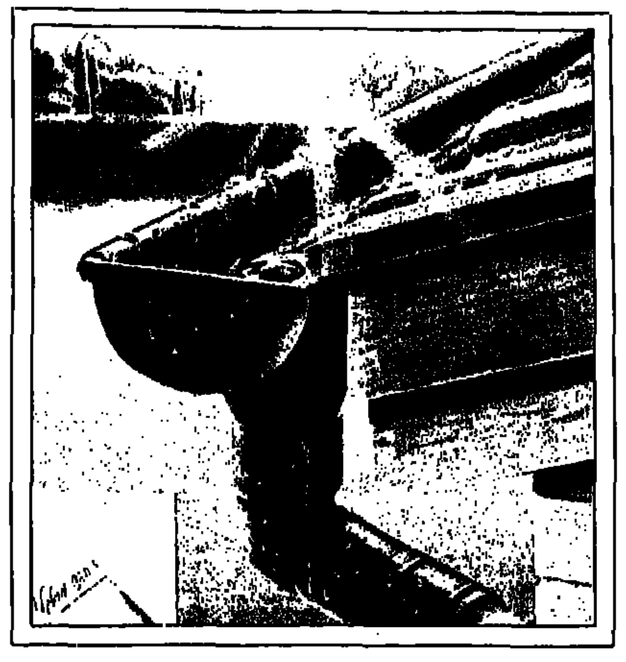

★ קל להתקנה
★ מוגן מקרינת שמש
★ מערכת מושלמת של אביזרים

אל תחכה!

פלגל
תעשיית מוצרים פלסטיים
קבוץ חפציבה, טל. 065־31101,31094־5

רשימת סוכנים ראשיים גלרון ומרזבים:
1. תל־אביב – חברת אשד – 03־825569
2. קרית מוצקין – אמי שיווק – 04־702005
3. חדרה זכרון – איתן ארד – 063־99452
4. נתניה – איתן רוזנברג – 053־32875
5. ירושלים – אבי שיווק – 02־527611
6. קרית גת – המשווק המרכזי – 051־84021
7. באר־שבע – בל ארט – 057־76065
8. אשקלון – צנרת דרום – 051־25938

בנה ביתך בתבונה

חשיפה

צביה גרנות
צילום: דפנה קצור

חמש מאות אלף פנויים ופנויות יש בארץ, איש איש במכלאות עצמו, אי בודד בבית ריק מאדם ומאהבה. חולמים על יצירה בשניים, אבל כמה שנים אפשר לנוע ממסיבה למסיבה במסע חיפושים אינסופי, ולגלות שוב ושוב שהרצוי איננו מצוי, או שהמצוי איננו רצוי, או שהרצוי והמצוי – נשוי?

אלי שלוש. אם הלקוח צעיר הוא שואל אותו אם קיים כבר יחסי מין.

מחפשים שידוך

נניח שנמאס לך לתפוס פוזה של רווק בנשמה. נניח שעולה לך על העצבים אי־הסדר הרווקי בבית. נניח שאתה רוצה סוף סוף לפגוש את בחירת לבך. אבל בחוג מכריך הצר אין אף אחת מתאימה לך. מה אתה עושה?

נניח שאת פנויה, הלב קר ואין איש אתך, את לא שייכת לשום מסגרת יחסים קבועה, ואמא כבר מזמן לא שואלת למה חזרת מאוחר כל כך אלא למה חזרת מוקדם כל כך, אבל בין מכריך לא נמצא האיש הנכון, מה את עושה?

בחברה הבנויה בתבנית תיבת נח, זוגות זוגות, מכינים אותנו מראשיתנו לקראת היום הגדול ביותר בחיינו. כל החינוך והסרטים והספרים והפזמונים המגדלים אותנו הם חומר תעמולה בשרות הרומנטיקה, שמעלה לראש סולם העדיפויות את האהבה המושלמת, המסתיימת מתחת לחופה. רוב הנערות מכוונות את חייהן סביב המטרה של השגת בן זוג. הן מאמינות שרק נוכחות גברית בבית יכולה לעשות את חייהן שלמים. גם הדימוי של הרווק המושבע המפרפר לו פרפורי חופש בין אשה לאשה הוא רק אגדה שהמציאו הגברים, והיא משמשת להם כיסוי ומגן להתחמק מהחלל הריק. האמת היא שגם הם שונאים להיות לבד ורוצים קשר יציב. ומהעורף מסייעת דעת הקהל לפנויים להרגיש שמשהו בהם פגום, בעזרת כל מיני אימרות חביבות: נו, מתי? איך יתכן שבחורה כל כך נחמדה עדיין לא? בקרוב אצלך.

אבל אותה חברה עצמה, הבנויה כולה על פי הדגם הזוגי, לא בנויה למעשה ליצירת הכרות בין גברים ונשים שלא מצאו את בחיר לבם בשטח המחייה הצר שלהם. כמה מועדונים לפנויים ופנויות, כמה טיולים משותפים, מסיבות פה ושם, אלה אינם אפילו תשובה חלקית. המוסד שיכול וצריך להפגיש בין זרים, הלא הוא השרכן המוכר והידוע, נהפך לקולב של ברחנים לתלות עליו את דברי הלעג שלהם.

ולא רק הברחנים. גם הפנויים עצמם זהירים וספקנים. שרכן, באמת! לא אני! – תגובה ספונטנית של עורך דין גרוש הרוצה להקים בית שני. ולמה לא? „אל"ף, עוד לא התייאשתי עד כדי כך שאלך לבקש את עזרתו של שרכן. בי"ת, יותר מדי שרכנים הסתבכו בשערוריות. מאין לי לדעת שלא אפול לידי נוכל? גימ"ל את מי כבר הוא יכיר לי? בכרטיסיה שלו כולם בוראי נהדרים. אבל את האמת מגלים רק בפגישה. לא, תודה". ומזכירה בכירה מביאה סיבה נוספת: „סבא וסבתא שלי הכירו על ידי שרכן. אני בחורה מודרנית. יוצאת, מבלה, נפגשת, אפילו יוזמת פגישה אם מישהו מוצא חן בעיני. נראה לי שאל השרכנים באים אלה שלא הצליחו לפגוש אדם מתאים בשום צורה אחרת".

מי בכל זאת מגיע למשרדי השידוכים? רק מיעוט קטן של נועזים או מיואשים. נכנסים נבוכים וחוששים, כמו גנבים בלילה. שלא יידעו ש„לא הולך להם", ש„הם לא מוצלחים", ש„לא רצים אחריהם ברחוב עם טבעת". נרגעים רק אחרי שמבטיחים להם „דיסקרטיות מוחלטת". אבל ביקור אצל שלושה שרכנים ותיקים מגלה שזה בכלל לא נורא. תמיד יש הרגע הראשון, אחר כך מרגישים נוח לגמרי. יושבים שם מול אדם, ומגלים שב„כרטיסיה" יש עוד רבים רבים באותו מצב. בתנאי שמגיעים למשרד אמין.

„פרוייקט החיים שלי"

אלי שלוש מראשון־לציון הוא שרכן ביתי עם כל הנשמה. אפשר לצלצל אליו ביום ובלילה. אדם איננו כרטיס אצלו. הוא מכיר את הלקוחות שלו מכל הצדדים. השרכנות שלו היא דרך חיים, עם הרבה רגעים של נחת כאשר נשמע קול ששון וקול שמחה, או

כאשר הוא מקבל הזמנה לברית. „זה פרוייקט החיים שלי, וברגעים כאלה אני מוכן לקחת את כל הצרות הפרטיות שלי לקבר".

מי שפונה לאלי שלוש שלא יצפה לטיפול מהיר. בפגישה הראשונה הוא מברר את הפרטים הטכניים: גיל, מצב משפחתי חוקי, אם האדם שרת בצבא ואם לא מדוע. הוא לומד את שטחי ההתעניינות של האיש ואת מערכות היחסים שהיו לו בעבר. אם הלקוח צעיר מאוד, הוא שואל אותו אם קיים כבר יחסי מין. הוא לא משאיר דבר למקרה, גם לא אפשרות של חוסר כוח גברא.

חשדן, אלי שלוש. ויש לו הרבה סיבות. בפעם הראשונה לא יוצאים בדרך כלל מדירתו עם כתובות. קודם הוא חוקר ובודק. מתחילים בחוות דעת מגרפולוג. לא פעם ולא פעמיים מצא הגרפולוג שהאיש איננו מהימן ואלי לא קיבל אותו. אצל לא מעט אנשים נתגלה קושי תקשורתי. את אלה שולח אלי ליועצת העובדת אתו. אחר כך נמסר האדם לטיפולו של משרד חקירות. לא נעים. מי אוהב שפולשים לפינתו הפרטית?

עוד סיבה שמרתיעה רבים, אבל אם האיש נשוי או בעל עבר פלילי, מוטב שהדבר יוודע לאלי לפני שזה יתגלה על ידי לקוחה תמימה. ולא פעם התברר שה„גרוש" נשוי ואב לילדים. לקוחה אחרת לא גילתה שהיתה מאושפזת בבית חולים לחולי נפש. אצל לקוח אחר התגלתה הרשעה פלילית בעבר. „אם אדם ישב בבית הסוהר או היה מאושפז, מגיע לו להשתקם וגם להתחתן. אבל אני רוצה לדעת כל פרט מראש כדי לא למעול באמונה של אשה".

הרווק התגלה כגרוש

כל אחד יכול להיות שרכן. אין שום תעודת קבלה, אין שום צורך בכישורים או בלימוד או בנסיון. מפרסמים מודעה בעתון ואתה משרד שידוכים. שום חוק אינו מגן על הלקוח התמים. ולא תמיד נכנסים יחידים ויוצאים זוגות מאושרים. לפעמים יוצאים גם עם הפתעות מאוד לא נעימות.

להלן אוסף כותרות מהעתונים בשנים האחרונות: „פרוצות נרשמו במשרד שידוכים להכיר גברים". „הרווק התגלה כגרוש, אב וסב". „משרדי שידוכים משלמים לגברים שיציגו עצמם כמועמדים לנישואין". „אחד שאינו מצליח למצוא אשה במסיבה הולך למשרד שידוכים שם הוא מקבל אותן לפי משקל". „בעל משרד להכרויות בת"א נעצר כחשוד בניהול רשת בתי בושת". „נשים שביקשו למצוא בעל לעצמן הופגשו עם גברים נשואים".

בשעות הפנאי נושא אלי שלוש את דגל המאבק לחקיקת חוק שיפקח על העוסקים בנושא זה. „מדובר בדיני נפשות. אני לא מוכר קוקה קולה, אני מוכר בני אדם. משרדי שידוכים מסתבכים בהונאות כזה אחר זה ונעלמים מהשטח". ואכן, מי זוכר את „רעים" ו„צמד חמד" ולאה ודרי ואחרים?

גם מנהלת משרד השידוכים „לי לך" מדברת על חקיקת חוק למשרדי שידוכים. לפני כמה שנים אף נפגשה עם חברת הכנסת אורה נמיר, אשר הגישה הצעת חוק פרטית בכנסת בנושא זה. „שידרשו תעודת יושר והשכלה כלשהי ממי שרוצה לעסוק בתחום כה רגיש. היום יש הפקרות וכולנו סובלים מזה".

איך יודעים שהמשרד הגון ורציני? למנהלת „לי לך" יש עצה: „פשוט מאוד, גבר שמבקש להתקשר עם משרד הכרויות יגיד בטלפון שהוא נשוי ומבקש פגישה עם בחורה, ואשה תגיד שהיא מחפשת קשר עם תמיכה. אם הם מקבלים הצעות, ברור עם מי יש להם עסק".

קשה מלאכת הזיווגים גם ליושב במרומים, מה יגידו היושבים על פני האדמה? לכל אדם חלום פרטי על בן הזוג שאתו יחלק את חייו, אבל לא כל אחד יכול להתאים את עצמו לממדי חלומו. יש יפה ויש מכוער, יש גבוה ויש רזה, נמוך ושמן, מבוגר וצעיר, עם ובלי ילדים. השכלה גבוהה ונמוכה. רק נס יכול להרכיב מכל החלקים האלה דמות שתמלא את התבנית הנכספת.

ומה לעשות כאשר אדם מבוגר מבקש רק אקדמאית צעירה ויפהפיה? כדי להצליח בעסק הזה דרושים שני דברים: שרכן שתהיה לו אוזן קשובה לקול הפנימי של כל אדם, ופנויים המוכנים לכלות תקופה ארוכה בפגישות סרק רבות ונסיונות עקרים, עד שהקליק יווצר או לא יווצר לעולם. „מדובר בדברים העדינים ביותר. ברגשות", אומרת מנהלת „לי לך". „לכן מי שמנהל משרד להכרות למטרת נישואין חייב שתהיה לו קודם כל רגישות לבני אדם".

מהרבה כיוונים אפשר להגיע למקצוע השרכנות. מנהלת „לי לך", המבקשת להישאר בעילום שם, נשואה ואם לשני ילדים בוגרים, מורה לשעבר, בוגרת האוניברסיטה העברית בתרבות צרפת ויחסים בינלאומיים. המשרד שלה נמצא בבנין משרדים מפואר, בנין „כלל" בת"א. „אנשים חיים בקופסאות של עצמם", היא אומרת, „בדירה או בעבודה או מול הטלוויזיה. אין להם הזדמנויות להיפגש. אני לא שרכנית. אני מנהלת משרד להיכרות למטרת נישואין. השרכן בן ימינו יוצר קשר ראשון בין שני אנשים, אשר בלעדיו קרוב לוודאי הם לא היו נפגשים לעולם. כל השאר תלוי בשניים, אם נוצרת כימיה ביניהם או לא".

אלי שלוש הוא סנדלר ההולך יחף. חי לבדו, מוקף בצמחים וצפורים. גרוש פעמיים. השרכנות התחילה אצלו כתחביב. הוא הקים סביבו חוג של פנויים ופנויות ואירגן מסיבות וטיולים משפחתיים. מהתחביב למקצוע הדרך לא היתה רחוקה.

חנה מיבר. בלי תלות בבעל.

חוזרים לרומנטיקה

מודעות השידוכים בעתונים הן לא רק הזמנה לקשר בשניים. הן גם מקור מהימן וזול לאיסוף נתונים על הדימויים והתפקידים המיניים בחברה שלנו. הצורה שבה גברים ונשים מציגים את עצמם ומבקשים בני זוג היתה בסיס למחקר של הסוציולוגית חנה מיבר, על דימויי המין של גברים ונשים, ועל השינויים בדימויים אלה שחלו לאורך שלושים שנה, מ־1949 עד 1978.

הגדרת התכונות של בעלי המודעה ושל האנשים המבוקשים, היא סולם מייצג של חשיבות התכונות האלה ב„שוק הנישואין". למשל, שכיחות גבוהה של ציון המראה החיצוני במודעות, היא ביטוי לחשיבות שמייחסים ליופי בבחירת בן־זוג.

אחד הממצאים המפתיעים של חנה מיבר הוא, שבהשוואה לעבר, הנישואין הולכים ומקבלים יותר ויותר גוון רומנטי. פחות התקשרות „עסקית" ויותר התקשרות חברתית־רגשית. בעוד שפעם היה מקובל לפרסם מודעות בנוסח „בחור אינטליגנטי וסימפטי ובעל עסק מחפש בחורה, רצוי תופרת", ו„בחורה רצינית ממשפחה טובה מעוניינת להכיר בחור מסודר ממשפחה טובה" – היום גורמי המשיכה הן תכונות אישיות. כך, למשל, מנסחים היום: „אם העזת להציץ במדור זה, והנך חובבת טבע, נאה ומעניינת, עשי עוד צעד וכתבי..." או: „נאה, משכילה ונשית מאוד תתקשר למשכיל ונאה".

„הסיבה היא", אומרת חנה מיבר, „שינוי בתפקידי מסגרת הנישואין, כתוצאה מהאפשרויות של הנשים להגיע לעצמאות כלכלית ללא תלות בבעל כמפרנס. ממסגרת שעיקרה שותפות המעניקה בטחון כלכלי וחברתי, הופכת המשפחה למסגרת הבנויה על יחסי קירבה והבנה, ומעניקה לחבריה בטחון רגשי". ■

שעון ביולוגי

אתי, שרכנית כבר שמונה־עשרה שנה, מנהלת את העסק בדירתה בתל־אביב. נשואה ואם לילדים. היא התחילה במקצוע כאשר היתה בת שמונה־עשרה כפקידה במשרדה של השרכנית הוותיקה כרמלה. כאשר נסגר המשרד, פתחה אתי משרד לעצמה. „כמובן שקשה לאנשים להחליט להעזר בשרכן. אבל אני משתדלת לתת לכל אחד את ההרגשה שזה לא בגלל שלא הלך לו, אלא מפני שהוא רוצה בן זוג בעל נתונים אחרים מאלה שהוא מוצא בסביבתו".

אתי מנפצת כמה מיתוסים: נשים מודאגות יותר מהגברים בגלל השעון הביולוגי? לא נכון, גם גברים דואגים. יותר נשים באות לשרכן? לא נכון. יש איזון. ויש גם קוריוזים. פעם היא כמעט שידכה בין גבר לאשתו לשעבר, שניהם לקוחות שלה שלא ידעו זה על זו דבר.

מבט אחרון אל הרומנטיקה: אתה נכנס למסיבה, צד במבטך את בחירת לבך בקצה החדר. ניגש אליה, והפעמונים מתחילים לצלצל. ובחזרה למציאות. או שכמבט שני תתאכזב, או שהיא לא תהיה מעוניינת בך. או שאתה בכלל לא מוזמן למסיבות. ואז אתה מתחיל לשאול את עצמך: מדוע בעצם הכרויות חשאיות במחתרת על ידי חברים היא מכובדת, מדוע פגישה מקרית באוטובוס או ברחוב היא תיקנית, אבל הכרויות על־ידי אדם מקצועי הן בזויות ומשפילות? מנהלת „לי לך": „כאשר אנשים חולים, הם פונים לרופא. רוצים לערוך חוזה, פונים לעורך־דין. וכאשר אדם רוצה להכיר בן־זוג ולהקים משפחה, הכתובת היא משרד ליצירת קשר".

והמחירים – אצל אלי שלוש אין מחיר קבוע. אם תבוא אליו חיילת או סטודנטית, הוא יתחשב. אם יבוא מישהו שהוא נכס למאגר שלו, הוא ילך לקראתו. לא קרה שמישהו לא קיבל טיפול אצל אלי שלוש מפני שלא היה לו כסף. ואם תהיה חתונה, ישלם כל צד חמש מאות דולר.

הטיפול אצל אתי עולה מאה ותשעים אלף שקל. סכום זה מקנה ללקוח הכרויות ללא הגבלה בזמן. אם יש חתונה, משלם כל צד עוד חמש מאות דולר. ב„לי לך" מדברים על כסף רק באופן אישי עם כל אחד.

הבדידות מכרסמת בכל גיל, אבל לצעירים קל יותר למצוא בן זוג אצל שרכן. המחלקה הגדולה ב„לי לך" היא לצעירים. „רוב הגברים הם בעלי רקע טכני: מהנדסים, הנדסאים וטכנאים. הבחורות רובן בעלות מקצוע נשי: מורות, גננות, מזכירות ובוגרות במדעי הרוח והחברה". גם האוכלוסיה של אלי שלוש היא בעיקר רווקים ורווקות בני עשרים עד שלושים ושש, אנשים שאין מאחוריהם מטענים כבדים של גרושין וילדים, ויש להם יותר סיכויים להתבייתות. מבט מהיר בכרטיסיה שלו (בלי פרטים מזהים) מגלה צעירים משכילים ובעלי הופעה נאה. מה הם מחפשים אצל אלי השרכן? „בא אלי רופא נאה ומסודר ואומר לי: הגעתי לגיל שלושים. שנים הקדשתי ללימודים ועבודה. כל החברים התחתנו. מה אני צריך לעשות, להתחיל עם בחורה על חוף הים?"

אצל אתי יש כרטסת צעירה גדולה, אבל יש לה גם מבחר לא קטן של מבוגרים ובגיל הבינוני ובאלה היא אוהבת לטפל. „בגיל הזה יודעים בדיוק מה רוצים". אתי טיפלה בכמה אישים ידועי שם, ובקרוב עומד להתחתן אח"ם אחד באמצעותה. „אבל אני לא רוצה לפתוח פה לשטן עד שיש טבעת. כבר קרה לא פעם שנרשמו ברבנות וברגע האחרון נפרדו".

את הסודות המקצועיים אף שרכן לא יגלה. וזה כולל מספר הפונים ומספר החתונות. רק סוד אחד אתי מדליפה בכל זאת: ההצעה הראשונה שהיא נותנת טובה מאוד, אבל בדרך כלל המועמד חושב שאם זאת הצעה טובה, בוודאי יש עוד יותר טובות ממנה. במקרים כאלה היא מוסרת לו עוד הצעות, אבל מבקשת שישמור קשר עם הראשונה. ומתברר שרבים חוזרים בסופו של דבר להכרות הראשונה.

והמלה האחרונה לאתי: „אם לאדם יש מטרה לשאת אשה ולבנות לו משפחה, אני מאמינה שהוא יהיה מוכן להסתפק בטוב, בלי לחפש כל הזמן את הטוב יותר, כי לטוב יותר אין סוף". ■

איור: איציק רנרט

הטור של טומי

יוסף לפיד

כיבוש הבופה

היתי השבוע בחתונה יפה, לא מפורכסת מדי וגם לא פלבאית, חתונה של אנשים טובים מהישוב, שיש להם חברים טובים מהישוב. היא נערכה באחד האולמות היותר אלגנטיים בתל-אביב. המוזמנים היו עמוסים כל טוב ולאחר שהחתן דרך על הכוס וכולנו צעקנו "מזל טוב", הסתער הקהל על המזנון, כמו ארבה.

מול אורחים שעמדו בתור עם צלחות ביד, צצו כל הזמן, מהכיוון השני, אנשים שלא יכלו להתאפק והושיטו לעבר המלצרים צלחות, כאילו לא הבחינו בעומדים בתור. גבר לבוש בפיאר קארדן הושיט שתי צלחות מעל ראשה של ילדה קטנה, כדי לחטוף ערמה של שניצלים. גברת ולה טבעת של שני קאראט, שלא ראיתיה מימי, פתחה אתי בשיחה ערנית, כדי להצטרף אלי בראש התור. זה היה כאין וכאפס לעומת המהומה סביב לגלידה, שהוציאה מתוך חליפות שלושה חלקים את פראי הג'ונגל. את המלצר עם ה"פטי פור" תפסו מיד עם צאתו מדלת המטבח. המסכן הגיע אל השולחן ומגש ריק בידו.

אני אוהב מאד לאכול, אבל הסצנה הזאת, שאני עד לה מחתונה לחתונה ומבר-מצוה לבר-מצוה – למרבה המזל, אצלנו אין סעודת אשכבה כמו אצל הנוצרים – הסצנה הזאת מעוררת בי תמיהה מהולה בפלצות. מה מניע אנשים שבעים להתנהג כמו טאטארים רעבים של ג'ינגיס חאן? יש משהו קמאי, משהו תהומי, בהתנהגות הזאת. זה לא רק חוסר נימוס, זו תאוה שאינה ניתנת לשליטה, של אנשים ששום קרן שפע לא תשכנע אותם, עמוק בתוך הקישקעס, שגם מחר יהיה להם מה לאכול. נדמה לי, שברבים מאתנו עדיין מסתתר ילד רעב מהגטו או מהמחנות או מהמעברות. לכן אני לא כועס על הגברת השמנה, בעלת סרט הארגמן, הנדחפת אל עוגת האגוזים. בתוך הגברת השמנה מסתתרת ילדה רזה, המפחדת שמחר לא יתנו לה לאכול. ■

אחיות

אם לא תחול תפנית בלתי צפויה של הרגע האחרון, יהפכו השבוע האחיות הרחמניות לאחיות בלתי רחמניות וישביתו את שרותי הבריאות. הן לא יעשו זאת, חלילה, כדי להרוויח יותר כסף. הן יעשו זאת אך ורק כדי לשפר את מערכת הבריאות.

במלים אחרות, הן ישבתו למען החולים. כמו שהמורים לא שובתים אף פעם כדי להרוויח יותר כסף, אלא כדי לשפר את מערכת החינוך. למען הילדים. כי מס השפתיים ששובתים חייבים לשלם לצביעות הישראלית אומר, ששום אדם לא שובת חלילה לטובתו הוא, אלא רק לטובת הקרבן שלו. אם השוחטים ישבתו מחר זה יהיה למען הבהמות ואם הסאניטרים ישבתו, זה יהיה למען הזבל. במקרה של שביתת המורים, ממלאים הילדים את תפקיד הבהמות ובמקרה של שביתת האחיות ממלאים החולים את תפקיד הזבל.

טענתן של האחיות, כי שכרן נשחק, היא נכונה. אבל הוא לא נשחק יותר מכל שכר אחר במשק. שכרם של כל העובדים נשחק. הציבור הישראלי גילה בגרות עילאית, כאשר הסכים להפסיד חלק לא מבוטל משכרו, כדי לעצור את האינפלציה. ציבור העובדים לא שבת, אלא בלע את הגלולה המרה. מדוע דווקא האחיות, המחלקות כל בוקר גלולות מרות, אינן מוכנות לבלוע אותן? הן לא ישבתו מפני שמצבן גרוע יותר או מפני שהן נפגעו יותר, אלא מפני שבידן יש קלף חזק יותר. תחילה הן ישחקו בנוחיותם של החולים, אחר כך בבריאותם של החולים, אחר כך אולי גם בחייהם של החולים – עד שנרים ידיים ונשלם.

כל מי שהיה אי פעם בבית חולים יודע, שהן עושות עבודה לא רק עבודה חשובה, אלא גם עבודה קשה. ואנחנו אוהבים אותן. אבל החוקן הזה מיותר לגמרי. ■

שם רחוב

אומרים, כי אורח לרגע רואה כל פגע. או כל קוריוז. אני גר בקרבת מקום ולא שמתי לב. עכשיו כותבים לי רות ומשה ארז מראש פינה, שביקרו בתל-אביב והבחינו בכך, שקרוב לשפת הים נמצא אחד הרחובות הקצרים בעיר, רחוב שיש בו רק שניים-שלושה בתים. אחד מהם הוא בית-מלון ושמו "עמי". והרחוב הקצר כל כך נקרא "עם ישראל חי". ולא מספיק, שעם ישראל חי קצר כל כך, אלא שזה גם רחוב ללא מוצא. אולי רצו אבות העיר לבשר לנו, שעם ישראל חי ברחוב ללא מוצא. ■

פרישה

יש לברך על המאמצים לביטול חובת הפרישה של הנשים לגימלאות בגיל 60. חובה זו היא רק אחת מני דוגמאות רבות לחקיקה סוציאלית, שהחטיאה את מטרתה.

כאשר קבעו לנשים גיל פרישה מוקדם יותר, היו עוד רוב העובדים מועסקים בעבודות קשות וחשבו, שמן הדין לשחרר קשישות מעול קשה מנשוא. כיום נשים בנות 60 הן לא כל כך קשישות והעבודה שהן עוסקות בה לא כל כך קשה ואין שום סיבה לגרש אותן הביתה, אם הן רוצות להמשיך ולעבוד.

אין בעצם סיבה לשלוח הביתה גבר – או אשה – גם בגיל 65, אם מצבם הגופני והמנטאלי מאפשר להם להמשיך לעבוד. נכון אמנם, שחוסמים קידומם של צעירים מהם, אך מי אמר שקידומו של איש צעיר חשובה יותר מעבודתו של איש מבוגר? מה עוד, שלא פעם מאלצים לפרוש אדם המתאים יותר למילוי התפקיד מזה שבא במקומו.

נכון אמנם, שעם ביטול חובת הפרישה בגיל קבוע מראש, תיווצר בעיה אנושית קשה מאד, של קביעת גיל פרישה אינדיבידואלי לכל אחד ואחד. אנשים מבוגרים ימצאו את עצמם בלחץ כמעט בלתי נסבל להוכיח, שהם עדיין בכושר. אדם לא יוכל עוד להרשות לעצמו להזדקן בכבוד, אלא יצטרך לשחק את הצעיר. פקידים מזדקנים יביאו למשרד טראנזיסטור וישמיעו מוסיקת פופ וגבירות באות בימים יבואו לעבודה בחצאיות מיני. ובסך הכל, זה לא יהיה מצחיק, אלא פאתטי.

טי. אס. אליוט אמר על כך, שבגיל מבוגר אין לך כבר כוח לסרב לעשות מה שמבקשים ממך. כצעד ראשון, הייתי מאפשר לכל אשה שתרצה בכך, לדחות את הפרישה שלה עד גיל 65. כצעד שני, הייתי מאפשר, גם למען השוויון, לכל גבר להקדים את פרישתו לגיל 60. אבל אין לי, באמת ובתמים, פתרון לשאלה, כיצד להאריך את גיל הפרישה מעבר לגיל 65, מבלי להעמיד אנשים במבחן בלתי אנושי ובלתי נסבל. ■

(מתכנית "השבוע שלי" בקול ישראל)

כל מיני

חדש

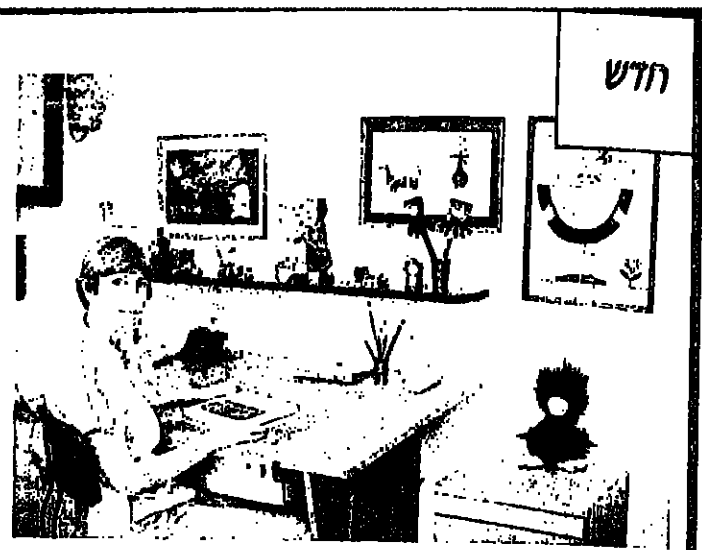

מאיירת מיכל לשם וספרה צילום: יעל רוזן־הורן

ספר לימוד אסתטי

פגישה נעימה עם ספר לימוד חדש שהוא חריג בנוף המשעמם של הלימוד הוא המקראה הספרותית לכתות ג'־ד' "באמר ובשיח" (ספרית הפועלים). זהו לקט יצירות מן הספרות, השירה והמסורת, מקור ותרגום, המחולק ל־12 פרקים עפ"י חודשי השנה, עם פרח־העונה הפותח כל פרק. חלוקה מסורתית אמנם אך כל השאר יש בו מן החידוש: תבנית הספר מרובעת (ולא מוארכת, כרגיל), והעטיפה מבריקה, מעודנת ויפה ובה מגזרות נייר שוויצריות, אמנות עממית שאינה נפוצה כל־כך.

בין דפי הספר מצאנו מגוון של אמנות דקורטיבית בציור, צילום ופיסול, מן המקורות ומהיצירה העולמית בתקופות שונות, וכן תמונה מקציר תולדות חיים של מחברי הטקסטים השונים.

"הגישה הבסיסית היא שספר לימוד לא צריך להיות דוחה, והוא לא רק מקור לאינפורמציה אלא גם בעל מסר אסתטי" מסבירה מיכל לשם, המעצבת הגרפית של הספר. "האיור הוא בעיני עוד כלי להאיר בו את עיני הילד, מימד לימודי נוסף בעל תכן משלו, שיש בו כדי להרחיב את היכולת האסוציאטיבית של הילד ולפתוח בפניו עולם אסתטי חדש של יוצרים מתקופות שונות. השתדלתי לכלול בספר גם ציורים בעלי ערך הסטורי השייכים להווי של תקופה ולמסורת העשירה שלנו".

לשם, 26 שנה גרפיקאית, איירה ספרים רבים, בעיקר ספרי ילדים, וזכתה השנה ב"פרס העיצוב המובחר לספרי ילדים" עבור עיצוב הספר "מסעות בנימין מטודלה" ביריד הספרים הבינלאומי בירושלים. ■

שיאונה דרור

פטנט

פטנט ישראלי: כוס קוקוס.

כוס מהטבע

רעיון מקורי להגשת משקאות טרופיים (העשויים על בסיס רום בתוספת מיץ אננס או/ו תפוזים) הגה השף הצעיר ג'קי חובש: הוא רכש כמות גדולה של אגוזי קוקוס בשוק הכרמל. ניסר רבע מכל אחד במשור חשמלי בעל שיניים דקות. אחר רוקן אותם מתוכנם, רחץ אותם היטב והדביק בדבק מגע את רבע האגוז (כשפתחו הרחב כלפי מטה) לתחתית "כוס" האגוז.

כך קיבל "כוסות מהטבע", אידיאליים ומקוריים כאחת, להגשת משקאות טרופיים. קליפת אגוז הקוקוס קשה, אינה נסדקת וגם לא סופגת ריחות אלכוהול. היא ניתנת לרחיצה בקלות עד לשימוש הבא. "זול, שמיש ומקורי", הוא אומר ומשתמש בהן להגשת משקאות טרופיים בפאב "האוהל", שהוא נמנה עם בעליו. ■

רימונה שיף

רעיון

למעיל שהנוער מאס בו נסרגו התוספות ועתה הוא לביש. צילום: שמואל רחמני

המעיל שצמח

זוכרים את השיר של קטיה מולודובסקה על המעיל שעובר בירושה מן הגדולים אל הקטנים? והפעם הפכנו את הסדר והמקטורן שבתצלום היה שייך דווקא ל"קטנים" אשר מאסו בו כי הוא כבר לא מודרני בעיניהם, לא גזעי ו... הרי הפזמון הזה ידוע. מה עושים? – והרי חבל להשליך, סתם כך, מקטורן במצב לא־רע. חוץ מזה, הרי "מגרד בידיים" לעשות משהו מעניין, לא רגיל.

בחרנו בחוטי צמר יפים במיוחד בצבעים שאנחנו אוהבים, הוספנו גם חוט בצבע המעיל – שחור במקרה שלנו. סלקנו צווארון גדול שהיה באמת מיושן וגועלי ושמנו במקומו צווארון סיני קטן סרוג. לשרוול הצר הישן הוספנו למעלה קטע גדול ומכווץ, עם כריות גדולות. גם ברוחב הוספנו תחת בית השחי פס סרוג (גם יפה וגם מרחיב את היקף המעיל), וזה עוד לא הכל: סרגנו אפודה קטנה ותואמת ועכשיו יש לנו תלבושת "כמו גדולים". ■

בתיה עוזיאל

תערוכה

אגרטלים, שעונים ומנורות מפורצלן. מתוך האוסף של ד"ר נתן צלניק.

אוסף פורצלן במוזיאון חיפה

אוסף הפורצלן היקר של ד"ר נתן צלניק מארה"ב נתרם למוזיאון חיפה. האוסף כולל למעלה מחמש מאות פריטים, המייצגים את כל תקופות הפורצלן מאז החל יצורו במאה ה־18. ערכו של האוסף מגיע למליוני דולר.

באוסף תמונות קיר גדולות, אגרטלים, אהילים ושולחנות, וכן מערכת כלי תה בסגנון סיני מן המחצית הראשונה של המאה ה־18, המוערכת במאות אלפי דולר. רוב המוצגים הם מתוצרת מפעלי "מאייסן" שנוסדו בשנת 1710 בעיר דרזדן, גרמניה.

על האוסף היקר הזה, שהגיע בימים אלה לחיפה, התחרו מספר מוזיאונים בארה"ב ולפחות מוסד אמנותי בארץ. עתה עוסקים במוזיאון בתיעוד ובקטלוג ורק אז הוא יוצג בשלבים בפני הציבור הרחב. ■

ראובן בן־צבי

אופנה לאשה ולגבר
פתוח רצוף מ־9.00־19.00
במוצ"ש מ־18.00

מאת: יואב עופר

ריהוט ייחודי עתיר עץ

עץ התיק נחשב בין מביני העניין כעץ היוקרתי ביותר שממנו מייצרים רהיטים. כל מי שמחפש ריהוט שיהיה גם חזק וגם יפה ומקורי יודע שעליו ללכת בכוון עץ תיק. הייצור של רהיטים מעץ תיק דורש מומחיות יוצאת־דופן ובהקשר הזה אנו יכולים להמליץ לצרכנים על מפעל, שהוא לעניות דעתנו מספר אחד בתחום זה. המפעל נקרא תדהר, ונמצא בקרית ביאליק. מפעל זה הוא בין הבודדים בארץ שברשותו מכונות לעיבוד עץ מסוג זה והייצור שלו בעיצוב מאוד מיוחד. תדהר מייצר ריהוט לחדרי עבודה (עבור רופאים, אדריכלים וכו'), מזנונים וחדרי שינה. איכות העבודה כך הסתבר לנו, היא ברמה נדירה של הקפדה, ואין המוצר נמסר ללקוח לפני שהוא עובר תהליך יסודי של ביקורת טיב. עיצוב הרהיטים שקט רציני ומכובד ומתאים לאופיו היוקרתי של עץ התיק. המחירים בתדהר עומדים אף הם, ביחס ישיר לרמת הרהיטים. למשל, שולחן משרדי הכולל 2 מגירות (כמו זה שבתמונה) מחירו 492 ש"ח (ועוד ב־3 תשלומים שווים, עתה במבצע). המחיר אמנם אינו זול כמו פורמיקה או מלמין אבל מכיוון שבעץ תיק אנו עוסקים אין בכלל מה להשוות. לתדהר יש חנויות מפעל בדיזנגוף סנטר, במרכז העיצוב בנמל יפו, בצומת הצ'ק פוסט בחיפה. טל. במפעל: 719955, 04־728950.

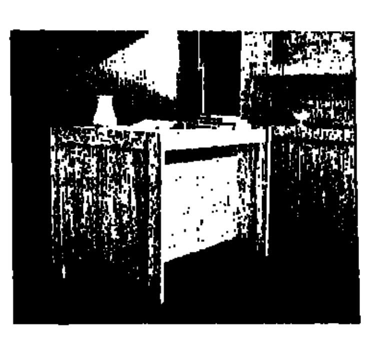
שולחן משרדי עשוי כולו מעץ תיק. ייצור: תדהר

מסעדות

הסיניות שאי אפשר בלעדיה

המהפך הסיני בארץ היה לפני כ־17 שנה. באותה תקופה החליטה קבוצת מסעדנים שיש לעשות משהו קצת שונה למען תאבונו של הישראלי האוהב־לאכול־בחוץ. לא רק החומוס והטחינה והסטייקים הלבנים יבואו אל קרבנו. גם האגרול הפקיניס ועוד כל מיני מילים משונות הבאות להגדיר מאכלים. כך נולד הרעיון הסיני בישראל.

הרעיון הסיני בא אלינו בדמותה של מסעדת הסינגינג במבו, שהיתה, כאמור, הראשונה שפתחה בפנינו את תרבות האכילה הסינית ומאז ועד היום נודע שמה כבית־אוכל נפלא.

כשאתה רוצה להינות ממטעמים סיניים הכתובת שלך, באופן טבעי תהיה הסינגינג במבו. באוירה נינוחה ונעימה עם הרבה חיוך וסימפטיה תקבלנה אותך מלצריות מלוכסנות עיניים וכשאתה כבר־יושב־היטב־בתוך־סין תקבל תפריט הכולל סוגים שונים של אוכל סיני כמו למשל הפקניס, קנטוניס, סצאוני, ואפילו מטעמים תאילנדיים. וילי טיימן, מבעלי המסעדה יספר לכם שאפילו האיטריות הן מתוצרת בית וכולנו הרי כבר יודעים שהן מהוות מרכיב בסיסי באוכל הסיני. והכי חשוב: אפשר לאכול ארוחה מלאה ומהנה כולל כל המנות והקינוח במחיר 15 ש"ח לאדם. (!) לארוחות עיסקיות בצהריים יש גם הנחה של 25% ממחיר התפריט. הסינגינג במבו עושה גם שרותי קייטרינג, כאן המחיר יכול להיות מ־5 דולר ועד 15 דולר למנה. מי שרוצה לערוך בביתו אירוע על טהרת המאכלים הסיניים יקבל אצל וילי 25% הנחה ממחיר התפריט והאוכל יגיע אליו הביתה עם מלצרית. כל המחירים סבירים מאוד לרמת מסעדה כזו. טל. 458785, 451282.

העוגות של יהודה טעימות יותר

עוגות

בוקר אחד קם אדם, יוסי שמר, שהוא סגן מנהל בנק, ומחליט שנמאס לו לראות את ה"אוברדרפט" של כולם והוא רוצה לעשות לאנשים קצת יותר מתוק על הנשמה. מחליט לפרוש מן הבנק, שנראה בעיני כולם כמקום עבודה טוב ומכובד ופונה לכיוון של עסקים. מגייס את אחיו הצעיר יהודה, ושניהם ביחד מחליטים ללכת על בית־קפה וקונדיטוריה, שכן מה יכול כבר להיות יותר מתוק וטעים מזה? את המיקום הם קובעים ברח' ארלוזורוב 4 ברמת־גן (כופר הישוב) ומכאן הם מנהלים, מאז פתחו, אימפריה ענפה של עוגות. יהודה הקונדיטור מבין השניים קנה לעצמו תוך זמן קצר שם כמומחה לעוגות ומכל רחבי האזור באים להזמין את מאפה ידיו. כך למשל תוכלו למצוא בבית הקפה הזה, הנקרא עוגיאדה, טורט שוקולד, גבינה, טורט אגוזים ומרציפן, טורט בלקפורסט, טורט גבינה אוכמניות המורכב מגבינה קצפת ופירות, סברינה, עוגת שמרים, פאי שוקולד, אוכמניות, פאי פירות העונה מקרם צרפתי שטרודל תפוחים וגם רולדות של שוקולד, וניל ומוקה. את הקפה של הבוקר תוכלו לשתות כאן עם הקרואסון הצרפתי האמיתי או אם תרצו בורקס חם וטעים. יוסי ויהודה הם שני צעירים דתיים ומכאן ברור שהמקום כשר למהדרין, מאז נפתח משמש מקום מפגש קבוע לחוגים דתיים וכאלה המקפידים על כשרות מוחלטת. עוגיאדה שלנו פתוחה מ־8 בבוקר ועד 12 בלילה (פרט לימי שישי). כמובן שאפשר להזמין כאן גם עוגות לימי הולדת ועבור אירועים מיוחדים אני יכול להעיד על עצמי שמאז שגיליתי את המקום הנחמד הזה הפכתי לדייר קבוע כאן ואני נהנה כל פעם מחדש. עוגיאדה, טל. 720817.

יוסי ויהודה: העוגות שלהם טעימות יותר

האיש שהפך לחביבם של צרכנים רבים

בימים אלה של "הוצאת כספים במחשבה שניה" שבה אנו מצויים עקב המיגבלות הטבעיות של הכיס הנובעות מן המצב הכלכלי, יש חשיבות מיוחדת לספר לציבור הצרכנים על בעלי עסקים, במיוחד בתחומי השירותים, היודעים לשלב, אולי בצורה נדירה, את מקצועיותם ביחד עם הגינות מסחרית למופת, המגינה אפילו בלהט על כבודו וכבוד כיסו של הצרכן. לאחד מאותם נותני השרותים, הפעם בתחומי החשמל נקדיש רשימה זו. המדובר באילן שלזינגר, שהקים לפני כ־3 שנים חברה בשם ש.א.י. לעבודות חשמל וסחר אשר תוך זמן קצר הפך לחביבם של צרכנים רבים היודעים להעריך את מומחיותו הרבה ובעיקר את יושרו האישי והתייחסותו האמינה לכל לקוח. חב' ש.א.י. מבצעת עבודות חשמל בפרוייקטים גדולים כמו "אורנית" וכן מתקני ספורט, תאורת רחוב, ומפעלים גדולים בכל רחבי הארץ. צוותי העבודה שלה מורכבים מאנשי מקצוע מעולים המבצעים עבודות מסובכות ומורכבות וגם כאלה שיש בהן סיכון גבוה מאוד שלא כל קבלן חשמל מוכן לבצען. מחלקה מיוחדת בש.א.י. עוסקת בהתקנת מסופי מחשב ומערכות תקשורת אחרות. יש מקומות בהם מבצעת החברה את העבודה כולה פרט לחשמל — גם את מערכת האינטרקום, המערכת הסולרית, מיזוג אויר, טלויזיה במעגל סגור, מוסיקת רקע ומערכות אזעקה. לאחרונה רכשה החברה מערכת קשר משוכללת ביותר מסוג ג'ונסון רב־תדר והיא מאפשרת לאילן שלזינגר לפקח אישית ביתר יעילות על כל אתרי העבודה. בתקופה בה צרכנים רבים מתלוננים על השתוללות מחירים והתנפלות שלוחת רסן על כספו של הצרכן נעים להיווכח שיש עוד אנשי מקצוע המכבדים את לקוחותיהם כפי שהדבר מתבטא אצל אילן שלזינגר שגם המחירים שלו. עומדים בכל תחרות, לאחרונה גם נתנה חברת ש.א.י. את חסותה ללהקת זמר מקורית בשם תות וסייעה לה להפיק תקליט שדרים שאת הדיו תשמעו בוודאי בקרוב ברדיו. טל. 541318, 052־540557 ,543742

מטעמים בסגנון עולמי

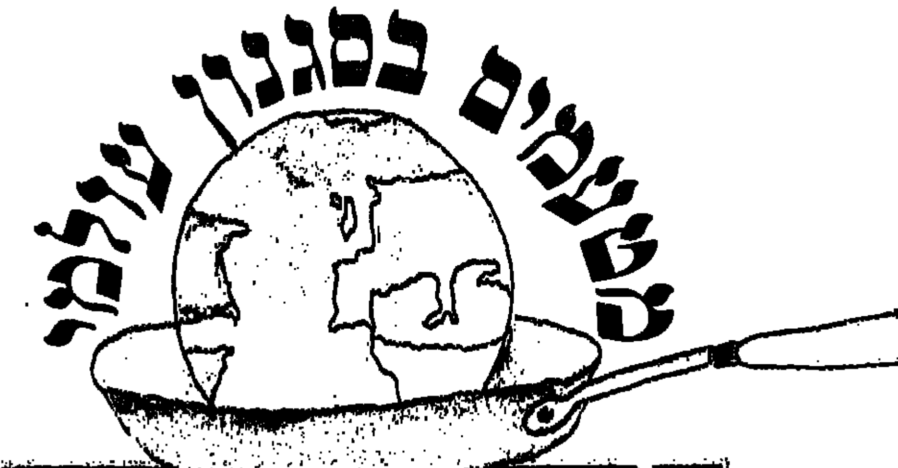

סלט פירות יבשים צבעוני ומתוק.

מעדני פירות

למרות שארצנו משופעת בפירות טריים במשך כל השנה, דווקא בחג הבא להנציח עובדה זו נהוג לאכול פירות יבשים. הסיבה לכך, שורשיה בהיסטוריה של עם הרחוק במולדתו. בגלות קשה היה להשיג את הפירות שהתברכה בהם ארץ ישראל, אלא בצורתם היבשה. וכך השתרש המנהג, לאכול מיני פירות יבשים בט"ו בשבט. הפירות המסורתיים הם אלה שנמנים עם שבעת המינים. יותר מכולם, מייצג את פירות הארץ השקד, שאילנו פורח ראשון מבין עצי הפרי, ומסמל את קיצו של החורף ותחילת האביב. ואולם, גם יתר הפירות מקומם לא נפקד משולחן התקרובת של החג.

פירות יבשים אפשר להגיש כמות שהם, מונחים על טס ומסודרים בצורה נאה. אפשר למלא דבלים ותמרים מגולענים בשקדים או באגוזים, ולהגישם בעטרות נייר. אפשר למלא את חללם של פירות היבשים בתערובת של גבינה, פיקאנטית או מתוקה, ולהגישם כחטיפים. בכל מגש של פירות יבשים יפה להוסיף גם פירות טריים, כגון תות־שדה, התורמים צבע רעננות וטעם להגשה.

פירות טריים ויבשים הם, כשלעצמם מנות קינוח מקובלות בכל העמים. אפשר להרכיב מהם תערובת ולקבל סלטי פירות מרהיבים. אפשר להשתמש בהם בעוגות, בקציפות ובממתקים. מעט ממה שמציע המטבח הבינלאומי אספנו כאן הפעם, והוא יתאים במיוחד לסיום ארוחה חגיגית בט"ו בשבט וכל זמן אחר.

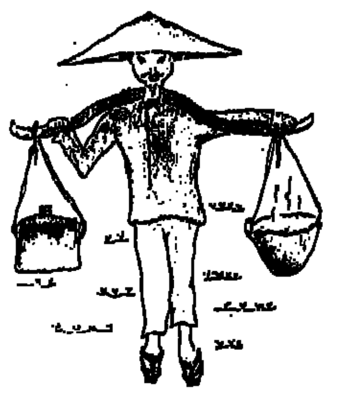

קינוח אורז – שמונה האוצרות / סין

קינוח מרהיב וחגיגי, המוגש בדרך כלל בארוחות מיוחדות בסין. שמונה האוצרות הם שמונה סוגים שונים של פירות יבשים ואגוזים המייצגים שמונה קמעות, שתפקידם לגרש את כוחות הרוע, על פי המסורת. המקור גורס, אמנם, פירות אחדים שאינם מצויים במערב, אך במתכון שלהלן נשמר אופי המעדן הסיני, בתחליפים מקומיים.

ל־6 מנות
225 ג' אורז
50 ג' מרגרינה
3 כפות סוכר
15 גרם תמרים יבשים
½ כוס צימוקים
50 ג' אגוזי פקאן או מלך
10 דובדבנים מסוכרים
50 ג' קליפות הדרים מסוכרות
50 ג' שושר פיסות זנגביל ממותקות
למילוי:
קופסה קטנה (225 ג') מחית ערמונים מתוקה★
לסירופ:
3 כפות סוכר
300 מ"ל מים
כף קורנפלור

שוטפים את האורז במים ומניחים בסיר קטן. מכסים במים ומרתיחים. מבשלים, על סף הרתיחה, בסיר סגור, כ־10־15 דקות. מוסיפים 2 כפות מרגרינה ואת הסוכר לאורז המבושל ובוחשים היטב. משמנים ביתר המרגרינה דפוס עמוק, שתכולתו 900 מ"ל, המתאים להכנת קינוחים אפויים. מכסים את תחתית הכלי ושליו בשכבה דקה של האורז המבושל.

מהדקים לאורז סביב השוליים התחתונים שורה של תמרים. מניחים מעליהם מעט מהאורז ועורכים שורה של צימוקים. ממשיכים להניח סביב הדפנות של הכלי שורות שורות מהפירות והאגוזים, כשביניהם שכבות של אורז. כשמסיימים, צריכים שולי הכלי להיות מצופים בשורות נאות של פירות ובאורז, ואילו מרכז הכלי נשאר חלול. מוסיפים עוד מעט מהאורז על הפירות ודוחסים מעט, כך שהפריות ידחקו אל דפנות הכלי ויראו היטב כשהקינוח יוצא מן הכלי אל צלחת הגשה.

ממלאים את החלל שבמרכז התבנית במחית הערמונים ומכסים ביתר האורז. דוחסים מעט ומישרים את פני הקינוח.

מכסים את הכלי ברדיד אלומיניום ומאדים בתוך סיר באידוי או שמניחים את הכלי בתוך תבנית אפיה שטוחה, מלאה עד כדי ס"מ גובה במים רותחים, אופים בתנור שחומם מראש לחום נמוך (160 מעלות), כשעה.

בינתיים, מכינים את הסירופ: מרתיחים את המים עם הסוכר, כ־5 דקות. מערבבים את הקורנפלור במעט מים קרים ומוסיפים בבת אחת לתוך הסירופ הרותח. מערבבים עד שהסירופ מתעבה ומורידים מיד מהלהבה.

הופכים את הפודינג המבושל על צלחת הגשה, יוצקים מעליו את הסירופ ומגישים חם.

★ להשיג במעדניות. אפשר גם לוותר על המילוי ולהוסיף במקומו עוד 100 ג' אורז, כף סוכר וכף מרגרינה. ■

תאנים ממולאות מאיטליה.

תאנים ממולאות / איטליה

מעדן זה שמקורו בדרום איטליה מחזיר לתאנים את המיובשות את צורתן המקורית של התאנים הטריות. אפשר להגישן כמות שהן בצירוף גלידת וניל, לסיום מתוק של ארוחה חגיגית. המעדן זה, שמקומו בין שימורי הפירות במטבח, נשמר היטב במקום קריר ואפל, משתמשים בו רק שבועיים אחרי ההכנה ולכן אפשר לשמור את המתכון לט"ו בשבט בשנה הבאה, ולקינוח ארוחות של חגים אחרים.

ל־10 מנות
200 ג' שקדים, קצוצים
50 ג' קליפות הדרים מסוכרות
100 ג' שוקולד מריר
500 ג' דבלים
לסירופ:
¾ כוס סוכר
1.¼ כוסות מים
2 מקלות קינמון
כף מיץ לימון

מערבבים את השקדים והקליפות ושוברים את השוקולד לקוביות. בסכין חדה חורצים חתך בצידה של כל דבלה ומכניסים לתוכה קוביית שוקולד ומעט מהתערובת השקדים, עד שהיא מקבלת בחזרה צורת תאנה טריה. מניחים את התאנים הממלואות בתוך צנצנות מעוקרות, עם מכסים אטומים המיועדים לשימורים.

בסיר קטן מרתיחים את המים עם הסוכר, מקלות הקינמון ומיץ הלימון. מבשלים על להבה נמוכה במשך דקות. יוצקים את הסירופ החם על הדבלים הממולאות שבצנצנות וחותמים היטב. משהים לשבועיים לפני ההגשה.

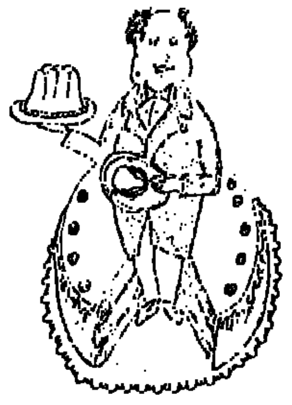

טארט פירות / אוסטריה

קינוח מרהיב עשוי מפירות טריים או משומרים. בסיס הבצק הפריך ממולא בתערובת של פירות וג'לי. שולי העוגה מעוטרים בשקדים קלויים, והשילוב בין כל המרכיבים הוא חוויה מרעננת לחיך.

ל־8־10 מנות:
לבצק:
2כוסות קמח
¼ כוס סוכר
2חלמונים
חלמון של ביצה קשה מפורר
200 ג' מרגרינה, רכה
למילוי:
חפיסה ג'לי בטעם לימון (רצוי מהיר הכנה)
כוס מיץ פירות מעורבים, או סירופ מקופסת פירות משומרים
½ כוס מים רותחים
5 כוסות תערובת של פירות, טריים או משומרים, ללא נוזלים.
לציפוי:
חלבון
כף אבקת סוכר
½,1 כוסות שקדים מולבנים, פרוסים וקלויים.

להכנת הבצק לשים את כל החומרים לבצק אחיד וחלק. מעצבים אותו על משטח עבודה מקומח לגליל ארוך. עוטפים בנייר שעווה ומצננים כחצי שעה. מוציאים את הגליל מהמקרר, פורסים ממנו פרוסות בעובי של חצי ס"מ ועורכים אותו, כשהן חופפות זו לזו, על תחתיתה ודפנותיה של תבנית קפיצית בקוטר 24 ס"מ. מהדקים את פרוסות הבצק ליצירת קלתית חלקה. דוקרים את הבצק במזלג ואופים אותו עד שמזהיב. מצננים היטב בתבנית, משחררים את הדפנות, ומעבירים את הקלתית האפויה לצלחת הגשה.

מרתיחים את מיצי הפירות ומוסיפים את המים הרותחים. ממיסים בהם את הג'לי ומניחים לו להצטנן מעט. יוצקים ¾ מכמות הג'לי על הבצק האפוי. ממתינים שיקרש מעט ומסדרים מעליו את הפירות בצורה נאה. יוצקים מלמעלה את שארית הג'לי.

מקציפים את חלבון הביצה עם כף אבקת סוכר. מורחים את דפנות העוגה בקצף ומדביקים אליו את השקדים הקלויים. מצננים היטב לפני ההגשה.

אפשר להשתמש בפירות טריים כמו תותים, פלחי תפוזים, טריזי תפוחים, חצאי אגסים או משומרים כמו חצאי אפרסקים, מישמשים, שזיפים, אננס ואגסים.

קינוח אוסטרי של פירות טריים.

איורים: שאול צמח

סלט ישראלי מהדרים ואבוקדו.

סלט הדרים ואבוקדו/ ישראל

בסלט זה יש כל מה שמסמל את ארץ ישראל החדשה בתוספת הצימוקים מהעבר. השילוב המוצלח של מתוק חמוץ וטעם אגוזים ניטראלי עושה אותו מתאים לשמש פתיחה או מנת קינוח לכל ארוחה. אפשר להחסיר את הסוכר ולתבל אותו במלח בפלפל ומתקבל סלט פיקאנטי, המתאים לשמש תוספת למנה עיקרית.

ל־4 מנות
2 כפות צימוקים
4 גזרים בינוניים
2 אבוקדו, בינוניים
½ כוס מיץ תפוזים
¼ כוס מיץ לימון
2 כפות סוכר
מעט קינמון

שורים את הצימוקים במים חמים. קולפים את הגזרים ומגררים אותם עם מגררת גסה. קולפים את האבוקדו וחותכים אם בשרם לקוביות. מטפטפים על הקוביות 3 כפות ממיץ לימון. קולפים את התפוזים, מסירים את הקרום הלבן ומחלקים לפלחים. מסירים את הקרום המפריד בין הפלחים ומגלים את בשר הפרי בלבד. מניחים את כל המרכיבים בקערת הגשה נאה. יוצקים את מיץ הלימון שנותר ואת מיץ התפוזים. מוסיפים סוכר וקינמון ומקציפים את התערובת בעזרת 2 כפות מסננים את הצימוקים מהמים ומפזרים על פני הסלט. מצננים חצי שעה לפחות לפני ההגשה.

סלט פירות יבשים / מצרים

תערובת מזרחית צבעונית ומתוקה, המקובלת מאוד במצרים, כקינוח לארוחה כדאי להכין לפחות יומיים מראש, כדי שהפירות יספיקו לתפוח, לספוג מהטעמים ולהתרכך. מגישים צונן, בתוספת עוגיות פריכות או עם קצפת.

ל־6 מנות
250 ג' מישמשים מיובשים
100 ג' שיזיפים מיובשים
50 ג' צימוקים
100 ג' דבלים
½.1 כוסות מים
2 כפות סוכר
כף מי ורדים
50 ג' שקדים מולבנים, פרוסים או משובבים
2 כפות בוטנה (פיסטוק חלבי)

מניחים את כל הפירות הקערה רדודה, אם הם גדולים אפשר לחתוך אותם. אם יש גלעינים בשזיפים – מוציאים אותם. מערבבים את המים עם מי הורדים והסוכר ויוצקים על הפירות. מניחים במקרר ל־48 שעות. לפני ההגשה זורים על תערובת הפירות את השקדים והבוטנה. מגישים צונן.

איך למלא עוף בפירות ובאגוזים

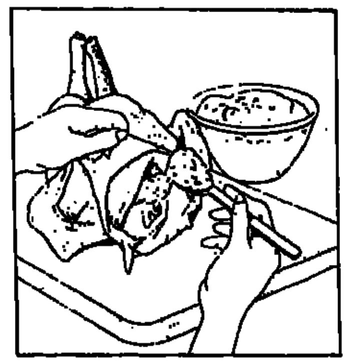

1. מניחים את העוף על גבו, כשפתח הצוואר בכיוון הגוף. בעזרת כף קטנה, מתחילים להכניס את המלית לתוך החלל שבגוף העוף, דרך פתח הצוואר.

2. כשמסיימים למלא את העוף, יש לוודא שהוא ממולא בצורה אחידה וצורתו מעוגלת – אין למלא יתר על המידה. הופכים את העוף על בטנו, ומקפלים את עור הצוואר כלפי מעלה, כדי לסגור את המלית.

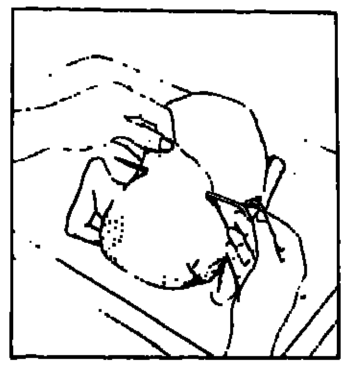

3. מבטיחים את הסגירה על ידי קיפול קצות הכנפיים מעל עור הצוואר, לכיוון המרכז, או על ידי נעיצת שפוד קטן. זיכרו להוציא את השפוד לפני ההגשה.

עוף ממולא הוא ארוחה שלמה בפני עצמו. כשהוא ממולא בתערובת של פירות ואגוזים, אין כמוהו לארוחת חג של ט"ו בשבט. המילוי כולל את פירות החג אך הוא יכול להציל גם שאריות של אורז לבן מארוחה קודמת, של לחם לבן מיום אתמול או חלה שנותרה משבת. להכנת המילוי מפעילים את הדימיון: אפשר לערבב צימוקים ושקדים, אגוזים ופיסות של מישמשים באורז לבן (כוס אורז מבושל), לתבל היטב בזנגביל ובקינמון ולמלא את העוף כמוסבר להלן. אפשר להשתמש בתערובת של כוס פירורי לחם לבן, אגוזים, שקדים, פלחי אננס, מישמשים ושזיפים שחורים (שאותם רצוי להשרות תחילה למספר שעות במים, כדי שיתפחו). מתבלים במיץ לימון, מרגרינה מומסת, ומעט סוכר וממלאים כנ"ל.

את העוף הממולא צולים באסכלה (גריל) או אופים בתנור במשך כשעה. יפה למשוח את עורו בתערובת של שמן ודבש. העוף הצלוי יקבל גוון כהה ועשיר. ■

רעיון עולמי
עוגות אישיות

יש עוגות, שכאשר מציגים אותן על השולחן הן זוכות מיד לקריאות התפעלות. יש עוגות אחרות, צנועות אך טעימות להפליא, שמראן אינו מעיד בהכרח על תוכנן. את אלה, על פי רוב, אין מייעדים לאורחים ורק בני הבית, המכירים מנסיונם את הפתגם אל תסתכל בקנקן וכו' נהנים מהם. עם אלה נמנות רוב העוגות הבחושות. מטבע בריאתן הן יוצאות את התנור כשצלקת עמוקה מכערת את פניהן או שגובהן משתנה מנמוך מאוד ועד לגבה־גלים. וכך, מוצאת העוגה האנגלית המלאה בצימוקים ובאגוזים, עוגת השוקולד קלת ההכנה ועוגת התפוזים הניחוחית את דרכה לפיותיהם הפשרניים והבלתי מפונקים של אלה, שיודעים להעריך את הטעם ואינם מתעכבים על המראה.

ואולם, אם קשה לכם לוותר על המתכון הטעים ואתם מוכנים להשקיע מאמץ קטן בשיפור החזות, הרי עצה בדוקה, שיש לה עוד יתרונות רבים אחרים.

לאחרונה, הופיעו בשוק עטורות נייר (הקרויות בפי העם „מנג'טים") שאפשר גם לאפות בתוכן. העטורות הללו עשויות נייר אפיה חזק ועמיד, והן מתוצרת חוץ, יקרות אבל מצדיקות את מחירן. אפשר להשיגן אמנם, במבחר מוגבל של גדלים, אבל לענייננו די בגודל בינוני עד גדול.

בעזרתן של אלו, אפשר לאפות את אותן עוגות בחושות במנות קטנות, המניבות עוגות קטנות, מעין מנה אישית, יפות לעין וטעימות ממש כאחותן העוגה הגדולה והמכוערת. יש לזכור כלל חשוב: אין להניח את העטורות על תבנית שטוחה ולמלאן סתם כך בתערובת הבצק. יש להציב את העטורות בתוך שקעים של תבנית שקעים או בתבניות קטנות של עוגות אישיות (אפשר לרכוש חבילה של תבניות אלומיניום חד פעמיות ולשוב ולהשתמש בהן פעמים רבות בשיטה זו). כאשר העטורות אינן עומדות בתוך תבנית שקעים, הן מאבדות מצורתן בכוח הכובד של תערובת העוגה.

אופים את העוגות האישיות כרגיל ולאחר שמצננים אותן, אפשר להסיר את עטורות הנייר. אם מייעדים את העוגיות האישיות הללו ליום־הולדת של ילדים, אפשר להשאיר את העטורות.

אגב, אפשר לאפות בדרך זו גם את תערובות העוגות המוכנות למיניהן. התוצאה לא תסגיר את המקור הקופסתי ואתם תחסכו זמן הכנה יקר. ■

פטנט עולמי
רוטב או חביצה בלי קרום

כדי למנוע היווצרות קרום על פני הרוטב או הפודינג:

★ מושחים את פני התבשיל המעובה במעט חמאה או מרגרינה מומסת מיד לאחר הבישול. כשהתבשיל צונן, או לפני השימוש מערבבים והקרום נעלם כלא היה.

★ מצמידים נייר פרגמנט או נייר שעווה עמיד בחום לפניו של התבשיל. לפני השימוש, מסירים את הנייר. ■

■ טיפול מוקדם עשוי להסדיר את הפריקה המולדת של מיפרקי הירכיים ■ התינוק אינו סובל בגלל הפישוק הרחב. יותר קל מניתוח בגיל מבוגר יותר

כך נראה תינוק עם החיתול המיוחד המאלץ את מיפרקי הירכיים להישאר במצב תקין.

צילום: דובי קסטרו

הכי מוקדם = הכי טוב

אבי דר

כבר ראיתם תינוק „ארוז" ברצועת־ספוג, מבטן לגב, דרך אגן הירכיים, נתון בפישוק רגליים קבוע? אין זה מינשא חדש. העולל מטופל עקב פריקה של מיפרקי הירכיים. אובחן אצלו, או אצלה, זגם בחיבור של מיפרקי הירכיים, העלול לגרום סיבוכים בגיל מאוחר יותר: רגליים עקומות, צליעה, נכות.

מיפרקי הירכיים מחברים את אגן הירכיים לעצם הירך. על מיפרק זה נעה הרגל. אם העצם מחוברת למיפרק בזווית חריגה, בעתיד העצם עלולה לצאת ממקומה במיפרק. לשם החזרתה למקום יהיה צורך בניתוח. האורתופדים מעדיפים לעזור לטבע לעשות את שלו, מוקדם ככל האפשר. זה נעשה בקביעה מאולצת של פישוק רגליים רחב. מאלצים את עצם הירך להתחבר למיפרק בזווית הנכונה.

הפריקה נוצרת כתוצאה מתנוחה לא טבעית של העובר ברחם אמו, או מלחץ בזמן הלידה. בדרך־כלל יש לתופעה זו רקע משפחתי. היום, כל תינוק נבדק ע"י רופא אורתופד לפני השיחרור מבית היולדות. אם יש חשש לפריקה, או אי־יציבות במיפרק, מנחים את ההורים בטיפול המתאים.

ד"ר חיים סולן, סגן־מנהל המחלקה האורתופדית בבי"ח „מאיר", מסביר איך מטפלים בתינוק שנתגלתה אצלו פריקה: על־ידי מתן תנוחה מסויימת למיפרקי הירכיים, באמצעים מלאכותיים שונים. מביאים את המיפרקים ל„עמדת צפרדע". בהתאם לחומרת הפריקה, משתמשים באמצעים שונים, החל מהחתלה רחבה, „משולשת", כריות־ספוג, ועד לקשירה ברצועות, בגיל מאוחר יותר. הטיפול נמשך עד לשלושה חודשים ברציפות. בגיל שלושה חודשים עושים צילום רנטגן של האיזור, לכל התינוקות שנתגלו אצלם סימנים מחשידים, או שבמשפחתם יש נטיה לפריקה. בדרך כלל מראה הצילום שהטיפול עזר, אז עוברים להחתלה רגילה, כחיתול בודד. איזו הקלה!

הרפואה המודרנית דוגלת בטיפול מונע. עד כדי־כך, שיש רופאים, לדוגמא בקיבוצים, הממליצים לעשות החתלה כפולה לכל תינוק – אפילו לא נתגלו אצלו סימנים מחשידים. מחתלים את התינוק בחיתול־נייר חד־פעמי רגיל ולאחר מכן מוסיפים בין רגליו חיתול־בד להרחבת הפישוק. אם לא יועיל, לבטח לא יזיק – סבורים הממליצים על שיטת־מנע זו. הסיבה לנייתם היא, שבבדיקה הקלינית לא תמיד מצליח הרופא לגלות את הבעיה ואין טעם לעשות צילום רנטגן לכל תינוק, לפני הגיעו לשלושה חודשים. הטירחה, אפילו היא מיותרת, שווה. אם מישהו מתעצל והפריקה מתגלה במשך הזמן, יש לדעת שהטיפול בגיל גבוה מסורבל, ממושך ומתיש יותר, ולא תמיד מצליח.

לעומת הגישה המונעת, של הרחבת הפישוק, נתקל ד"ר סולן בקבוצות אוכלוסיה (לדוגמא חלק מערביי הגדה המערבית שבאים לבית החולים „מאיר"), שאצלן מקובל לקשור את רגלי התינוק ביחד. החתלה ברגליים צמודות, שכמותו היה מקובל במקומות רבים בעולם עוד בעשורים הראשונים של המאה הזאת. „הם קושרים את התינוק כמו 'מומיה', כי מאמינים שכך ייישרו את רגלי הילד". זאת פעולה הפוכה להחתלה כפולה והשפעתה רק תעודד נזק למיפרקי הירכיים.

בעיני המבוגר, הפישוק המלאכותי נראה כמציק מאד לילד. אני עצמי כבר ראיתי ילדים זוחלים יפה מאד ואף מתיישבים, עם אריזת הספוג עליהם. נראה שההורים סובלים יותר מהתינוקות מכל העסק הזה.

תהילה עופר

המערכה להדברת „מחלת האשכנזים"

פרופ' מייקל קבק ליד המיקרוסקופ

צילמה: דפנה קצור

□ שיחה עם פרופ' מייקל קבק, שהקים מערכת עולמית למאבק במחלה התורשתית הקטלנית Tay Sachs ■ נימנה עם הצוות שפיתח והפיץ את השיטה לאיתור המחלה אצל העובר וכך נימנעת כיום לידת תינוקות בעלי פיגור קשה, שמאמללים את הורידהם ואינם מאריכים ימים יותר משנה־וחצי

פרופסור מייקל קבק ניחן בתבונה נדירה לאיש־מדע. הוא יודע לספר בצורה אנר־שית, מרגשת ועממית, את הסיפור האנ־שוי מאחורי הישג מדעי. עיניו התבולות מצטעפות, כשהוא נזכר במעשה גורלי שהיה לפ־ני שבע־עשרה שנה:

„עד היום אוחזת בי צמרמורת, כשאני זוכר את הרופא הצעיר שבא להשתלם במחלקת הילדים שבה עבדתי אז, בבית חולים ג'ון הופקינס, בעיר בולטימור. בא אלי עם אשתו ותינוקם, בן עשרה חודשים. הם היו מודאגים כי התינוק לא התפתח טוב. ידעתי ששני ההורים יהודים, אשכנזים. עשר דקות בדיקה הספיקו. הבינותי שהתינוק חולה טיי־זאקס, מחלה ניוונית קשה ביותר של מערכת העצבים, שבה תוחלת החיים המירבית שנה־שנתיים. מחלה שפוגעת ביהודים, פי־כמה אלפים יותר בלא־יהודים ובין היהודים, כמעט תמיד כאשר שני ההורים אשכנזים. הנורא במקרה המדובר היה לא רק לבשר להורים על מחלת הילד. האשה הצעירה היתה שוב הרה, בחודש השביעי. ידעתי, על־פי הסטטיסטיקה, שיש לה סיכוי, אחד לארבעה, ללדת שוב תינוק עם טיי־זאקס. איך אומרים להם?"

הוא בישר ושוחח עם הזוג הצעיר במשך מאות שעות. ההורים הצעירים החליטו: אחרי הלידה לא יראו את התינוק, עד שלא יתברר שהוא בריא. אם יוולד חולה – יימסר למוסד בטרם ראו אותו והתקשרו אליו. „זה היה ב־1969. לא ידענו לאתר את המחלה בזמן ההריון ואפילו לא בסמוך ללידה. ידעתי שהפרופסורים או'בראיין בסן־דיאגו, סנטהוף בגרמניה וקולודני בוושינגטון חוקרים את המחלה וגילו בערך באותו הזמן את האנזים שבאמצעותו ניתן לאתר אותה. גם בישראל, בערך באותה תקופה, גילתה את זה ד"ר רות נבון, מהמכון הגנטי בתל־השומר ועבדה על הנושא, יחד עם מנהל המכון פרופ' בולסלב גולדמן ועם פרופ' ברוך פדה. במקרה שלפני שיחק ענין המהירות. התחלתי לפעול."

במעבדות של בולטימור, וושינגטון וסן־דיאגו נאספו במשך חודשיים דגימות דם של כל תינוק שנולד, כדי למצוא את המאפיינים ולהשוותם ביום שתלד האשה הצעירה עם דמו של תינוקה, כדי לדעת אם הוא בריא או לוקה בטיי־זאקס. „נכחתי בלידה. גם בעלה הרופא נכח. בני הזוג כיסו את עיניהם, כדי לא לראות את התינוקת שנולדה. היא היתה ורודה וחמודה צרחה בכוח, אבל לא יכולנו לדעת אם היא חולה או לא. השעה היתה שתיים בצהרים. לקחתי דם. טילפנתי לסן־דיאגו, בקצה השני של ארצות־הברית. או'בראיין אמר שיחכה בשדה התעופה. דהרתי במכוניתי לשדה התעופה של בולטימור עם הדם. המשכתי במכונית לוושינגטון ומסרתי לקולודני. חזרתי לעכור במעבדה שלי. אבי התינוקת עבר אתי. חשבנו שזה יקח ימים."

המירוץ נסתיים באותו לילה. בחמש־וחצי בבוקר רוכזו התשובות, טלפונית. התינוקת בריאה! „הלכנו למחלקת־יולדות. האם היתה ערה. בישרנו לה. הלכנו יחד לראות את התינוקת. נשבעתי לעשות כל מה שביכולתי שבעתיד יידע זוג הורים מה גורל ילדם, בלידה ועד כמה שאפשר – לפני הלידה, כשניתן לעשות הפלה, אם רוצים." שבועתו נשאה פרי. לאחר שנמצאה הדרך של איתור בלידה, ואחרי זמן בזמן ההריון, פרופ' קבק הקדיש את חייו לקידום תכנית עולמית של איתור מוקדם. זה גם הביא אותו לנושא היהודי. כלומר – החזיר אותו למקורות־ידשלו.

סיפור משפחתו יהודי־אופייני: בתחילת המאה עזבו שני אחים לבית קבק את העיירה שלהם, ליד צ'רנוביץ, במזרח אירופה. האח יוסף הגר לאמריקה. את שמו שם קראו קיבק וכך מבטאים גם את שם נכדו, הפרופסור שלנו. רק בישראל הוא קורא לעצמו קבק, כשם האח אהרון, שעלה ארצה ושמו יותר ידוע כסופר א.א. קבק, מחבר „במשעול הצר". הקשר בין הענף האמריקני והישראלי חודש רק לפני שנים לא־רבות. הענף האמריקני פנה לכיוון הרוקחות והרפואה. אביו של מייקל היה רוקח, יש לו אח רופא. אשתו בוני עוזרת לו בעבודתו המדעית, במחלקת לילדים בלוס־אנג'לס, אותה הוא מנהל זה 15 שנה. שניים מארבעת ילדיו הלכו לכיוון ההומניסטי: שחקן, סטודנט להיסטוריה. בת לומדת מחשבים. בת בתיכון. הגבר הנאה מאד, שבזקנו הבלונדי כבר זורקת שיבה, הוא בן 47. בו המדע וההומניסטיקה משולבים להפליא. לארץ הגיע הפעם לכנס המכון „ישראל והתפוצות". תפוצות־ישראל הן גם חלק מעבודתו.

בביקוריו בארץ מתחלק זמנו בין מוסדות רפואה ובין משפחתו: עמי, בתו של הסופר קבק, קרובת המשפחה הסופרת ימימה צ'רנוביץ־אבידר, אחייניות. קשר הדוק

> „סבא יוסף הגר לאמריקה והקים ענף משפחתי שבו פנו רבים למדע, באנגלית מבטאים את שמנו קיבק. אחיו אהרון עלה לארץ־ישראל והיה הסופר הידוע א.א. קבק, שצאצאיו בחרו יותר בכיוון של מדעי הרוח."

> „הכל התחיל כשלרופא צעיר נולד תינוק וגיליתי שיש לו טיי־זאקס, כשהאם היתה שוב הרה, בחודש השביעי. האם תלד עוד תינוק פגום? או לא יכולנו לדעת..."

לו עם פרופ' בולסלב גולדמן, מ"מ מנהל בי"ח שיבא, המנהל גם את המכון הגנטי, בו מתרכז בארץ המחקר של טיי־זאקס, בראשות ד"ר רות נבון. הוא מבקר גם אצל הרופאים הישראליים הרבים שהשתלמו אצלו ולומד גם מה שנעשה אצלם, לדוגמה במכון הגנטי ובמחלקת הילדים בבי"ח השרון, שם עובד תלמידו ד"ר משה פרידמן. ונוסע גם למקומות אחרים בעולם, כי ביוזמתו נערכות מדי שנה 40–50 אלף בדיקות לאיתור המחלה, ב־105 מרכזים, ב־18 מדינות, על־פני חמש יבשות. ואולם, אף־על־פי שבמחקריו מצא כי „המחלה האשכנזית", כפי שמכונה טיי־זאקס, נדדה למערב ממזרח אירופה עם הגירת היהודים האשכנזים משם, היהודים שיצאו מברית־המועצות והגיעו למערב ולישראל, שומעים לראשונה על המחקר והאיתור המוקדם.

אחד מכל 25 יהודים אשכנזים נושאים את המחלה. היא אינה מידבקת ואינה מורגשת בשום צורה אצל נושא המחלה שאינו חולה בעצמו. אך באחת מכל ארבע לידות (לא אצל כל ילד רביעי), אצל זוג שבו שני ההורים נושאי המחלה, ייוולד תינוק עם המחלקה הקטלנית. טראגדיה משפחתית. גם אצל לא־אשכנזים ואפילו אצל לא־יהודים מופיעה המחלה, אך היא נדירה ביותר: בארה"ב ובקנדה נושא את המחלה אחד מ־100, עד 150 לא־יהודים. לידת תינוק עם טיי־זאכס צפויה אצל אחד מכל 40 אלף זוגות לא־יהודים. והיא צפויה אצל אחד מכל 700 זוגות יהודים באמריקה הצפונית (שרובם אשכנזים). כ־50 ילדים חולים נולדו שם בשנה, עד שהופעל הפרוייקט של פרופ' קבק. ב־1984 נולדו שם רק שלושה ילדים כאלה, וכולם אצל זוגות חרדים קיצוניים, שבשום אופן אינם מוכנים לבצע הפלה, כאשר מתגלה עובר פגום.

בענין זה שוחח פרופ' קבק „אולי אלף שעות" עם רבנים. אצל רובם לא היו בעיות, כי באמריקה רוב הציבור היהודי רפורמי או קונסרווטיווי. „הקושי עם החסידים. עומדים בסירובם למנוע לידת תינוק כזה, למרות גישת ההלכה המכירה בפגיעה הנוראה באם שתלד אותו. ניסיתי להסביר שאין זה מפחית לידות, אלא גורם דווקא ללידות רבות יותר, כי זוג שעבר את הטראומה של ילד עם טיי־זאפס, נימנע מלהביא עוד ילדים לעולם. כל מה שמוכנים הרבנים הקיצוניים להסכים הוא, כי ייערכו בדיקות לבנות. מי שתימצא נושאת המחלה, בשעת השידוך (כי מדובר בציבור בו משתדכים), ייבדק גם החתן המוצע ואם שניהם נושאים את המחלה – לא יהיה שידוך. גם זו דרך..."

יש לו גם סיפור על גירושי זוגות חרדים לאחר לידת תינוק עם טיי־זאפס וגם על חרדים שנטשו את רבניהם, לאחר שנתנסו בנסיון המר. מצד שני, ברוב בתי־הכנסת והמרכזים הקהילתיים היהודים באמריקה, מעודדים את הבדיקות המוקדמות. 600,000 אלף יהודים אשכנזים נבדקו כך, באמריקה בלבד. ב־1,500 הריונות נעשו בדיקות ונמצאו כ־400 עוברים פגועים. הרוב המכריע עשה הפלות ואחר־כך, בהריונות נוספים, נולדו ילדים בריאים. „בסך הכל הגרלנו את הילודה", אומר קבק. בישראל, בין הבדיקות שעוברת כל אשה הרה במסגרת „טיפת־חלב", מאתרים אם היא נושאת את המחלה. אם כן, נבדק גם הבעל. מבצעים בדיקת מי־שפיר לוודא מה צופן ההריון וממליצים על הפסקתו – כאשר העובר לוקה בטיי־זאפס. גם בארץ, במקרים מעטים מאד, אותרה המחלה גם אצל לא־אשכנזים, בנישואים בין־עדתיים ואפילו אצל זוג מוסלמי.

במחקריו של מייקל קבק נמצא כי הגן הפגום התחיל לתת אותותיו מסיבה לא־ידועה, לאחר שעם ישראל גלה ממולדתו, אולי במאות הראשונות לספירה. אצל יהודי אמריקה נמצא כי המחלה פוגעת הכי הרבה ביהודים שאבותיהם הגרו מהונגריה, צ'כוסלובקיה ואוסטריה, אחריהם אלה שבאו מרוסיה, פולין ורומניה, אחריהם מגרמניה ולבסוף ממערב־אירופה. נראה שכך גם בארץ, אם־כי ההבדלים אינם גדולים.

עדיין מחפשים החוקרים, כיצד להדביר את המחלה עצמה. אך התכנית העולמית של האיש המופלא הזה תרבירה כמעט־לחלוטין את הסיפון שבלידת תינוק עם טיי־זאפס. בכל הנראה, הוא תרם יותר מכל אדם אחר, למניעת טראגדיות משפחתיות, כגון זאת שבה החל כל הסיפור, לפני שבע־עשרה שנה. ■

לך הסובל מכאבים ראומטיים רק „ערד" המוצר האורגינלי של ים המלח – באמבטיה שלך.
מפעלי ים המלח מייצרים עבור „ערד" בלעדית את תרכיז המינרלים של „ים המלח".
שמור בביתך מלח „ערד" ועשה אמבטיה עם הופעת כאבי הגב, הידיים והרגליים.
להשיג בבתי המרקחת וחנויות השרות העצמי.
אין לך ברירה „ערד" יש אחד – לכאביך „ערד" בלבד.

ספרית מעריב
אנציקלופדיה רפואית לבריאות הילד
מאת ד"ר עוזי ברוק
להשיג בחנויות הספרים ברחבי הארץ, או ישירות בחנות המכירות של ספרית מעריב, דרך פ"ת 72א' תל־אביב.

בריאות

שרית פרקל

ארוכה הדרך לריפוי הקצרת

גם לפני כמה מאות שנים קיבל חשמן התקף קצרת מריח הוורדים. קוראים לזה „קדחת ורדים".

אך יש טיפולים רבים ומגוונים להקלת סבלם של חולי הקצרת, הידועה גם בשמה הלועזי – אסטמה ■ יש לנקוט כללים למניעת ההתקפים, כאשר הגורם להם מזוהה, כגון אבקת־פרחים, שיער של בעלי־חיים, מאמץ גופני, לחץ נפשי ועוד.

ה מלך המצרי מנס, שמת בשנת 2640 לפנה"ס, הוא הקורבן הראשון המתועד בהיסטוריה של מחלה אלרגית. בכתב התרטומים שעל קברו צויינה סיבת המוות, אך הדעות חלוקות לגבי תרגומה: האם פרעה מנס מת בגלל צירעה, או בגלל היפופוטאם? ההיסטוריונים הקדומים העדיפו את האפשרות השניה, הואיל ואין זה יאה למלך גדול להיכנע לצירעה קטנה. אך האמת היא, שיצורים קטנים, אפילו קטנים מן הצרעה, עלולים לגרום נזק גדול מאוד.

למשל, קרציות. כפי שמסביר ד"ר מרסל טופילסקי, מנהל המכון לתיפקודי ריאה בביה"ח איכילוב, קרציות זעירות מאוד מסוגלות לגרום נזק עצום לחולי קצרת (אסתמה). לדבריו, 70 אחוז מחולי הקצרת סובלים מרגישות־יתר לקרציות אלה, המסתתרות בתוך אבק הבית המצוי.

המחלה תוקפת חמישה־שישה אחוזים מן האוכלוסיה, נימנית עם המחלות האלרגיות ויש בה גורם תורשתי. מיקרה קלאסי: ילד שסובל מפריחה אלרגית כשהוא תינוק, אח"כ סובל מנזלת אלרגית, אח"כ מברונכיטיס ואח"כ – מקצרת. גם הגורם הפסיכוסומאטי ממלא תפקיד, אך בכל מקרה צריכה להיות נטייה מלידה. אין יודעים בדיוק מה מקורה, אך נמצא קשר בין הימצאות החלבון אימונוגלובולין E בדם לבין רגישות יתר.

התקף של קצרת מתבטא בשלוש תופעות: עווית – השריר החלק של הסימפונות מתכווץ וגורם את הצרתן; אודם ונפיחות של הרירית ושל תת הרירית; הפרשת־יתר של ליחה. הטיפול נעשה בתרופות שמרחיבות את הסימפונות. יש תרופות לזמן התקף, תרופות לטווח־פעולה ארוך, תרופות לייצוב מערכת הסימפונות וטיפול חיסוני, המצליח ב־50 אחוז מהמקרים. יש גם תרופות שהחולה יכול להיעזר בהן לקראת מאמץ, או לפני ניתוח, במיוחד אם כרוך בהרדמה.

חולי הקצרת עלולים לגלות רגישות לחומרים אלרגניים המצויים בסתם־אבק בבית, באבקת־צמחים, בעובש, בעצים מסויימים (בארץ זה בעיקר עץ הזית), בשיער של בעלי־חיים ובמזונות מסויימים. לפעמים, אלרגיה לחומר מסויים מתפתחת במשך שנים, ותיתכן הטבה זמנית במצב החולה בזכות מעבר לסביבה אחרת. גם מאמץ גופני מופרז עלול לגרום התקפי קצרת, בעיקר כתוצאה מאיוורור־יתר ומסיבה זו, גם הצחוק לא תמיד יפה לבריאות. תקופה קריטית לגבי חולה הקצרת היא הצבא, בגלל המאמצים הפיזיים המרובים, יחד עם התרגשות־יתר, ציור מאובק ועוד. לדברי ד"ר טופילסקי, יש בצבא מודעות לנושא.

יש, וחנק בגלל סגירה מוחלטת של הסימפונות, או ליחה צמיגה מאוד שסותמת את המערכת כולה, מסתיימים במוות, אך ד"ר טופלינסקי אומר שאין כיום סיבה שיהיו מקרי מוות, בגלל התרופות המונעות, וגם משום שרוב ההתקפים החמורים אינם קורים פתאום, אלא הם עניין של התפתחות. חשוב לדעת להמנע מהגורמים האלרגניים, ובמקרה הצורך – לגשת לבית החולים בזמן. ■

„סיגריות קצרת"

ב פאפירוס משנת 1550 לפנה"ס יש הוראות טיפול בקצרת. בהן, צורה של שאיפה, גירסה קדומה ל„סיגריות הקצרת" שהיו נהוגות בתחילת המאה ולמכשירי האדים של היום. הכינו או תערובת של סמי־מרפא, עליהם הניחו אבן לוהטת, וכיסו הכל בקדירת־חומר עם חור במרכזה. החולה שאף מן החור את האדים – וקינח במזון עתיר שומן.

הרמב"ם, בן המאה הי"ב, היה רופאו של סולטן שהתגורר בקהיר וסבל מקצרת. הוא ביטל את הטיפול באמצעות הקזת דם וצום, שהיה נהוג במשך אלף שנה והמליץ על אוויר צח ועל אורח־חיים מתון. ■

אמצעי הקלה

ל הימנע מחפצים מיותרים שצוברים אבק, ספרים ישנים, שטיחים מקיר־אל־קיר או וילונות כבדים. להשתמש בכלי־מיטה נקיים למשעי. לאוורר היטב את הדירה, גם בחורף. בעונת הפריחה, למנוע את כניסת אבקת הפרחים, לפשוט מיד בגדים שנלבשו בחוץ ולא לתלות כבסים לייבוש בחוץ. לא להביא בעלי־חיים שעירים לקירבת חולה קצרת, גם לא לדירתו בהיעדרו. לא לעשן ליד חולה קצרת ולמנוע כל זיהום אוויר. הקרציות הזעירות שנמצאות באבק הבית אינן מתקיימות בגובה שמעל אלף מטר, ולכן ממליצים לחולי קצרת על מקומות גבוהים. העיר ערד, השוכנת במקום יבש וגבוה־יחסית, והצמחיה בה מבוקרת, נחשבת מטיבה עם חולי קצרת. ■

הילד החולה קצרת

פ וחדים מהמלה „אסטמה", קצרת, וכמו מחשש לעין הרע, יש הורים שמכנים התקפים הגורמים לקשיי נשימה לשיעול ולצפצופים אצלל ילדים קטנים רק בשם „ברונכיט־ספסטית". ואין כמעט הבדל בין השתיים בילדים מעל גיל שנה. המחלה פוגעת ב־10% מהילדים. אצל שלושה־רבעים מהם, המחלה קלה ועוברת עד גיל ההתבגרות. מהנותרים, רק מעטים, יחסית, סובלים ממחלה קשה יותר גם בבגרותם.

„אין דרך לשנות את המהלך הטבעי של המחלה" – מסביר פרופ' שמעון גודפרי ממחלקת הילדים ב„הדסה" ירושלים. „טיפולים עוזרים לילד לחיות טוב עם המחלה ונערים רבים שסבלו בעבר מאסטמה מתפקדים בצורה נורמלית לחלוטין ואף מתגייסים לצה"ל. הטיפול – אינדיווידואלי, כפוף לחומרת המחלה וההפרעה לחיים תקינים. אין צורך לתת תרופה יומית לילד הסובל מהתקף פעם בשנה. לילד קטן, שאינו יכול לבלוע כדור או להפעיל מנשף, נותנים אבקה שהוא יכול לקחת בעצמו. אני מנחש מה טוב, אך אינני נביא, וכל ילד שונה".

המעקב הכרחי, אך אין צורך להגביל את הילד האסמטי, המקבל טיפול מתאים. ככלל, אין למנוע עיסוק בספורט, ושחיה אפילו רצויה, אך תמיד יש להתייעץ עם מומחה. בארץ יש מספר גדול של רופאים מומחים לסוגי הקצרת. יש שפע תרופות, ברמה גבוהה מאד.

גורמים רבים יכולים להשפיע על הופעתה הראשונה של המחלה אצל ילד שיש לו נטיה לקצרת: אבק וחומרים אלרגניים, מאמץ גופני, מצבים נפשיים, זיהומים בדרכי הנשימה ושינויים במזג האוויר. פרופ' גודפרי סבור שלרוב אין למחלה גורם בלעדי ונדיר שקצרת תיגרם מאלרגיה למזון.

יש להקנות לילד הרגלי חיים מתאימים מבלי שירגיש עצמו מוגבל. אם הוא רגיש לאבק, יש להקפיד על נקיון הבית ולמנוע שהייה במקום עם אבק. אך אין שליטה על גורם כמו שינויים במזג־אוויר ואז צריך טיפול מונע. „כדי לאפשר לילד התפתחות תקינה, על ההורים, המורים, הגננות וכל שאר המטפלים בו, להכיר את המחלה ואת דרכי הטיפול בה", אומר פרופ' גודפרי שיחד עם ב. וולוביץ פירסם ספר בשם „אסטמה וברונכיט־ספסטית בילדים" (הוצאת רשפים). ■

אמיר גילת

לשירותך

חולים מתארגנים

ג ם במדינות המתוקנות ביותר, בהן שירותי בריאות מאורגנים להפליא, חולים במחלות כרוניות מתארגנים, כדי להחליף מידע, לסייע אחד לשני, וגם כדי להופיע במאורגן בפני הממסד – להשגת זכויות, לקידום המחקר וכיוצא־באלה. גם בישראל קיימים ארגוני חולים ונביא כאן מדי פעם פרטים על־אודותם. כמו־כן, נביא פרטים על גופים ציבוריים המסייעים בנושאי בריאות. אין זה מדור פרסומי. איננו אחראים לאופי פעולתם של הארגונים או הגופים הנזכרים, אנו רק מוסרים על קיומם, כשירות לקוראי „בריאות". בבקשה:

■ בריאות האשה. התנועה הפמיניסטית בישראל מקיימת קורסים ו„קו בריאות" טלפוני למידע וליעוץ. ת.ד. 33041, תל־אביב 61330, טלפון 03-234314.

■ חולי המופיליה מאורגנים ב„עלה", עמותה לחולי המופיליה. מידע – במרכז הארצי להמופיליה בבי"ח שיבא, טלפונים 03-711683, 03-710386. לחולים ניתן כרטיס־זיהוי, למקרה שאינם מסוגלים לדווח על מחלתם (בשעת תאונה, לדוגמה).

האגודה הישראלית לתכנון המשפחה

■ תכנון המשפחה על כל היבטיו, כולל הדרכה למבוגרים ולנוער וייעוץ בעניני מניעת־הריון. „האגודה הישראלית לתכנון המשפחה", רח' בוגרשוב 66, תל־אביב 63429, טלפון 9–281228–03.

■ מחלת הסרטן על כל היבטיה, מידע וסיוע. „האגודה למלחמה בסרטן", ת.ד. 20018, תל־אביב 61200, טלפון 03-250361.

■ חולי ראומטיזם מאורגנים ב„עינבר", עמותה ישראלית לנפגעים במחלות ראומטיות. רח' ארלוזורוב 4, רמת־גן 52472, טל. 03-719573.

הַיְדִיד שֶׁלְּךָ עֵרָן
261113

■ עזרה נפשית ניתנת טלפונית על־ידי „ערן", עזרה־ראשונה נפשית, המקיימת גם שירות מיוחד לילדים. מספרי הטלפון – בעמוד „מודיעין" של „מעריב".

איל

■ חולי סוכרת מאורגנים ב„איל", אגודה ישראלית לסוכרת, רח' רנ"ק 17, תל־אביב 63464, טלפון 03-224463. לחולי סוכרת מומלץ לשאת תמיד כרטיס־זיהוי, כי מחלתם מחייבת התייחסות מיוחדת בכל טיפול, ולא תמיד מסוגל החולה לדווח למטפלים בו (בשעה של איבוד ההכרה, לדוגמה).

SHEMA שמע

■ ליקויי שמיעה. „שמע", ארגון לחינוך ושיקום ילדים ונוער לקויי־שמיעה, מסייע גם ברכישת מכשירי שמיעה. רח' פליטי הספר 30, תל־אביב 67948, טלפון 03-335691-2-3.

■ מחלות נפש. „האגודה לשמירת זכויות האדם ברפואה פסיכיאטרית" עומדת על המשמר, למניעת פגיעה בזכויות האדם, להגדרת המחלה, אישפוז במוסד סגור, צורות טיפול וכדומה. ת.ד. 362, קרית־אונו 55000, טלפון 03-357607.

התאגיד לרפואת הפה
בחסות ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל בע"מ

■ מחלות פה ושיניים. ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל הקימה „תאגיד לרפואת הפה", בו מאורגנים מאות רופאים המטפלים בתנאי־תשלום מיוחדים. ת.ד. 2973, תל־אביב 61028, טלפון 03-200935. ■

התנסות

סיפור עצוב עם סוף־טוב

נורית דברת

■ עמליה שמיר הפילה בעבר עובר מונגולואיד, בחודש החמישי ■ בהריון נוסף, תודות לבדיקה חדשנית, בחודש השני, ידעה שתלד תינוק בריא

תינוק בן ארבעה חודשים שוכב מרוצה במיטתו. רז. מחייך אל אמו ביותר משמץ של היכרות. עמליה שמיר, אשה נאה, בעלת דעות מגובשות וחוסן נפשי, שסייע לה לא־מעט בשעות הקשות שעברו עליה עד לידתו של רז. מביטה בבנה באושר והנאה. לכאורה, תמונה שגרתית של אם ובנה. למעשה, זהו סיפור על אומץ לב של אשה שהחליטה ללדת תינוק בריא בגיל מבוגר יחסית ונאלצה להתגבר על המכשולים שהגורל העמיד בפניה.

סיפורה של המורה מראשון לציון, בת 37, מתחיל לפני כשנתיים־וחצי. אלדר, בנה הבכור, היה אז כבן שנתיים. עמליה ובעלה רצו עוד ילד. רופא הנשים שטיפל בה בהריון הראשון ברך אותה על השני, והציע בדיקת מי־שפיר „רק כדי לוודא שאכן הכל בסדר".

במשך חודשים מספר התלבטה עמליה אם לבצע את בדיקת מי השפיר. „חששתי. ידעתי שקיים סיכון מסויים שהבדיקה עצמה תגרום להפלה. לא חששתי שיוולד לי ילד פגום, כי תמיד חושבים 'לי זה לא יקרה'. לבסוף, החלטתי לא לקחת סיכונים מיותרים והבדיקה היתה פחות קשה מכפי שחששתי. חודש שלם חיכיתי לתשובה, וכשהגיעה כבר הייתי בחודש החמישי."

בשבועות ההמתנה ביטנה תפחה לאיטה. מנהל בית הספר שבו לימדה דאג למורה מחליפה, השכנות נתנו עצות ובני המשפחה תיכננו את השמחה המתקרבת. הכל התנהל כרגיל, עד אותו יום בו הגיעה קריאת הטלפון מבית החולים „קפלן" ברחובות: „משהו לא בסדר בבדיקה. בואי מחר בבוקר עם בעלך לשיחה". לילה קשה עבר על הזוג שמיר. מה משמעות ההודעה, מה מסתתר מאחוריה? עמליה חיפשה סיבות־מקלות, להתנחם בהן ולסייע גם לבעלה, לאמה, ולשאר מקורביה, להתגבר על האפשרות לבשורה מרה.

כשנמסר לה על ידי הרופא, כי יהיה עליה לעבור לידה מזורזת ולהיפטר מהוולד הפגום, נזכרה בילדים החריגים, אוטיסטים, מונגולואידים ואחרים, בהם טיפלה בעבר, כשעבדה כמורה באקי"ם. „ניסיתי לחפש את הטוב, חשבתי – מזל שעברתי את הבדיקה. מה היה קורה לבעלי ולי ואיך היו נראים חייו של בננו אלדר, אלמלא ידענו מראש מה קורה." בתחושה חיובית זו הלכה עמליה לחדר הלידה „ללדת" את הוולד הפגום שדינו נחרץ. התמודדה עם שעות ארוכות של כאבים קשים, חום גבוה, וסיבוכים שהסתיימו רק לאחר 48 שעות מתישות. „זה היה בן או בת?", שאלה לאחר שהכל הסתיים. „בת", אמרו לה, והתשובה פגעה בה קשות. „כל כך רציתי בת" היא אומרת גם היום בעצבות, וממהרת להסתירו בחיוך חמים.

השיבה הביתה העמידה בפניה קשיים חדשים. השכנים הופתעו לגלות כי בטנה „נעלמה". המורות והמנהל לא ידעו איך להגיב. הבן הקטן קיבל הסבר שהותירו נבוך למדי. עמליה החליטה להתמודד בדרך היחידה שנראתה לה. לאחר מספר חודשים החליטה להרות שוב. רופא הנשים אמר לה: „את אשה אמיצה, לא כל אחת היתה מוכנה להסתכן." עמליה ידעה כי יהיה עליה לעבור שוב את התהליך הקשה ומורט העצבים של המתנה, עד החודש הרביעי לבדיקת מי־שפיר וחודש נוסף – לתשובה.

ואז – הפתעה. הרופא סיפר לה על תהליך מוקדם, קצר ופשוט בהרבה, המבוצע במחלקת הנשים של בית חולים "וולפסון" בחולון, אשר מנהלה, פרופ' חיים זכות, הכניס לשימוש בארץ בדיקה חדשה. כך למדה עמליה כי כאב וסבל רב יכולים להימנע ממנה ומנשים במצבה, בזכות הבדיקה של פרופ' זכות, ואשר מבוצעת באחרונה במספר בתי־חולים בארץ. יתרונה גם בכך שאם מתגלה מום בעובר, אפשרית הפלה בחודשי ההריון המוקדמים, ולא „לידה מזורזת" של עובר מפותח, בחודש החמישי.

„הכל היה הרבה יותר פשוט לפתע. הייתי בחודש השני כשעשו לי את הבדיקה. אמנם גם בה קיים אותו שיעור של סיכון להפלה, אבל היא יותר פשוטה וקלה. ומה שהכי חשוב, שתוך 48 שעות קיבלתי את תשובת הרופא. אין לתאר את ההקלה שחשתי כשנמסר לי שהכל בסדר, ואלד ילד בריא. בכיתי מרוב התרגשות." רק אז סיפרה לבני משפחתה וחברותיה שהיא הרה ומה תוצאות הבדיקה. כולם המתינו אתה ועם בעלה ללידה. כשנולד, קראה לבנה השני בשם רז. כי בחודשים הראשונים להתהוותו שמרה על הסוד.

עתה, ארבעה חודשים לאחר הולדתו, שבה השלווה לשרור בבית משפחת שמיר. עמליה שבה לעבודתה בהוראה. לחברותיה המתכננות הריון או בתחילת הריון, והן צרכות לעבור בדיקת מי־שפיר מסיבה כלשהי, היא מייעצת לעשות את הבדיקה החדשה, בחודש השני."

עמליה שמיר ושני ילדיה הבריאים.

צילום: אורי קובה

צר לה על שלא כל הרופאים, בכל בתי החולים, מפנים את הנשים לבצע את הבדיקה כבר בתחילת ההריון. „זה היה צריך להיכנס לשיגרה. רק כך ניתן לחסוך סבל רב ממשפחות וגם כספים למדינה, הצריכה לדאוג למוסדות, לכל הילדים הנולדים פגועים."

מהי הבדיקה

הבדיקה השגרתית, שכמותה עברה עמליה שמיר בפעם הראשונה, נעשית בחודש הרביעי לערך, באמצעות דקירה, במחט העוברת דרך דופן הבטן, הרחם והשליה, אל מי השפיר. התוצאה מתקבלת תוך מספר שבועות. את הבדיקה החדשה ניתן לבצע כבר בשבוע התשיעי להריון, אם נכשלה אפשר לחזור עליה והתוצאה מתקבלת במהירות. בדיקה זו אינה מצריכה הרדמה, אינה כואבת ונעשית בהחדרת צינורית צינתור דרך צוואר הרחם. הצינורית היא בקוטר 1.2 מ"מ, ופתח צוואר הרחם הוא 4 מ"מ לערך. דרך הצינורית, אשר על חדירתה עוקבים בדיוק רב על־ידי מכשיר אולטרא־סאונד, שואבים תאים של השליה. הללו נבדקים במעבדה, לגילוי פגמים בעובר. על השיטה שהביא פרופ' זכות נתפרסמה כתבה מפורטת במדור „מדע וטכנולוגיה" ב„מעריב" מ־12 בינואר. ■

מדור פרסומי

קו פתוח למלחמה בכינים

המבצע הארצי לביעור כינים הנערך בימים אלה בכל רחבי הארץ ביוזמתו של משרד הבריאות ובשיתוף עם משרד החינוך, מהווה את שיאו של מאמץ הסברתי אותו מנהלת בחודשים האחרונים חב' „אביק", יצרנית התכשיר „חסיף".

במסגרת המאמץ קיימה חב' „אביק" פעולות הסברה, הדגמה והדרכה בקרב הקהל הרחב, אחיות בבתי ספר ומוסדות חינוך אחרים.

המטרה העיקרית אותה שמו מול עיניהם אנשי „אביק", היא הפרכת הדעות הקדומות והאמונות הטפלות הנלוות אל התופעה.

כמו כן, ערכה החברה סדרת נסויים במוסדות חינוך פנימיתיים המאשרים המימצאים הקודמים המצויים בידי החברה, והמלמדים על 100% הצלחת הטיפול ב„חסיף".

הבדיקות, שלוו ברופא, נעשו יום אחד לאחר הטיפול, ולאחר 10 ימים. תוצאות הבדיקות מראות על הצלחה של 100%, כלומר ראשי המטופלים שקודם היו נגועים בכינים, נמצאו נקיים מכינים ומביצי כינים.

חב' „אביק" מזמינה גופים חינוכיים המעוניינים לקבל הדרכה ויעוץ בנושא הטפול בכינים ליצור קשר עם מר זאב בירבר טלפון 7511261.

ים המלח – אצלך באמבטיה

כבר מאות שנים יודעים על סגולות המרפא של ים המלח, אשר בעשרות השנים האחרונות הפך בזכות סגולות אלה למקור תיירות. כל המחפשים מזור לתחלואיהם מגיעים לים המלח.

היום כבר אפשר להעזר בסגולות המרפא של ים המלח מבלי לנסוע עד לים. מחקרים מעמיקים שנעשו בשנים האחרונות מאפשרים להביא את ים המלח אליך לאמבטיה. הנהלת מפעלי ים המלח מייצרת את „מלחי האמבטיה של ים המלח". התוצאות בשימוש במלחים אלה מצביעות על שיפור משמעותי אצל החולים במחלות ראומטיות – ברומה לשיפור המתקבל משהיה בים המלח.

הצלחת שיווק המוצר בארץ גרמה למשווקיו ליצא אותו גם לחו"ל – גם שם המוצר מצליח מאד.

עזור לעצמך – אינך חייב לסבול, לכאבי הגב, הידיים והרגליים יש פתרון: „ערדי" מלחי ים המלח.

„ערדי" – ים המלח מגיש לך את בריאות ים המלח – אצלך בבית, בזמנך החופשי ובמחיר זול.

טמלון – נגד שיעול

חברת „תרו" היצרנית והמשווקת של משכחי הכאבים הפופולריים „רדקל" ו„רוקסט", החלה בשיווק „טמלון", תרופה נגד שיעול.

„טמלון" פותחה במעבדות המחקר והפיתוח של חברת דו־פונט בארה"ב, ושונה מהסירופים נגד שיעול בהיותה משווקת בכמוסות, כדוריות קטנות הקלות לבליעה, ובפעולתה על מוקדי התהוות השיעול בדרכי הנשימה.

כמוסות „טמלון" מאפשרות דיוק במינון וניתן בקלות לשאתן באריזתם לכל מקום.

ניתן להשיג בכל בתי המרקחת.

ריינוטרם – מכשיר לטיפול בנזלת, פותח במכון וייצמן

חברת „טורדיס גת בע"מ" משווקת מכשיר לטיפול בנזלת נגיפית, אלרגית וכרונית. המיוצר בקיבוץ נצרני. המכשיר מבוסס על מחקריו של פרופ' א. לבוב ממכון פסטר, צרפת. המכשיר הומצא ופותח ע"י ד"ר אהרון ירושלמי ממכון וייצמן למדע ברחובות.

הטיפול בריינוטרם הוא קל ופשוט; על־ידי החדרה של אויר לח בטמפרטורה קבועה של 43 מעלות וללא תוספת תרופתית כלשהי.

במסגרת מחקר משותף שנערך על־ידי פרופ' לבוב ממכון „פסטר" בפאריס, ד"ר ירושלמי ממכון וייצמן וד"ר קרמן מבית־חולים „שמואל הרופא" טופלו הנבדקים בשלושה (3) טיפולים במשך אותו יום במכשיר ה„רינוטרם" ונמצא שחודש לאחר הטיפול עדיין היו כ־70% מהמטופלים משוחררים מתופעת הנזלת הכרונית, אלרגית, שכה הטרידה אותם קודם לכן.

ניתן לרכוש את המכשיר בבתי־מרקחת נבחרים ברחבי הארץ.

כמו־כן ניתן לרכוש את המכשיר במשרדי חברת „טורדיס גת" במסגרת הסדר מיוחד, לפיו קיימת גם אפשרות להחזיר את המכשיר תוך שבועיים מיום הרכישה ולקבל חזרה 90% מהמחיר ששולם.

ללא תרופות ותכשירים באמצעות אויר חם ולח בלבד

הריינוטרם מיוצא לארצות רבות. ביניהן: אנגליה, צרפת, בלגיה, יפן, הולנד, ספרד, איטליה, וארה"ב – שם סיים ה־ F.D.A (משרד הבריאות האמריקאי) לאחרונה בדיקה מקפת של המכשיר ואישר אותו לשיווק ברחבי ארה"ב. משרדי חברת „טורדיס גת" נמצאים ברחוב ביאליק 137 ברמת־גן (ליד גשר ההלכה) טלפון 7514988.

מלון מרחצאות מוריה ים המלח

בואי להגיד כן ליופי הפרטי שלך.

בואי אל חגיגת הפינוקים שמציע לך מלון המרחצאות המפואר מוריה ים המלח, היחיד באזור שיש לו 5 כוכבים. בואי ותיהני מחוויה קולינרית בלתי נשכחת, מחוף ים פרטי, ממופעי בידור ומוסיקה ערב ערב, מטלוויזיה צבעונית ווידאו במעגל סגור בכל חדר.

בואי אל האויר הטהור, אל מי המעיינות הבריאים, אל בוץ הפלאים השחור, אל הנוף המדברי הקסום, אל הטבע. בואי אל חגיגת הפינוקים האקסקלוסיבית של מוריה ים המלח ותיהני מטיפול מיוחד במינו במחירים מיוחדים במינם.

החבילות כוללות (4 ימים או 7 ימים)

כן לרעננות! טיפולי בוץ (2 או 3) שחיה
כן לבריאות! בריכות גופרית (3 או 6) טיפולי אדים (2 או 6)

כן לטיפוח החן! פדיקור, מניקור, עיצוב השיער (1) או מיני ליפט (1)
כן לעור חלק! טיפולי פנים (1) מסכות (1)

כן לגיזרה נאה! התעמלות יום יום
כן להתרגעות! עיסוי הגוף (2 או 3) עיסוי כפות הרגליים (1)

בואי בגמך, עם בעלך או עם חברתך... הכל הולך.* בואי להגיד כן ליופי מה־21 בינואר 86.

כמה עולה התענוג?

מחיר לאדם בחדר זוגי, כולל טיפולים וחצי פנסיון:
4 ימים (3 לילות) - 327,000ש' כולל 15% מע"מ
7 ימים (6 לילות) - 613,500ש' כולל 15% מע"מ

מחיר לאדם בחדר יחיד, כולל טיפולים וחצי פנסיון:
4 ימים (3 לילות) - 408,000ש' כולל 15% מע"מ
7 ימים (6 לילות) - 757,500ש' כולל 15% מע"מ

* המחירים נתונים לשינוי בהתאם למדיניות הממשלה.
לישראלים בלבד
מספר מקומות מוגבל

לפרטים נוספים, מהרי והתקשרי:
מלון מרחצאות מוריה ים המלח: 057-84221-2
רשת מלונות מוריה, - מח' הזמנות 217088, 219166-03

טוב שבאת!

מלון מרחצאות מוריה ים המלח *****
סדום 84980, טל. 057-84221/2

„טריזה לשיניים"

טריזה הינה המברשת היחידה בעלת מבנה סיבים מיוחד ושמן זמן שזיכו אותה בפרסים רבים. טריזה יעילה ביותר להסרת חיידקים מהשיניים ולטיפול בחניכיים. כבר לאחר צחצוח אחד תרגיש בהבדל הגדול.

המברשת השוויצרית

קיימת גם מברשת ג'וניור לילדים. מומלצת ע"י רופאי שיניים ואוניברסיטאות. להשיג בבתי המרקחת וסופרפארם. היבואן ח.ג.ה., ת.ד. 1104 רמה"ש טל. 483628.

בריא לצחצח בבריאה

בדיקה

מאת סנדי רוונר
מיוחד ל„מעריב"

בתלבושת גן־עדן

בחורף, כשהשיזוף חלף, זה הזמן הטוב לערוך בדיקה כוללת של עור הגוף, לגילוי־מוקדם של שינויים העלולים להצביע על סרטן־עור ■ מלאנומה ניתנת לריפוי כאשר מגלים אותה בשלבים מוקדמים

הופיעו לי שינויים בעור, או שרק נדמה לי?

שכיחות המלאנומה, סרטן העור הרצחני ביותר, הולכת וגדלה בעשרות השנים האחרונות. אך מחלה זו ניתנת היום לריפוי, בתנאי בל־יעבור של גילוי מוקדם. כך אומרים רוב המומחים וממליצים על בדיקה עצמית בפרקי זמן קבועים ולכל הפחות אחת לשנה. זה מאפשר לגלות כתמים, יבלות ופגמים אחרים בעור וכמו־כן, לגלות שינויים בצבע, במירקם או במידות של פגמים ישנים, אפילו מלידה.

כדי להבטיח את עצמך מפני שיכחה, טוב לעשות את הבדיקה העצמית במועד קבוע, אולי ביום ההולדת. ובבגדים שבהם נולדת. הנה מהלך הבדיקה, בהסתכלות ובמישוש הכליטות, לפי המלצת החברה האמריקנית לסרטן:

■ עליך להתפשט לגמרי, בחדר מואר היטב, בו יש לך מראה בגודל הגוף. ציוד נוסף: מראה קטנה, שני כסאות או שרפרפים ומייבש־שיער.

■ להתחיל מבדיקת הידיים. קודם, כפות הידיים, האצבעות, בין האצבעות, הציפורניים, הידיים עד המרפקים. במישרין ומול המראה, מכל הצדדים.

■ עכשו המרפקים והזרועות, עד הכתפיים. לקפל את הידיים ולבדוק את המרפקים במראה. אחר, להרים את הידיים ולבדוק את בתי השחי, ואת הזרועות. שוב, מכל הכיוונים.

■ לעבור במבט, מול המראה, על־פני כל הצד הקדמי של הגוף, החל מהפנים, הצוואר, החזה, הכתפיים, וכך הלאה, עד הרגליים ועד בכלל.

■ לעבור שוב על־פני כל החלקים שבדקת קודם ולהוסיף את המבט משני הצדדים.

■ עם הגב אל המראה, לבדוק, מלמעלה עד למטה, עד כמה שאפשר לראות, מהעורף ועד הקרסוליים.

■ בעזרת המראה הקטנה, לבדוק עד כמה שאפשר את כל הצד האחורי של הגוף. טוב גם להיעזר בבן/בת זוג, או בידיד/ה לבדיקת האיזורים שבשום אופן אין עיניך מצליחות לראות בבירור.

■ עכשו, לבדוק את עור הקרקפת כולה, בעזרת שתי המראות, תוך הרמת השיער ופיזורו במייבש השיער.

■ עתה עליך לשבת ולבדוק במראה היד, תוך קיפול הרגליים, את כל האיזור האחורי של הרגליים. ותוך פישוק והתכופפות – את איזור הערווה והישבן.

■ עדיין בישיבה, בדיקתם של אצבעות הרגליים וביניהן, כפות הרגליים, קיפולי האצבעות והעקבים.

סימני המלאנומה

כל תופעה חדשה שגילית במהלך הבדיקה התקופתית (וגם בפרקי הזמן שבין בדיקה לבדיקה), ראויה להתייעצות עם הרופא. כמותה – כל שינוי. כי שינויים בעור אופייניים למלאנומה. החברה האמריקנית לסרטן ממליצה לשים לב לשינויים בכתמים, יבלות, בהרות, או פגמים אחרים בעור מבחינת:

מידות – ובמיוחד גידול פתאומי או הדרגתי.

צבע – במיוחד גוונים של חום ושחור, תערובת של אדום, לבן וכחול, עם חריגה לאיזור המקיף את הכתם.

צורה – במיוחד שינויים וחריגה מהצורה הקודמת.

גובה – במיוחד הגבהה של כתם שקודם היה שטוח.

פני השטח – במיוחד כאשר הם מדממים, מפרישים נוזל, נסדקים מתנפחים וכדומה.

האיזור המקיף – במיוחד אם הוא מאדים, מתנפח, מסביב או בקירבת כתם, יבלת, בהרה, קטע חיוור.

תחושה – במיוחד גירוד, רגישות, כאב.

מירקם – במיוחד התקשות או התרככות לעומת המצב הקודם, על־פני העור ומתחתיו.

בנוסף לכך, כדאי להראות לרופא כל יבלת שגדלה ונעשית דומה לפנינה, שקופה, או בגוני חום, שחור או רבגונית.

תהילה עופר

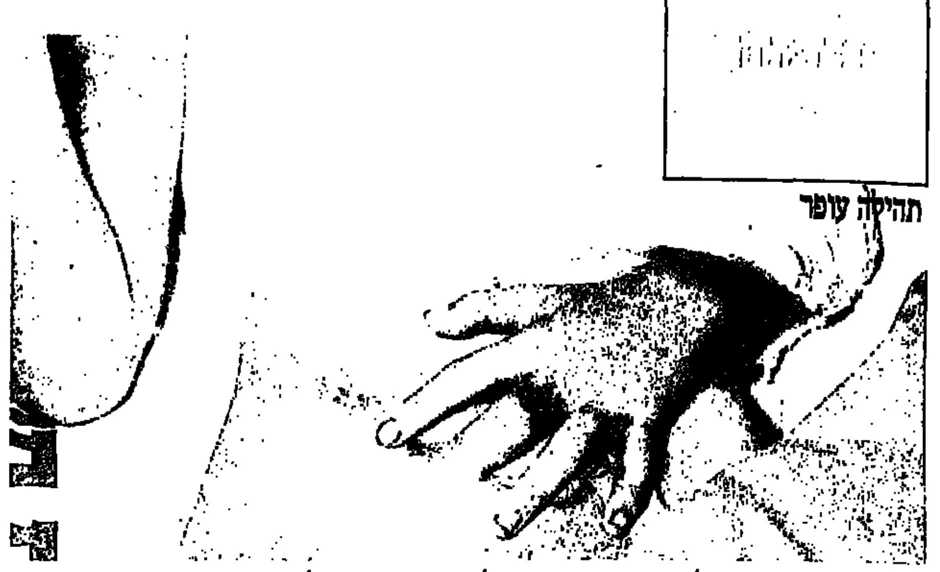

האצבע הכמעט־אבודה של מירי, כמו גור־קנגורו, קלטה את המעטפת של עור הבטן – ונרפאה.

מירי קיבלה אצבע חדשה

קרא לה מירי. ילדה בת 11, שהלכה בראש השנה עם הוריה לבית הכנסת. שיחקה בחצר, ויחד עם ילדים אחרים, טיפסה על הגדר. לפתע שמטה מידיה את המוט שבו נאחזה – ונפלה. על אחת האצבעות, האמה של ידה השמאלית, ענדה מירי טבעת וזו נתפשה בגדר. מירי זעקה מכאב. יחד עם הטבעת, נתלש כל עור האצבע, הבשר נפגע ונשארו רק העצם וגידים פגועים. הילדה הוסעה מייד לחדר המיון הקרוב, בבית חולים „השרון". הרופא התורן שיבח את הוריה, על שהביאו גם את החלק שנתלש מהאצבע, אפילו שהיה מזוהם. הרופא עשה מה שמרבים לעשות במקרים כאלה ולאחר ניקוי, חיבר בחזרה בתפרים עדינים, את כלי הדם, הבשר והעור. ואולם, לא היה כל בטחון שהניתוח הצליח.

אכן, תוך כמה ימים השחירה האצבע והתפתח „נמק יבש". בספרות רפואית, במקרים כאלה מומלץ על כריתת האצבע ואם צריך, גם חלק מהעצם של כף היד. מירי עברה לטיפולו של מנהל המחלקה האורתופדית ב„השרון", ד"ר קרט וייגל. הוא המתין, אולי בכל זאת האצבע תתאושש, למרות שמחזור הדם טרם חזר לתיקנו. הסיר את קצה האצבע, בגלל הנמק, והחליט לנסות ולהציל את האצבע. הרי מדובר בילדה שאובדן אצבע עלול להיות לה לטראומה קשה מאד.

שיחזור איבר באמצעות שתל הוא ניתוח די שגרתי, אך מצב דומה לזה של מירי, לא ידוע לד"ר וייגל. וזה מה שעשה: „הרמנו פיסת־עור מהבטן של הילדה, במקום שבו יש מחזור־דם טוב. מה'טלאי' שהרמנו, בנינו מעין 'צינור' בדופן הבטן והלבשנו אותו על עצם האצבע. חיברנו את קצה הצינור לבסיס הבריא של האצבע הפגועה, לרבות כלי הדם. את הפצע שנוצר בבטן, במקום שממנו הרמנו את 'הטלאי', שיחזרנו באמצעות שתל שלקחנו מירך הילדה. ועקבנו אחר הבאות."

בשקופיות של אותם ימים רואים את מירי כשזרועה השמאלית בגבס. חברים שבאו לבקר אצלה בבית החולים רשמו עליו סיסמאות. הגבס נועד לקיבוע היד, כדי לא להזיז את האמה הפגועה. זו היתה מחוברת לבטן, כמו „גור־קנגורו בכיס הבטן של אמו. „מקץ שבועיים ראינו שמחזור הדם הצליח לעבור אל השתל, כלומר אל הצינור שבנינו. הדם הגיע מהיד של מירי ולא עוד מהבטן שלה. אז הפרדנו את האצבע המשוחזרת מהבטן. כעבור שבוע התחילה מירי להניע את האצבע. עוד זמן קצר עבר ולאצבע שבה גם התחושה, במידת־מה. הילדה עדיין בפיקוח. אולי במשך הזמן נשתיל לה ציפורן. היא כבר חוזרה להתאמן בפסנתר."

בשקופיות רואים אצבע בעלת מראה בריא, אם כי קצרה במיקצת, כתור אמה, בגלל הכריתה הראשונה של הקצה, עם הנמק. אך לעומת כריתה מוחלטת, זה דבר של מה־בכך. העיקר שמירי אינה בעלת־מום ועל־כן, שיחזור האצבע שלה אינו רק מבצע רפואי, אלא גם סיפור אנושי. כן, ויש לו עוד היבט: היזהרו בענידת טבעות. אפילו בתאונה קלה, הן עלולות להיות מלכודת מסוכנת. ולא תמיד מובטח „סוף טוב" כמו בסיפור הזה.

גינסנג דונגבו — שורש האדם
המשקה של בית־המלוכה בסין
מעתה גם בביתך!

גינסנג — המשקה הנפוץ ביותר
ברחבי המזרח הרחוק
מזה אלפי שנים
שכבש את ארה"ב
ואירופה

עכשיו גם
בישראל !!

גינסנג דונגבו מקורי
ניתן להשיג בחנויות
למזון בריאות
ומוצרים טבעיים.

הודעה לרופא

Tessalon טסלון

חדש בארץ - נגד שיעול

טסלון - התרופה הפועלת על דרכי הנשימה על ידי עימעום רפלקס השיעול במוקד התהוותו.

טסלון - התרופה משווקת בכמוסות לבליעה המכילות 100 מ"ג חומר פעיל המשפיע בתוך 15־20 דקות ומספק למשתעל הקלה והרגשה נוחה עד 8 שעות.

טסלון - שונה מרוב הסירופים לשיעול בכך שאינו משפיע על מרכזי השיעול במוח.

השיעול מטרד - חסל אותו מיד.

לקבלת פרטים נוספים לפנות
לגב' בת־שבע חב תרו, טל: 03-7510483

התרופה נמכרת בבתי המרקחת עפ"י מרשם רופא.

קבוצה נוספת לאור הביקוש:
דרום־אמריקה
בתקופת הקרנבל

הטיול הקלאסי המקיף של 32 יום בברזיל, ארגנטינה, בוליביה ופרו ★ ביצוע והדרכה: „נאות הככר ★ היציאה: 2.2.86.
פרטים: „מועדון מטיילי מעריב", מערכת מעריב, טל. 03-439207.

יכין חדש!

אריזת ואקום

כך שומרים על איכות השימורים

יש יכין חדש: שימורי תירס ואפונה ארוזים בשיטת הואקום. אריזת ואקום שומרת על האיכות והטריות של המוצר באופן הטבעי ביותר.
כן. כן. באריזת ואקום

הטעם והצבע נשמרים ממש כמו... בטבע. וזה הרי מה שתמיד חיפשת בשימורים! מעכשיו קני יכין באריזת ואקום. כך שומרים על איכות השימורים.

יכין

LIZ

סוף העונה

עודפי יצוא נמכרים ב־ עד 35% הנחה

סריגים, סוודרים, חליפות נשים, מכנסי נשים ועוד...

LIZ בחנות המפעל: רח' השחר 8 ת"א. (מאחורי כל־בו שלום)
במפעל: רח' שביל־המרץ 4, קרית המלאכה, ת"א.

חורף חם בליריק

הנחות ענק

עוגות לכל חג	15	- ~~20.19~~	ש.ח.
עוגות לכל עת	11.65	- ~~19.42~~	ש.ח.
מהמטבח בהנאה	11.65	- ~~19.42~~	ש.ח.
עוגות יום הולדת	7.86	- ~~13.10~~	ש.ח.
סודות מן המטבח	11.65	- ~~19.42~~	ש.ח.
חדות הבישול	11.65	- ~~19.42~~	ש.ח.
ספר ההקפאה	19.30	- ~~27.58~~	ש.ח.
מהמטבח באהבה	12.93	- ~~18.47~~	ש.ח.
המטבח הסיני	12.93	- ~~18.47~~	ש.ח.
ילדים מבשלים	8.57	- ~~12.25~~	ש.ח.
הרזיה נעימה	10.75	- ~~15.35~~	ש.ח.
בישול לשנים	9.23	- ~~12.25~~	ש.ח.
עוגות גבינה	9.23	- ~~12.23~~	ש.ח.
מאכלי ירקות	9.23	- ~~12.25~~	ש.ח.
ארוחות חלביות	10.75	- ~~15.35~~	ש.ח.
אומנות הרקמה	17.13	- ~~24.46~~	ש.ח.

הצעה מיוחדת:
אטלס כרטא 11 ספרים (כרוכים ב־3 כרכים)
131.40 - ~~187.7~~ ש.ח.

בנפרד -
- אטלס כרטא לתולדות א"י - 5 ספרים 64.20 - ~~85.60~~ ש.ח.
- אטלס כרטא לתולדות מדינת ישראל - 4 ספרים 58 - ~~68.1~~ ש.ח.
- אטלס כרטא לתולדות עם ישראל - 2 ספרים 25.5 - ~~34~~ ש.ח.

מבחר עשיר ביותר של חוברות לעבודות יד
סריגה, קרושה, רקמה, צלבים, בובות, אפליקציה, ועוד...

חדש בירושלים
מרתף ליריק
במגדל העיר

לילדים -
תמונות מספרות
רק - 8 ש.ח.

ליריק
ליריק חנות הספרים שלי

ליריק: חדרה: הנשיא 43, טל' 063-22827. כפר סבא: ויצמן 87, טל' 052-35558. פתח־תקוה: חובבי ציון 7, טל' 905680. ירושלים: בית אמנים, שמואל הנגיד 12, טל' 227961. תל־אביב: דיזנגוף 140, טל' 221855. רמת השרון: סוקולוב 53, טל' 485530. נווה אביבים: אופנהיימר 13, טל' 413677. רמת אביב: דרייבסטור; תחנת הדלק. סופר רול, דיזנגוף 111. משרד ראשי: דב פרידמן 8 ר"ג, טל' 730152. חדש בירושלים! מרתף ליריק - במגדל העיר, טל: 02-242183

IBM-PC קונים ב: pcc
ת"א, דיזנגוף סנטר טל' 284831, 204759

1000 $ הנחה לרוכש

20 MB + IBM-PC – XT

וחשבשבת מלאה.

אימפלן

תכשירים לעצירת נשירת שיער וצמיחה מחודשת טבעי, מצמחים רפואיים.
להשיג בבתי טבע ומרקחת וברשת סופרפארם
יבואן: סול קוסמטיקס,
סורקין 18, גבעתיים, טל. 729506

קנה בבתי העסק של מועדון צרכני "מעריב" ותרוויח פרס ללא הגרלה

תמורת המצאת חשבונית אחת המעידה על קניה, פעם אחת בכל יום בלבד! (באותו בית עסק) תזכה ללא הגרלה בפרסים כמפורט.
חברי המועדון מתבקשים להמציא את החשבוניות (מקור בלבד) המעידות על הקניות בצירוף מודעת בית העסק בתוך סגנון, תוך שבוע ימים מיום הקניה לחברת גרין־קארד דיזנגוף סנטר 510, תל־אביב.
לאחר קבלת החשבונית/יות ביחד עם מודעת/ות בית העסק, תשלח חברת גרין־קארד את הפרס לקונה.
הפרסים ודרך חלוקתם ניתנים לשינוי לפי שיקול דעת המועדון בלבד.

איך זוכים בפרסים ללא הגרלה:

1. תמורת חשבונית אחת של אחד מבתי העסק המופיעים במועדון מעל סך 25 ש"ח תזכה בכרטיס כניסה לרשת בתי הקולנוע "גולן גלובוס".
2. תמורת חשבונית אחת של אחד מבתי העסק המופיעים במועדו מעל סך 50 ש"ח תזכה ב"עט בלוגרף".
3. תמורת חשבונית אחת של אחד מבתי העסק המופיעים במועדון על סך 150 ש"ח תזכה בארוחה במסעדת "סיננינג במבו" ת"א או במסעדת "סטאר" רח' המגינים 19 חיפה. "ילה גסטרונום" ב"ש, בארוחה במסעדת "אל מרוקו" אילת או בארוחה במסעדת הטמטה אבו־שאול בירושלים.
4. תמורת חשבונית אחת של אחד מבתי העסק המופיעים במועדון מעל סך 750 ש"ח תזכה בנחשב כיס - עט.
5. תמורת חשבונית אחת של אחד מבתי העסק המופיעים במועדון מעל סך 2,000 ש"ח זכיה בתנור חימום חשמלי מתוצרת "AMERICAN ELECTRIC" של גוטאל.

מועדון הצרכנים מחזיר לך כסף!!!

בנוסף לפרס תקבל בחזרה 10% מכל קניה שביצעת בבתי העסק המתפרסמים במועדון בצורת תוי קניה, ישירות אליך הביתה או במשרדי המועדון.
בתוי קניה אלה תוכל לבצע קניות חדשות והם יכובדו בכל בתי העסק של המועדון עד 12% משווי הקניה החדשה.

אאורה בע"מ
יצרני מעילים לילדים נשים וגברים
חם חזק ובטוח * מעיל העובר מילד לילד
בלתי חדיר לגשם * לפי צו האופנה
חנות המפעל: ת"א, עמק יזרעאל 30
טל. 832398, 828215

אופנת עילית לגברים
סגל
יבוא מוצרים בלעדיים
ממיטב יצרני אירופה!
מחלקה מיוחדת לחתנים
ת"א, רח' העליה 10, 8, 6 623619

פרות גרשון
* תצוגת פרות מרהיבה
* שירות תיקונים ושינויים
ת"א, בן יהודה 45 (בחצר) טל. 246981

הונדה
שרות ומכירה של כל דגמי סוזוקי וספה SI
סוכנות ראשית אביזרים וחלפים מקוריים
ת"א, דרך פ"ת 56 טל. 613879

ארנקי קרן
Keren
* חנות המפעל: רח' תע"ש 1 ר"ג (הכניסה מרח' ביאליק 120) טל. 7510466
"ארנקי לימור"
רח' נוה שאנן 10 ת"א טל. 379764

פיני פינה לה ארנקים
ת"א — דיזנגוף 76
ת"א — אלנבי 60
ת"א — דיזנגוף 101 (בפסג')

כלים סניטריים
כיורים אמבטיות, אסלות וברזים אורגינליים
Ideal Standard
* א. רובינבסקי
. ככר המושבות
פ. החשמל 2 ת"א
טל. 613193, 625936

סבן ניסים ובניו בע"מ
* קרמיקה וחרסינה בדגמים אקסקלוסיביים
* אמבטיות
* כלים סניטריים
* אביזרים וברזים
* מבחר גדול מכל המפעלים מתוצרת הארץ
מבצע!
הנחה לקרמיקות מיבוא עצמי
אולם תצוגה מפואר:
אצ"ל 21 ת"א 376130
מח' חומרי בנין וצבעים:
אצ"ל 45 ת"א 377659

ש. רפפורט ושות' בע"מ
600 מ"ר תצוגה
יבוא ושיווק כלים סניטריים, קרמיקה, חרסינה
פ"ת חפץ חיים 9 טל. 911703
מחסן מרכזי: פ"ח אלכסנדר ינאי 6 (צומת סגולה) 908727

צוות לעניין
מרכז השירותים הגדול ביותר בחיפה והקריות!!!
מרכז "צבר" דרך עכו 140
הרב קוק 60 קרית מוצקין
04-732178, 737361

אלן
אינסטלציה ושיפוצים
298083, 284389
מערכות אוקה
מערכות מיזוג לכיבוי אש
סלטה בונ ח א של סכסוג הושר אלומו

אולמי חאן הדקל
כשר למהדרין
חתונות, בריתות בר־מצוה ומסיבות
מאכלים מזרחיים ואירופאיים כיד המלך
שרות אדיב חניה בשפע
אפשרות לאירועים עד אחרי חצות
דרך לוד לפני צומת סביון טל. 366480

אולמי עצמאות
בית ז'בוטינסקי ת"א
טל. 289021
המקום שתמיד תהנה לשוב ולחגוג בו!
חתונות, בר מצוה, ברית מילה, וארועים
המלך ג'ורג' 38 ליד דיזנגוף סנטר

אולם השושן
כשר
רמי את דוד
שרות קייטרינג למסיבות, חתונות, בר־מצוה, בריתות
מדי מוצ"ש בר־ב־קיו בליווי מוסיקת רקע וריקודים
הספקת ארוחות מוכנות למפעלים ופרטיים
אוכל מוכן לבית
כפר־סבא, השעורה 49 טל. 052-35550

אולמי היכל הפאר המחודשים
יצחק שדה 34 ת"א טל. 338381
"גלאט כשר" (חלק)
אולמי חתונות ומסיבות הגדולים והמפוארים ביותר!
שירותי "קייטרינג" ברמה גבוהה גם במלונות של 5 כוכבים!
מיזוג אויר מלא *
שירות ואוכל אקסקלוסיבי
— חניה חופשית —

לוטוס
lotus
המסעדה הסינית של נאות אפקה!
תל־אביב
רח' קהילת ונציה 12
(בית מגור)
טל. 490644, 494203, 495024, 497302
לקחת הביתה ב־20% הנחה
* עסקים עושים בלוטוס כל צהריים!
במחיר 12 ש"ח כולל מע"מ לארוחה מלאה
* שירותי קייטרינג — גם מעל 300 מוזמנים!

סופר אגזוז
40 שנות יצור ויצוא
ראשל"צ — יעקב פרימן 5 948597 03
ת"א — דרך השלום 10 332462-03
יהוד — העצמאות 1 צומת אריה 362792 03
רחובות — אזור התעשיה דרך יבנה 561554-08

אראלקו רהיטים בע"מ
"יצור מערכות ישיבה בדגמים אקסקלוסיביים ואיכות גבוהה!
להשיג בחנות המפעל: התחיה 17 ת"א
(ליד איצטדיון בלומפילד) טל. 827997
מ.ת.מ. באר־שבע — שד' הנשיא
מ.ת.מ. קרית־גת — מרכז מסחרי
(ובחנויות השקים בכל הארץ)

מבצע! מבצע! מבצע! מבצע!
7 תשלומים שקליים שווים
החל ממוצ"ש 4.1.86 בשעה 18:00
לחברי מ.ת.מ. בלבד ולוועדי עובדים
נפתחה תצוגה חדשה בתל־אביב
סניף מ.ת.מ. ת"א —
רח' החרושת 6 בקומת הקרקע!
מבצע! מבצע! מבצע! מבצע!

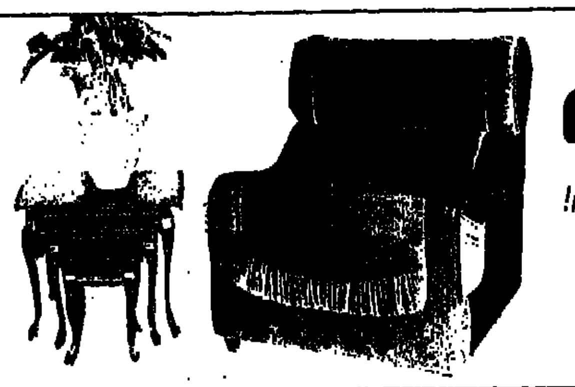

מפעלי מור
יצור ויצוא חדרי ילדים, חדרי שינה, מזנונים ומערכות ישיבה באיכות ובמגוון צבעים שטרם נראו בישראל!
מפעל: פ"ת — אפעל 31, קרית אריה (הכניסה מצומת עץ הזית — ראה שילוט) טל. 03-9221907
חנות המפעל: ת"א — שלבים 20, בנין מרכזים, טל. 03-827291

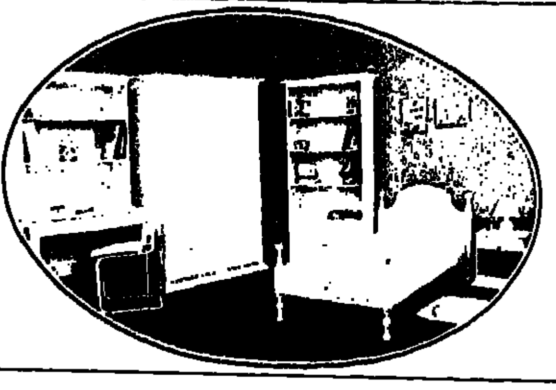

אולמי חתונות, בר־מצוה, ברית מילה
"גדי" * שני אולמות מרווחים ומפוארים
אל שפע מאכלים מזרחיים ושיפודים על האש
* מגרש חניה ענק
* להזמנות: במשרד האולם טל. 347461 במשרד: טל. 716170

צופי השביט בוחרים
ב־tasco
משקפות וטלסקופים
ברא — הרואה 3, ר"ג 720844

הלפי כלון
ספינת האהבה של דולפיטון מציעה
אירועים מאולם אחר
חתונות, בר־מצוה, בריתות וכל אירוע שתרצו!
באיכות מעולה ובמחירים הוגנים!
אולמי דולפיטון
דולפינריום
טל. 650786, 656353

בואו נעבור על אירוע חגיגי!
אם אתם מחפשים אמינות ויחס אישי
שירות ואוכל ששמם הולך לפניהם, עזרה ויעוץ בתכנון אירועים מיוחדים וסולידיים
בואו לפגוש אותנו!
אנו נעשה את אורחיכם מאושרים!
אולמי "בני ברית"
רח' קפלן 10, הקריה ת"א טל. 217816

סקאלה
בית קפה מסעדה וגריל
גולש, מרק בצל, מוקרמים, עוגות, ופל אמריקאי, ארוחות עסקיות, ישיבות ואירועים עד 70 איש.
שרות מעולה מוסיקת רקע, שפע חניה מסביב.
מרמורק 10 תל־אביב טל. 225007, 227424
כשאומרים מנה מזרחית מתכוונים למסעדת אבו קעדאן (מפגש אכדיה)
חומוס אורגינל * סלטים על הכיף כיפק * שירותי קייטרינג
מרינת הרצליה 60 טל. 052-555037

עֵדֶן רהיטים
יצרני רהיטי איכות אקסקלוסיביים מעץ ופורמייקה
קומפלט, רהיטים לחדרי עבודה ומשרד, חדרי שינה

אצילות ואיכות עֵדֶן רהיטים
ת"א — דיזנגוף סנטר שער 7 טל. 03-204306
חיפה — צ'ק פוסט שלמה בן יוסף 13 טל. 04-728950
שקים — ת"א — בן יהודה, אשקלון, באר שבע, ק. מוצקין
המפעל — ק. ביאליק, ת.ד. 1214 טל. 04-719955

רהיטי ארקו רוזנברג
כתל אביב
ARCO
בן יהודה 43, ת"א. טל: 03-222136
מוצר מעולה?
ERCOL

לתינוק
חנות המפעל — פתח תקוה, רח' גזית 11 (א.ת. סגולה)
תל־אביב — רח' עמק יזרעאל 36
נתניה — רח' החלוצים 6 (ליד השק"ם)
ירושלים — "בייבי סנטר", רח' יחזקאל 2

טיפ־טופ
■ אוכל ביתי מזרח אירופי, קישקע, מרק קרפלך, גפילטע פיש, רגל־קרושה, קוגל, ברווז, טשולנט ■ חדש — בשרים על האש ■ שרות קייטרינג ■ אוכל מוכן הביתה
■ TAKE AWAY ■ אירועים משפחתיים במקום עד 50 איש ■ ארוחות למוסדות
■ כשר למהדרין מן המהדרין ■ מקוה ישראל 4 תל־אביב טל. 613244
פתוח 00 11 00 23
מסעדות לאבא בבר

הרהיטים היפים של בית הארז 1984
קרית אריה פ"ת
טל. 9281818
שעות הפתיחה:
17.30-08.00
13.00-08.00

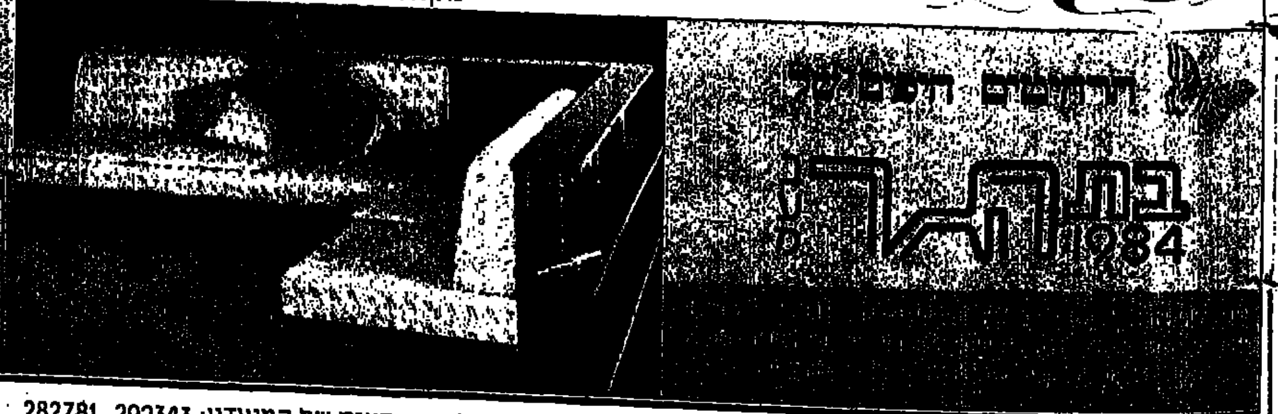

ארונות בגדים 35% הנחה
על תשלומים
בשטח רהיטי הזורע
ריהוט לאורך זמן - עכשיו

ת"א: בית שומרת הזורע, דיזנגוף סנטר, רח' המלך ג'ורג' 73. ירושלים: בית שומרת הזורע שלומציון המלכה 18. חיפה: בית הזורע שנורת, אלנבי 117 (7 קומות תצוגה). באר שבע: רהיטי הדר, פסגי רסקו. טבריה: רהיטי הצפון, רח' הגליל. חנות המפעל: רהיטי שמרת - קיבוץ שמרת. חנות המפעל: תעשיית רהיטים הזורע, קיבוץ הזורע.

מסעדה אורחה
אורחה מסעדה ישראלית
פאב ובית קפה ת"א, דיזנגוף 130 טל. 237794
קצרין — רמת הגולן, טל. 069-61440
* סלטים תוצרת הבית * מרק רגל תימני * גריל מעולה * אווז בתנור * דגים * מלוח
ארוחות באוירת הגן
ארוחות עיסקיות 10 ש"ח בלבד

מבחר מאכלי המטבח האיטלקי ברמת אביב ג'
13 סוגי פיצות, מבחר טעמים של לזניה, פסטות, ספגטי ומרקי הבית
שרות משלוחים הביתה
אחימאיר 27 מרכז מסחרי רמת אביב ג' 423638

ציון
בואו לחגוג איתנו
במלאת 30 שנה למסעדת ציון
כוס יין וקפה על חשבון הבית
כל סוגי הבשרים על האש
מבחר מגוון של סלטים
המסעדה הנבחרת במשך 15 שנה ב"עסק הנבחר" ובסקר דעת קהל של ידיעות אחרונות
מסעדה מזרחית ותימנית ראשונה!
ת"א, הפדויים 28, טל. 667323

Astoria
בואו להתארח דווקא בחורף במלון אסטוריה 5 כוכבים
חדרים וארוחות במחירים מיוחדים או סתם לבילוי של קפה ועוגה בלובי המפואר בליווי מוסיקה
הזמנות בטל. 663351

ברנים
מסעדה ישראלית
הנכם מוזמנים למסעדתנו החדשה לארוחה מלאה מכל חלב ב-7.9 ש"ח לבחירה!
• מבחר מרקים • מבחר סלטים ו-10 סוגים של מנות עיקריות כולל תוספות
המקום פתוח לאירועים מיוחדים עד 100 איש במחירים סבירים
ת"א, אלנבי 28 פינת הכובשים (מול בנין מגדלור) טל. 657497

שלדג SHALDAG
20 שנה של מוניטין במאכלי ים
איכות וטריות
ארוחות צהריים וערב (עד חצות)
בן יהודה 256 ת"א טל. 446485

PATTAYA
מסעדה סינית בנוסח תאילנד
רח' ירמיהו 64 ת"א טל. 03-447984

הוילה
מסעדה
* מאכלים מעולים * מוסיקת רקע * הזמנות לאירועים * חניה מסודרת * זמר כל יום שישי בערב
דרך השרון 81 הוד השרון טל. 052-25798, 29833

פונדק עפולה
הפונדק שלך בהנהלת יוסי שלי
מבחר מאכלים: מעורב, גריל עשיר, 30 סוגי סלטים
רח' הבנים 3, תחנת סונול כביש הסרגל
טל. 065-92004

גם ברמת גן אפשר לבלות!
קפה — קונדיטוריה ברמה גבוהה!
ר"ג, כופר הישוב
* לקחת הביתה

רסטל טבריה
* חדרים עם ארוחות בוקר
* שטיחים מקיר לקיר
* חדרים ממוזגים * שירותים צמודים
* רדיו בכל חדר
יהודה הלוי, טל. 90788, 067-90555

מפגשים
מסעדה ופיאנו-בר
רחוב אהרון קציר תל-השומר
טל 769427

וילונות
יעוץ ע"י דקורטור אומן
כפר-סבא, רוטשילד 59
טל. 052-441817

הסינית מס' 1 בארץ
מציעה ארוחות ערב וצהריים
בסך 15 ש"ח לאדם
■ מרק היום ■ אגרול ■ שף בשקדים ■ בקר עם פלפל ירוק ■ אורז מטוגן ■ איטריות ■ קינוחים
ארוחות צהריים מהתפריט ולקחת הביתה 25% הנחה
תל-אביב, הירקון 317, טל. 458785, 03-451282

דובלה'
רהיטים שילדים אוהבים. לאורך שנים.
המפעל: אור יהודה, העמל 8 טל. 717185
נתניה: שמואל הנציב 16. טל. 053-22211
באר-שבע: טרומפלדור 69 טל. 057-77844
פתח-תקווה: חובבי ציון טל. 03-912614
רמת-אביב: מטלון 28 טל 836047
תל-אביב: בוגרשוב 40 טל. 282630
ירושלים: יד חרוצים 14 תלפיות — 02-721618
ראשון-לציון: רוטשילד 87 טל. 994848

KL ק.ל. שוויץ ישראל בע"מ, נציגים בלעדיים של זינגר טל. 243103-4-5

תל-אביב	ירושלים	חיפה	נתניה	באר-שבע	עפולה	
כיכר מלכי ישראל 17	שד' יפו 50	הרצל 32	שטמפפר 12	העצמאות 49	ירושלים 5 (מול אגד)	מס' 1 בעולם כולו — SINGER
טל 03-239453	טל 02-245583	טל 04-663708	טל 053-32495	טל 057-77012	טל 065-22227	

BST
אולמות תצוגה ומכירה:
בן טל ת"א. רח' חיוג 7 טל 377511
ראשל"צ — חנות המפעל (600 מ"ר) רח' ההגנה 36 א. התעשיה החדש (ע"י גלי) טל 9612730
פתוח בין השעות: א'-ו' 09.00-20.00
יום שבת 10.00-21.00
ירושלים — "לובי" אזור התעשיה תלפיות א'-ו' 09.00-20.00, שבת: מצאת השבת עד 22.00

בן-טל
יצרני ריהוט כפרי — מודרני
* מערכות ישיבה סלוניות
* מזנונים * פינות אוכל *
חדרי נוער
— רהיטים מעץ מלא —

"בית הראשונים" כפר ויתקין מועדון זמר עברי
מסעדה באוירת הכפר, בתוך מבנה שבו שכנו ראשוני כפר ויתקין. בין המחרשות וכלי העבודה הישנים קיים מועדון זמר עברי — מסעדה במקום * שירי ארץ ישראל * מטעמי גבינות, גריל, בשרים ודגים * אוירת ארץ ישראל "הישנה והיפה" שבת בצהרים — ערב ערב החל מ-19.30 * שבת החל מ-12.00 "בית הראשונים" כפר ויתקין ע"י מושב ביתן אהרן (הבנין הראשון לאחר בית הבראה בית יערי)
טלפונים: 96848 053-93091

גני סצ'ואן
המסעדה הסינית ברמת השרון
כוס יין מונטורט חינם! 20% הנחה למחזיקי "גרין קארד"!
הבנים 58 רמת השרון טל. 482491

מסעדה צמחונית
רח' השרון 13, טל. 376548
סוגים רבים של מאכלים טבעיים בשירות עצמי

אטליז משה
מרכז לבשר
ענף כבש עופות בשר קפוא ומוצרים מוגמרים מתוצרת עצמית
בת"ים, בלפור 107 טל. 687431

"קצב לכל"
כשר בהשגחת הרבנות גבעתיים
חנות לכל מוצרי הבשר
* בשר טרי * עגל חלב * כבש טרי
ושאר מוצרי הבשר מתקבלות הזמנות
גבעתיים כורזין 5 טל. 03-742976

שוק הבשר
השבוע במבצע! צלעות כבש 15 ש"ח
כל מוצרי הבשר הקפוא והטרי במחירים הזולים ביותר!
רמלה ז'בוטינסקי 7 (בשוק)
יהוד קיבוץ גלויות 18 טל. 364276

ומעדנים אחרים
נקניק סרוולט שלם 18.90 ש"ח
דיזנגוף סנטר שער 7 ת"א

אחים מאיר

סן לייט בר כוכבא
דודי שמש וחשמל
* התקנת דודי שמש * תיקונים כל הסוגים
שרות מהיר

"נחשון"
* מכירת דודי שמש וחשמל * תיקונים * שרות-חימום מהיר
גיבורי ישראל 6 ת"א טל. 03-390696

דודי שמש וחשמל ב-4 תשלומים
פ"ת, רח' חובבי ציון 18 טל. 808444, 912718

שרותי גרפיקה והדפסת משי
מדבקות מכל הסוגים

מבצע! הנחות עד 38%-18%
HAAS & SHON
חיפה, נתנזון 28 טל' 04-674242, 673080

וידאו אפקה
ספרית הוידאו הגדולה ביותר בגוש דן!!!
מבחר סרטים עצום של כל החברות הגדולות
איכות מעולה!
ספריה ממוחשבת וצוות אדיב לשירות הצרכן
Afeka נאות אפקה א' טל. 474803

* וילונות מתגלגלים במבחר גדול
* וילון הפלא — בהשקעה נמוכה תשמור על חום ביתך
דוחה שמש בקיץ
לקבלת פרטים התקשר לטל' 344786

כל חשמל יהוד
בהנהלת ניסים חדד
מוצרי חשמל ואביזרי חשמל ביתיים
קבלן עבודות חשמל

קר"ש ובניו בע"מ
בן יהודה 72 ת"א
טל 234206, 228844

"גוטאל" אספרסו ביתי AMERICAN ELECTRIC
מכשיר חובה לכל אוהב קפה אמיתי!
כולל מתקן לחימום חלב
במחיר 138 ש"ח
דיזנגוף סנטר שער 4 טל. 293991-2

שחפים בע"מ
שיפוץ חרסינה, מרצפות, כלים סניטריים, רעפים וגגות.
שרות מעולה! מחירים סיטונאים!
ז'בוטינסקי 86 פ"ת (ליד אגמון) טל. 9223718

בל-פון
תקשורת פנים וחוץ
שרות חוץ מיידי למרכזיות לכל סוגי הטלפונים
שינקין 48 ת"א טל. 287881, 282878

הרצג משה
פסנתרים מכירה ושרות
פסנתרים של הרצג בביתך?
ת"א, מאז"ה 24 טל. 03-283163

נטליס bébé confort
יבואן ראשי של מוצרי בייבי קונפורט ורמונד לתינוק ולילד
20% הנחה על הלבשה
ת"א אבן גבירול 25 טל. 280415

הדים
מוצרים מתוחכמים לקידום מכירות

כדאי לבוא ליפו!!!
מרכז הזול לכלי בית ומתנות
מחירים מכוכב אחר!!!
יפו, יהודה הימית 9 פינת שד' ירושלים טל. 820938

בית החלומות HOUSE OF DREAMS
כל מה שאתם צריכים בחדר השינה במחיר ובתנאי התשלום הנוחים בארץ:
מזרונים: "סילי", "פרדייז", "מפי"
הנחות גדולות ל: * כיסויי מיטה * כריות לשינה * שמיכות פוך סינטטי * מגן למזרון
רמת השרון, אוסישקין 28, טל. 480761

בית הצילום
החנות הגדולה והמקצועית לצרכי צילום בישראל
* כל סוגי המצלמות * עדשות זום * מקרנות, מסרטות * מחזקת ציוד מעבדה * שירות מקצועי מהיר
מבצע! 25% הנחה!
KAISER אביזרי צילום, BRAUN מבזקים, BLV נורות, SCHNEIDER עדשות, GEPE מסגרות לשקופיות
אלנבי 21 (בנין המזרחי) טל 657865, 657797

שומר כל
מכשיר חשמלי ביתי לסגירה הרמטית של שקיות ניילון ע"י חום.
אידאלי לאחסון מזון, אריזות כריכים, עטיפת חפצים בצורה הרמטית
במחיר 49 ש"ח x 2 תשלומים
שי חינם! כל המזמין "שומר כל" יקבל 2 גלילי ניילון מספים עד גמר המלאי

במבצע דגם 2233 סופר ב-3 תשלומים שיקליים של 145.20 ש"ח כל אחד
ת"א, בן יהודה 192

מכונות תפירה
כל סוגי מכונות התפירה חדשות * משומשות * תיקונים * חלקים
בר גאון ת"א, בן יהודה 10 טל 287660, 283130

מבצע מכונות כביסה
ל-1 ק"ג, 1.8 ק"ג, 2 ק"ג + חימום
קלור ישנה בחדשה TRADE-IN
הפצה שירות ותיקונים, י. בן צבי ובניו בע"מ גרוזנברג 2, ת"א

מסגרות ארמון
עבודות מסגרות דלתות מתכת, שערים וסורגים, מעקות ומדרגות, גדרות
רח' בן עזרי 6 יפו טל 838614

מעדני המלכים
* מעדנים * פיצוחים * ממתקים
אבן גבירול 72 ת"א טל. 266767

זום לצילום
מחשבים וצילום מבצע
מחשב אמסטרד 256K כולל כונן ומדפסת מחיר 2049 ש"ח + מע"מ
ספקטרום 48K וטיים מחיר 316 ש"ח + מע"מ
חולון, סוקולוב 51 טל. 845672
ת"א, הרצל 2 טל. 655185

שיש-חן
התקנות שיש בבית הקונה למטבחים, חדרי אמבטיה ומעקות איכות גבוהה מבחר גדול
פ"ת, איזור תעשיה סגולה טל. 916991, 900003

אמין האמיתי
סיטונאות מזון וחומרי ניקוי
משקאות קלים וחריפים
אזור התעשיה החדש אור-יהודה

פרוספקט ומוצריו
מפרוספקט הזוגו יותר יפה ובלתי שביר
חתוך — ליטוש — כיפוף
מוצרי פרסום * יעוץ חינם
* 5% הנחה (בודדת) למביא מודעה זו
ת"א, נחלת בנימין 39, טל 827104, 838821

גרעיני גלית בע"מ
ייצור סירופים ושקיות מיץ
בית קליה ומשווקי מזון
ראשל"צ, אליהו איתן 3 (בית גירון) טל. 9611171, 9610747

אורי הנדרי
* מחיצות גבס שיפוצים * נגרות
טל. 372069
איתורית: 7649111 מנוי: 301

עפר
גידול צמחים בהנאה ובלא דאגה
בואו להפגש (ללא התחייבות) עם היועצים הבוטניים שלנו כדי לתכנן את הצמחיה בתוך הבית לדירת הגג או לגינה
טל. 738944, 727748

בואו לסנדלריית בבלי
תקון וצביעת נעליים
מבצע החודש!
טל 480184

ת"א, אבן גבירול 54 264467
בכל יום ה' 5% הנחה
10% על גיזום עצים

אחימן
שרות אדיב ומקצועי לעבודות צילום, 20% הנחה
יהודה המכבי 64 ת"א טל 456553, 448770

חנות הצילום המובילה בירושלים
מבצע הנחות למצלמות, עדשות, מקרנות וכל צרכי הצילום לחובב ולמקצועי
KAISER אביזרי צילום, BRAUN מבזקים, BLV נורות, SCHNEIDER עדשות, GEPE מסגרות לשקופיות
ירושלים, בן הלל 11, במדרחוב 02-256048
ירושלים, גילה, המרכז המסחרי החדש טל. 02-784082

צמיגי שלום
כל סוגי הצמיגים
איזון בשיטה אלקטרונית
פרוק והרכבה חינם
בדיקה לפני טסט
10% הנחה

רהיטי גד
מזנונים ופינות אוכל סלונים ושולחנות סלונים
איכות וגימור מעולה — בסיטונות וליחידים במחירי המפעל
חנות ת"א, רח' הרצל 154 טל 824734
מפעל ת"א, רח' בן עטר 28

רהיטי אל עד
* חדרי שינה * סלונים * מזנונים * פינות אוכל
רח' הרצל 29 תל-אביב טל. 827470

מיטות נחושת ומתכת יוקרתיות
חדש!!!
אפשרות למידות מיוחדות
רח' בן גמליאל 5 יפו
טל. 834371

רהיטי ריפוד ומזרונים
* 15 דגמי ספות נוער * כורסאות מיטה * שיווק מזרוני "קיסריה פולימריים" * ציפויים למזרונים במבחר בדי ריפוד תוצרת עצמית
סופרפארם בע"מ
יפו, יפת 32
טל. 827576, 827686

רהיטי אירופה בע"מ
4 קומות רהיטים במרכז פ"ת
מזרוני "סילי" במחיר הזול ביותר בארץ!

חבר מאותו כוכב

מילכה למרן

תעזבו אותו מאמריקה

ב ארצות הברית קראו לו סטיב, אך כאן הוא מעדיף להקרא בשמו העברי: סיון. כן, בגלל החודש. הוא נולד בתל־אביב בדיוק בא' סיון וזוהי בהחלט סיבה טובה לשאת שם כל־כך מיוחד.

עד אחרי הצבא היה צבר רגיל כמו כולם. עממי, תיכון, צבא, עיני־תכלת, בלונדיני – רגיל. אחרי השי־רות, עם הנסיעה לארצות־הברית, נפתחו לו לבנאדם העיניים: יש בילויים חדשים, לימודים מעניינים, רמת־חיים, מגוון אפשרויות אינסופי, בקיצור – הכל טוב.

רק נקודה אחת לא נראתה לו, והיא שהולידה בסופו של דבר את החזרה הביתה: הקרירות החברתית. מה שחסר לו בארצות־הברית בעיקר זו הפתיחות בין חב־רים. „כל אחד רואה שם את עצמו. לאף אחד לא אכפת מה קורה באמת לשני. אני גרתי בשכונה שלי שנה שלמה לפני שנוצרו יחסי שכנות עם חלק מהאנשים", הוא מספר. שלא תהיה אי־הבנה: את החשטנות הישרא־לית המצויה אינו מעדיף בשום אופן, אבל הידיעה שכאשר קורה משהו ברחוב אנשים ניגשים לעזור ולא עומדים מנגד נראית לו משמעותית ביותר.

סיון (27) איננו סנוב. להיפך. אבל מפעם לפעם משתרבבות לו מלים באנגלית ולפעמים הוא אפילו אומר משפטים כמו: „רק רגע, תני לי להפוך את זה מאנגלית לעברית", לפני שהוא עונה על שאלה. אחרי הכל, בשש השנים האחרונות הוא באמת רק חשב ודיבר אנגלית כל הזמן.

כפי שכבר נאמר, על־אף ההנאה מהלימודים (אלקט־רוניקה), מהבילויים, מהחיזור של הבנות האמריקניות אחרי העלם־חמד היפה, בסופו של דבר סיון הרגיש שאמריקה היא לא הבית. ההחלטה לא נפלה בבת־אחת. „משנה לשנה אתה מוצא עוד כמה דברים קטנים שמר־אים לך שזה לא המקום הנכון. משנה לשנה זה נבנה עוד ועוד עד שפשוט הופך לקיר גבוה. ואז – אתה מבין שזהו הזמן לחזור". כך מתאר סיון את התהליך.

סיון. מחפש בחורה עם ראש טוב.

מיד עם שובו ארצה (לפני חודשים ספורים) התחיל כבר סיון לעבוד ובין יתר תכניותיו שלא כולן מתאי־מות לפרסום – הוא מתכונן למצוא גם „מישהי רצינית, עם ראש על הכתפיים להקים משפחה. כבר מזמן הר־גשתי שאני מוכן", – מודה סיון – „אבל פשוט דחיתי הכל כדי לצבור עוד נסיון. למדתי המון. גם משגיאות שלי, וגם מאחרים, ועכשיו יש לי יותר נכונות לרצות להתיישב".

על כל זה מוטב לשמוע ישירות מפיו, הערב אחרי חדשות השעה 22.00, באולפן „חבר מאותו כוכב" ברשת א' של קול־ישראל, טלפון 03־210111 ■

פנויים פנויות

רפי יעקובי, פסיכולוג

התרחשות מינית: – אפס

גברים רבים נתקעים בתוך שק התרמית שהם מנסים ליצור אודות עצמם, ובעצם הינם „עושים רוח". כאלה שבשנייה האחרונה – ממש לפני החשיפה האינ־טימית הם המעדיפים להימלט. סיפרנו גם על רבים אחרים הנחפזים דווקא להרים דגל־לבן של חולשה ואי־יכולת.

אין לי הרבה מה לומר למתרברבים לשוא. כאשר גבר בשלהי המאה הסוערת שלנו מנסה להערים על הנשים זה מצביע בלשון המעטה, על גישה מיושנת ולא עדכנית, כאילו ובאמת יש לנו עסק עם מטומט־מות. לא ולא. יש לנו עסק עם המין החזק באמת. כדי להתרגל לעובדה זו גם אם הרעיון אינו קוסם לנו במיוחד.

אני רוצה להתיחס אל אותו גבר המכריז על אי־יכולת באופן בוטה, מגושם ואימפוטנטי.

מה בדיוק אינך יכול? הבה נניח שאינך יכול באמת לקיים יחסי מגע מיני מלא, על כל פרטיו ודקדוקיו. איש אינו בא לתבוע ממך מה שאינך יכול לבצע. אך מי נתן לך זכות, לא להתייחס כלל אל הגברת שלידך. לסרב לארח אותה. לסרב להנעים עליה את זמנה. לס־רב להניח לה לארח אותך ולהשתמש ביכולתה להנעים את זמנך. בקיצור, להדוף באופן מגושם כל מה שרק אפשרי, אפילו מבלי לטרוח ולנסות לבדוק מה כן אפשרי.

אם תנסה לברר מה אתה כן יכול ותיתן לכך ביטוי, יתרחש הרבה יותר, ממה שהתאפשר קודם לכן. אתה מציע לה קפה. אתה יכול להזמין אותה לרקוד. אני לא מתכוון לריקודים נוסח ג'ון טרוולטה. אלא דווקא לאו־

הבה נניח שאינך יכול באמת לקיים מגע מיני מלא. איש אינו בא לתבוע ממך מה שאינך יכול לבצע. אך מי נתן לך זכות לא להתייחס כלל אל הגברת שלידך? לא עומד לך? – תפסיק לחשוב על עצמך ותתחיל לחשוב על בת זוגך!

תם ריקודים עתיקי יומין והטובים בהם אתה חובק את בת־זוגך בעצלתיים, מניח ראשה על כתפך ונע איתה באפלולית, כשאינך חורג מעבר לפיסת שטיח קטנה, והעיקר, סותם את פיך. ולא מברבר. לא מסיח את דעתך ואת דעתה מן הקמצוץ הזעיר של המגע שיש בניכם, אלא מנסה להתרכז ולחוש אותה קרובה אליך.

אתה יכול להציע לה ללון אתך הלילה. זו אינה הבטחה מסעירה מן הסוג שאין לו כיסוי בהמשך הלי־לה. אלא זו הצעה ללינת לילה ותו־לא. אם אתם עומ־דים על־כך אתם יכולים להעטות עליכם שני זוגות פיג'מות, ואפילו ביום המסין, ולנסות להרדם זה ליד זה. גם התנסות זו כשלעצמה חשובה ומומלצת. כלאו הכי, למי שהתרגל לישון לבדו מוטלת המשימה לעבור את מחסום הקושי, וללמוד להתרגל לנוכחות של אדם אחר הקרוב אליו שעות רבות בלילה. הרווקים המושב־עים יודעים שהם נזקקים, לעיתים, למספר לילות כדי להתרגל לנוכחותו הקרובה של אדם אחר, לפני שהם מצליחים בכלל להרדם.

מכל מקום, גם אם לא יכול להתרחש שום דבר נוסף זה עדיף על גינונים אבירים שמנוניים נוסח לנשק את־ידה־באבירות, לאחל לה לילה טוב וללכת לביתך לישון במיטתך לבד או לכל היותר עם ספר בלשי. לאמיתו של דבר איש מאיתנו איננו מגיע למפגש מי־ני, כשהוא נטול נסיון לחלוטין. אם נפשפש ונבדוק היטב במצבור נסיוננו נמצא בו שפע נסיון עתיר דמיון וידע כולל אילתור ויכולת התבטאות לא מבוטלת, כשכל אלו באים לידי ביטוי עד כה בסוג זה או אחר של אוננות. עלינו להבין כי בעוד שיש לנו שפע של ידע כיום ליהנות את עצמנו אין שום מושג כיצד להסב הנאה לזולת. כך שעלינו לתרום את יכולת הלמידה שלנו (הן לא למדנו להנות מאוננות בין לילה), להרחיב את טווח ידיעתנו עד לאותה דרגה של מומחיות גם ביחס לבין המין השני. יש דרגת קושי לא מבוטלת בשלב המעבר מן ההתיחסות אל עצמך, אל ההתיחסות לשני. וכדי להצליח בכך נחוץ להשקיע וללמוד.

ואם אתה כבר מצוי במיטה ביחד אתה יכול להואיל בטובך להתרכז בה. אם במקום להתייחס אליה אתה שרוי בדאגה טורדנית ומתמשכת, האם יעמוד לך או לא, או למה לכל הרוחות שיעמוד לך? אתה יכול באו־תה מידה להעסיק את עצמך בדאגה האינסופית לעתי־דה של האנושות ביקום. דאגה כזו וכל התעסקות עם עצמך, כאשר אינך נמצא לבד, מכבה ומכלה כל ניצוץ של גירוי. כך שבמקום לפשפש בדאגותיך, עליך להי־תרכז באותה „חבילת גירויים" המונחת לידך, ברגע זה – ממש כמטחווי זרת. אם אינך יכול להתיחס לכולה אז עשה זאת לכל הפחות לחלקים ממנה. ואם אינך יכול להשתמש בכל האברים שבהם צייד אותך האל – השת־מש לכל הפחות בחלקם!

ואל תשכח: אין כל חשיבות לאותו איבר שלך, ובמי־רת ההנאה שיכולים שני אנשים מבוגרים להפיק במפ־גש ביניהם. אך כמאמר מוסגר אני יכול להבטיח לך שכאשר תצליח להתרכז בה במקום בעצמך, תהיה קשוב לרחשי ליבה, ותאגור מידע אודות מה נעים לה ומה לא, ותגיב מתוך מידע זה בכל יכולתך העכשווית, יהיה לשניכם נעים, וממילא גם יעמוד לך.

באיזושהי צורה פרדוכסאלית, דווקא כשאתה חדל להיות מוטרד בגינו, והינך עסוק בדברים יותר רלוונ־טיים, (שיטת השד הימני אם זה נעים לה), דווקא אז לא יהיו לך איתו שום בעיות. ■

שני טיולים לדרום־אמריקה בתקופת הקרנבל

- טיול קלאסי של 32 יום בברזיל, ארגנטינה, בוליביה ופרו ☆ בתי־מלון מדרגה א' ותיירות טובה ☆ היציאה: 2.2.86.
- טיול של 17 יום בברזיל – כולל הקרנבל בבאהיה, הג'ונגלים במנאוס (אמזונס), מפלי איגואסו ומצעד־הסיום בריו־דה־ז'נירו ☆ היציאה: 2.2.86.

ביצוע והדרכה: „גאות הכיכר"
פרטים: „מועדון מטיילי מעריב", מערכת „מעריב", קרליבך 2, ת"א (טל. 03־439207).

מדריך מסווג לצרכנות נבונה. מופיע כל השנה במוסף "סגנון". בחסות "גרין קארד" 22.1.86

רהיטי סנטר • חדרי שינה • סלונים • מזנונים • חדרי ילדים. מבצע! פינות אוכל - 6 כסאות מעץ בוק 540 ש"ח. רח' העמל 3 אזור התעשיה החדש אור יהודה טל. 349190

מרפדיית JUCO • חידושים ותיקונים • מערכות ישיבה, סלונים. עמק יזרעאל 9 תל־אביב טל. 831839

פיראזן־שהרבני פינות אוכל מהיצרן לצרכן. אמינות • איכות • שרות • אספקה במועד. המפעל: ת"א, רח' עמק יזרעאל 7, 03־824045, 03־828517

לנגר החובב בנגריית ריכמן חיתוך לפי מידה. טל. 358760

דובלה רהיטים שילדים אוהבים. לאורך שנים. כפר סבא: רהיטי תל חי. חיפה: זוקה. חיפה: צוציק.

מוסך רחמים בהנהלת האחים חג'ג' צביעת רכב בשיטה ממוחשבת ע"י תנור SAICO • פחחות • אחזות. מבצע!

אוטו סייף AUTO SAFE הצעה מיוחדת! 300 ש"ח ורכבך מוגן. שנתיים אחריות מלאה! מערכת ההגנה האוטומטית לכל סוגי הרכב. ד.ק.א. אלקטרוניקס בע"מ. תל־אביב 67060 טל. 338828

דדי אדם בע"מ יבואני ALPINE. ת"א, אבן גבירול 191 טל. 451765

PIONEER אביזרים לרכב בע"מ יבואנים ומפיצים בישראל. ת"א, הרכבת 4 טל. 613412, 614034

שרעבי אביזרים לרכב • כיסוי למושבים קרונבל 18 ש"ח • אזעקה סירנה קוואק 38 ש"ח • מנעול הגה 15 ש"ח • רדיו טייפ RCA כולל רמקולים, אנטנה ותחנת 195 ש"ח • כבלים להתנעה (עבה) 10 ש"ח ועוד שלל אביזרים במחירים הזולים ביותר בארץ! ר"ג, גבה 62 טל. 774053

אגזוז סנטר לפני שאתה עושה אגזוז התקשר אלינו! חולון הפלד 25 טל. 808120

יפו מרכז שטיחי כרמל. מחירים מיוחדים. יפו, יהודה הימית 38 טל. 839701

שיש סלע מפעלי שיש סלע. שיש למטבחים ריצוף שיש מכל הסוגים במחירים מיוחדים. קרית אריה, פ"ת

שיש־חן יצור עיבוד והתקנת כל סוגי שיש וגרנוליט. איכות ומבחר. פתח־תקוה טל. 900003, 916991

שיפוצי יהצידה * הריסה * בניה * טיח * אינסטלציה * חשמל * צבע * שפריץ * טמבורסקס. משרד – כצנלסון 148 גבעתיים טל. 317879

חדש! ירושלים

N.R.G תוספת מקצועית מעולה לשמנים ודלק. N.R.G יותר עוצמה וחיים למנוע וניצול אופטימלי באנרגיה ודלק. להשיג בכל חנויות אביזרי רכב ומוסכים. יבואן בלעדי אורג' אינטרנשיונל רח' אליעזר הלוי 17 ירושלים טל. 02־524141, 533843

מכירה כללית • כלי־בית ומטבח • מתנות • צעצועים • בגדים • דברי־נחושת במחירים ללא תחרות. רח' יפו 88 ירושלים 02־249872

"הסמטה" אבו שאול ארוחות עסקיות, צהרים. שירות אדיב ואוכל טעים. ירושלים, אגריפס 8 טל. 02־248493

חדש! חיפה

סינקליה אופנת נשים במידות גדולות לצעירות ולצעירות ברוחן. באזור הצפון מרכז "צבר" בפסג' קרית־ביאליק

הכי הכי בעיר סלון פינגולד למוצרי חשמל ביתיים. חיפה, הנביאים 27 טל. 04־666164, 662486

מפעלי מתכת אגזוזים מייצרים ומרכיבים ישיר לצרכן. ק. חיים האיצטדיון 40 טל 04־728457. עפולה, קהילת ציון 24 טל. 065־98273

מוחמד שריף ייצור והרכבת מוצרי אלומיניום. מפעל: כפר יפיע טל. 065־77145. המשרד: דבוריה טל. 067־67376

חדש! באר־שבע אילת והדרום

מועדון הלילה "קוברה" המועדון הגדול, המפואר והאקסקלוסיבי ביותר. ב"ש, קרית יהודית טל. 057־77192, 74763

גני פפה מישל מאכלים מזרחיים ואירופאיים ביד המלך. כשר למהדרין. בהנהלת אחים לב. ב"ש, ההסתדרות 86 טל. 057־77298

אולמי הוד האולמות המפוארים ביותר בנגב. לעריכת חתונות, בר מצוה, ברית מילה ואירועים שונים. הדסה 53, טל. 74666

פנסי וג'ינס סנטר החנויות המובילות בעיר בענף הג'ינסים לנשים וגברים. ג'ינס סנטר ב"ש, רח' החלוץ 81 טל. 057־33141. פנסי ב"ש, ההסתדרות 92 טל. 72103

בוטיק – גלריה נירוונה אופנת נשים. מיטב המעצבים. תכשיטים בלעדיים. ארגון תצוגות אופנה. ב"ש, הרצל 74, טל. 057־78789

אור ביטוח סוכנות לביטוח אוואנס את אורי. כל סוגי הביטוח. ב"ש, ההסתדרות 73 טל. 057־39612, 73118

לה־גסטרונום בהנהלת פנינה אשל. מאכלים מעולים שרות אדיב. ב"ש, הרצל 1 טל. 057־32392

גגות הנגב בע"מ גגות רעפים. עליות גג לחדרים. בניה כפרית. ב"ש רח' קרן היסוד 9 טל. 057־79031, 77757

זיפות בזק בע"מ חברה לזיפות ואיטום גגות. יעוץ חינם. ב"ש

קמחי סחר חב' בע"מ • חומרי בניין • קרמיקות • אינסטלציה סניטרית. ב"ש עמק שרה טל 057־37855, 32172

זיל הזול אלון אלוש מוצרי מזון, חומרי ניקוי, משקאות קלים וחריפים. חדש! חדש! לאור הביקוש הרב ממשיכים במבצע על כל קניה מעל 120 ש"ח אפשרות ל־3 תשלומים. מזומן ל־30 יום, ל־60 יום ניתן לרכוש תווי קניה ב־10% הנחה. ב"ש, העצמאות 1, (ליד "חאן אברהם") טל. 057־74174

הארזים ב"ש בע"מ אספקת עץ וחומרי בנין. המחסן הגדול בנגב ברשותנו. שיש רזינה אלוני מרצפות אלוני. קרית יהודית 212, מול מתנה נתן טל. 71282, 76794

ריטס בע"מ פולקסוואגן ב"ש. שרות פולקסוואגן ואודי. ב"ש, דרך חברון טל 057־74474, 71744

ירוחם עזרא סוכני פורד. חלפים לכל סוגי הרכב. אביזרים לרכב. מצברי שופ. טל. 057־77011, 72277

קרמית • קרמיקה ותרסינה • כלים סניטריים • JACOB DELAFON • ומרצפות נמליט. ב"ש, החלוץ 136 טל. 057־75350, 36060

מוסך בע"מ שרות לפולקסוואגן ואודי. ב"ש, פנחס החוצב 9 טל. 057־77195, 36909

אודיל סוכנויות יבוא והפצה בע"מ למוסדות ולועדי עובדים. מוצרי חשמל ביתיים • סוכנות ראשית לשמיכות פוך • מוצרי אמקה • כלי מיטה • מגבות ורדינון • ריהוט גן ובית כתר. ב"ש, רח' הרצל 17, טל. 76138, 78650

מוסך הנאמן מבני תעשיה זעירה. מוסך מורשה לתיקוני פולקסוואגן ואודי. 057־36500, 72011

מוצרי חשמל כלי מיטה ובית במבצע הוזלות ענק. עד 3 תשלומים.

כל בו זול בע"מ מוצרי מזון, חומרי ניקוי, משקאות קלים וחריפים. חדש! בגדי ילדים, נוער ונשים ממיטב היצרנים. לאור הביקוש הרב ממשיכים במבצע – על כל קניה מעל 120 ש"ח אפשרות ל־3 תשלומים. • מזומן • ל־30 יום • ל־60 יום. ב"ש, בית אשל 17 טל. 057־78832

מוסך ברק בבאר־שבע (מ.ג.י.י.) בע"מ. באר־שבע א. התעשיה הזעירה 057־79998, 30996

קליר כימיקלים חומרי ומוצרי ניקוי לסיטונאים ומוסדות בלבד בכל רחבי הארץ. מחיר ושירות ללא תחרות. ב"ש, עמק שרה טל. 057־34464, 34955

אולימפיה ספורט שיווק והפצת ציוד ספורט לפרטיים, מוסדות ומפעלים. ב"ש, מורדי הגיטאות 48 טל. 057־78153

פחח בע"מ ארמאנדו אבוזגלו. פחחות וצבעות רכב. ב"ש, א. התעשיה פנחס החוצב 11 טל. 057־73628

מימון אלקטרוניקה במרכז למוצרי חשמל ביתיים. תן אמון במימון. ב"ש, הרצל 82 טל. 057־70699

הבלם בנגב בע"מ • בלמים • מצמדים • דיסקים ומשאבות מים • הגהים • מגברי בלם • שיפוץ ראש מנוע • ריתוך בארגון. ב"ש א. התעשיה דרך חברון 057־30448

כלי־ארט, חברה לשיווק (1979) בע"מ ב"ש, העצמאות 19 טל. 057־38980, 76065

תמסר מחשבים בע"מ מפיץ מורשה למחשבי APPLE. ב"ש, החלוץ 120, (פינת גרשון) טל. 36080

"פרחי אתי" • עציצים, פרחים וסידורים. דימונה, מרכז מסחרי 28 טל. 057־59221

שוק העמק השוק שיש לו אבא נמצא בעמק שרה • מבחר מוצרי מזון • צעצועים • כלי בית. מבחר רחב ואדיר במוצרי בשר. שרות אדיב. להתראות. בהנהלת שוק העמק

מוסך המומחה בע"מ פנסו אהרון. פחחות – במכשור החדיש ביותר. צבע – בצבעים המתקדמים ביותר בעולם. טיפול אנטי קורוזי. באר־שבע, מרכז המלאכה אשר 10 ת.ד. 178 טל. 057־72073

סאמרטיים תנורים להסקה בעץ היעילים בעולם. רח' החלוץ 113 ב"ש טל. 30481, 70190

שיש גרניט אלי ונתי עיבוד שיש וגרניט למטבחים • ציפויים • חדרי מדרגות. ביצוע עבודות מיוחדות. א. התעשיה הזעירה ב"ש טל. 057־30151

שחמט

שאול הון

מלחמת ק' בק'

עוד לא הספיק קספרוב לחמם את כסאו כאלוף העולם וכבר הוא שרוי בעיצומו של מאבק חדש – הפעם עם נשיא פיד"א, פלורנציו קמפומנס. זוהי מלחמת ק' בק', שהתחילה למעשה עוד כאשר הציל קמפומנס את ידידו אנאטולי קרפוב, בהפסיקו את הדוקרב הראשון. קספרוב האשים אז את קמפומנס שמנע ממנו את הסיכוי לכבוש את הכתר כבר אז.

קמפומנס הצליח אחר כך להעביר בפיד"א החלטה, המחייבת את קמפומנס להתמודד עם קרפוב בקרב-גומלין שצריך להתחיל ב־10 בפברואר. קספרוב מתנגד לכך בטענה ששום אלוף עולם לא נאלץ להגן על תוארו מקץ שלושה חודשים, אלא כעבור שנה. כן טען שקמפומנס עצמו הפסיק את הדוקרב הראשון בנימוק ששני היריבים הגיעו לתשישות מוחלטת (נימוק שהיה נכון רק לגבי קרפוב). והרי עד כה כבר שיחקו שני היריבים 72 משחקים תוך 14 חודש, ועתה צפוי מאבק חדש של 24 משחקים נוספים – ובסך הכל ישחקו איפוא שני היריבים 96 משחקים תוך 18 חודש.

איזה אלוף עולם נאלץ להגן ככה על תוארו? והאם מאמץ כזה עולה בקנה אחד עם „דאגת" קמפומנס לבריאותם של שני היריבים? עוד שואל קספרוב: האם אצטרך כל הזמן לשחק רק נגד קרפוב? החלטה זו של פיד"א תמנע ממני להשתתף בתחרויות אחרות, זכות הנתונה לכל אלוף עולם. לפיכך הודיע קספרוב שלא ייענה להחלטה זו, המחייבת אותו להתמודד עם קרפוב בקרב גומלין בפברואר.

עד 6 בינואר צריך היה קספרוב להודיע אם יתמודד שוב בפברואר, ואם יסרב יישלל תוארו כבפרשת פישר. לנוכח הודעתו של קספרוב שלא יתמודד בפברואר נסוג קמפומנס קצת והאריך את המועד ל־27 בינואר. ביום ב' הקרוב תיפול איפוא ההכרעה. בתגובה לכך הצהיר קספרוב בראיון ל„שפיגל" כי במקרה כזה יתפצל עולם השחמט: קרפוב יהיה „אלוף העולם" מטעם קמפומנס – ואילו הוא עצמו יהיה אלוף העולם שלא נוצח ואשר יוכר על ידי כל עולם השחמט כאלוף הטוב יותר.

● חולון: מחר ב־5 אחה"צ תתחיל האליפות הפתוחה לנוער, שתקיף 7 סיבובים במרכז העירוני (רח' הס 33).

ההקרבה משתלמת

במשחק הבא, שנערך באליפות העולם לקבוצות בלוצרן, מנצל השווייצי יתרון בפיתוחו ומכניע את הארגנטיני תוך הקרבת כלי.

בריברו — קלר

1. ד4 ד5, 2. ג4 ה־ג, 3. פ־ו3 פ־ו6, 4. מה־א4+ פ־ג6 (מקובל יותר ר־ד7 עם ר־ג6), 5. מה:ג4 ר־ו5, 6. ר־ו5 ה6, 7. פב־ד2 (עדיף פ־ג3) ר־ב4 (מונע ה4), 8. ה3 ס־ס0, 9. ר־ה2 ה5! (שחור נוטל יוזמה לנוכח משחקו הפסיבי של לבן), 10. ד:ה ר:פ+, 11. פ:ר פ:ה5, 12. מה־ג3 צ־ה8, 13. ה4 (לא 13. ס־ס0 בגלל פ־ד3!; 14. ר:מה פ:מה, 15. ב:פ צ:א ולשחור יתרון) פ־ד3! (הקרבת כלי בשל פיגור התפתחותו של לבן), 14. ר:מה (או 14. מה־ז3 ר6, 15. ר־ח6 ר־ו6, 16. ה:פ ז:ר, 17. ס־ס מה־ד5 ושחור זכה ברגלי) פ:מה, 15. ב:פ צ:א־ד8, 16. ה:ר פ־ד3+, 17. מ־ו1 פ־ו4, 18. ר־ב5 צ־ה5, 19. פ־ב3 צ:ר, 20. ז3 פ־ד3, 21. ז4 ג5, 22. מ־ז2 ג4, 24. פ־ד4 צ־ב2, 25. צח־ו1 ו5!, 25. ה:ו6 ר:ו6, 26. צא־ב1?! (גורר הפסד מהיר) צ:צ, 27. צ:צ צ:פ, 28. ג:צ ג3 לבן נכנע. ■

ברידג'

אדריאן שוורץ

ההצלחה שהביאה לעליה לגמר

עכשיו, כשאלופת הליגה הישראלית הצליחה לעלות לגמר גביע אירופה לקבוצות, אפשר גם לנתח את אחד ממשחקיה, המהווה דוגמה לרמתה ולהצלחותיה. הצלחתה של הקבוצה נעוצה בלא ספק בשילוב המוצלח של הנסיון הבינלאומי של הותיקים – משה כץ, ד"ר ניסן רנר, פנחס רומיק ודוד מלצר – וכשרונם של צעירים וכהם מוטי פיינרו ועודד גוימרק. הקבוצה גברה בלונדון על יריבותיה אלופות פורטוגל, אירלנד ואנגליה, כשמזו האחרונה באה נבחרת שיכלה לייצג בכבוד את ארצה, לא את הליגה בלבד.

צפון
♠ A J 2
♥ 9 8 6 5
♦ A K 10 9 4
♣ 2

מערב
♠ Q 9 8 5 4
♥ J 10
♦ 8 7
♣ K J 10 4

מזרח
♠ 6
♥ K 4 3 2
♦ Q J 6 5
♣ A 9 8 3

דרום
♠ K 10 7 3
♥ A Q 7
♦ 3 2
♣ Q 7 6 5

כולם בראשונה, מחלק צפון

דרום	מערב	צפון	מזרח
– –	– –	1 דיאמונד	פאס
2 ללא שליט	פאס	3 דיאמונד	פאס
3 ספייד	פאס	פאס	פאס

ההכרזה טבעית וזהירה. לצפון – דרום אין מספיק נקודות להכרזת משחק מלא אף הם הגיעו גבוה במקצת והחלוקה הלא־נוחה של הספיידים מבטיחה לכרוז משה כץ צרות (שותפו במשחק זה היה רומיק).

מערב יצא ב–8 דיאמונד והכרוז לקח בדומם. הוא שיחק משם קלאב ומזרח עלה מעליו באלוף והמשיך בספייד, שהדומם לקח אותו בנסיך. הכרוז שיחק הארט אל המלכה שבידו וטרף קלאב בדומם. עכשיו שיחק את האלוף דיאמונד והארט נוסף לאלוף. קלאב נוסף טרף הכרוז באלוף שבדומם והגיע למצב הבא:

צפון
♠ – –
♥ 9 8
♦ 10 9 4
♣ – –

מערב
♠ Q 9 8 5
♥ – –
♦ – –
♣ K

מזרח
♠ – –
♥ K 4
♦ Q J
♣ 9

דרום
♠ K 10 7
♥ 7
♦ – –
♣ Q

עכשיו שיחק הכרוז דיאמונד מהדומם והשליך הארט מידו. מערב השליך את המלך קלאב. מזרח שיחק את המלך הארט ומערב נאלץ לטרוף ולמסור את שתי הלקיחות האחרונות בספייד לכרוז.

המשחק אינו מסובך ביותר אך השילוב של הכרזה זהירה וביצוע נאות מאפיינים את משחקו של משה כץ.

בולים

אליעזר בן

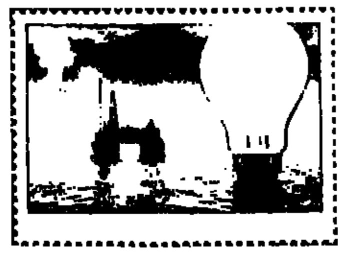

תעשיית הנפט בבריטניה

גיאולוגיה בפינלנד

בחודש פברואר יונפקו בפינלנד 3 בולים בערך של 1.30, 1.60, 2.10 מרקים (פיניים), המוקדשים למלאת 100 שנה להקמת מכון לחקר גאולוגי. הבולים מציגים אבנים בעלי 2 מיליארד שנה שמקורם בסלעים פיניים עתיקים. שמם של האבנים מופיעים על הבולים.

שנת התעשיה בבריטניה

1986 הוכרזה כשנת התעשייה בבריטניה, 4 בולים שיונפקו המוקדשים לנושא זה הם בערך של: 17, 22, 31, 34 פני המציגים: קידוחי נפט בים הצפוני ופיתוח מקורות חשמל, מפעלי רוקחות, תרופות, תעשיית פלדה וחקלאות מתועשת. סיסמת הסדרה: „התעשייה מפתח לשגשוג".

300 שנה ליחסי צרפת תאילנד

היחסים הדיפלומטיים עם תאילנד החלו לפני 300, ואירוע זה הונפק על בול שראה אור ב־27 בינואר, בערך של 3.20 פרנק, מתאר מפגש בין שני העמים והגשת כתב האמנה.

מהו סודו של אלוף העולם בשחמט?
קרא גילויים מעניינים בספר
קספרוב המלך מאת שאול הון
להשיג בכל החנויות בארץ ובספרית „מעריב",
רח' דרך פ"ת 72א', תל־אביב

בולי ריכון
מכירה ★ קניה ★ הערכה ★ הדרכה
מבחר ענק של בולים מחו"ל וישראל
מבחר מיוחד של סדרות בנושאים שונים
סדרות מיוחדות לילדים ולכל הגילים
שינקין 8 גבעתיים (ליד העיריה) טל' 322215
פתוח 9–13.00, 16.00–19.00 (ביום ג' סגור).

בולי אדי ADI STAMPS
בולים ושטרות לאספנים מהארץ וכל העולם
רח' אחד העם 38, פינת אלנבי 112, פתוח 9.30 עד 16.00, טל. 03־611068

מכירה פומבית גדולה בחודש מרס
אלפי סדרות, אספים, לוחים מארצות העולם וישראל במחירים הזולים ביותר!
בולי גבע, דיזנגוף סנטר ת"א, 03־287486

...מטעמים מ„חיפה והצפון"...
מאת: אבישי נורד
„מעריב חיפה".
טל. 04־673154/6
הפקה: רוני גליק

מחלבת רג'ב מטמרה הראשונה והמפורסמת הוקמה בשנת 1950. המחלבה מייצרת גבינת ברינזה מלוחה, גבינת לבנה, יוגורט, לבן וצפתית אמיתית.
משנת 1970 פותחה ושכללה המחלבה והיא מופעלת ברשיון משרד הבריאות. המקום מאופיין ברמת נקיון מעלה, וכולל מכונת כביסה מיוחדת לשטיפת הבדים שבהם מאוכסנת הלבנה.
המוצרים שעוברים תהליך פיסטור בקרור ע"י מכונות חדישות ביותר מיוצרים מחלב מפוסטר מלא ללא תהליכי ותומרי לוואי נוספים. עוברים את תהליך הייצור במיקסר מיוחד ובסוף מתבצע המילוי ע"י מכונה אוטומטית.
המוצרים משווקים בכל הארץ עד אילת, בכל הרשתות הגדולות והמובחרות, כולל המסעדות היוקרתיות בת"א, לכן בקנותכם לבנה דרשו את הטובה, המסורתית והמקורית ביותר, לבנה של רג'ב מטמרה.
ברצונכם לבלות, ליהנות ולראות את אופן הייצור במחלבה? תוכלו להתארח ולקבל הסבר מלא מפי מייסד ומנהל המחלבה מר מוסטפה רג'ב אבו־דמי. אין ספק תוויה לבקר במחלבה של רג'ב בטמרה, בדבר פרטים והזמנות פנו לטל: 04־966294.

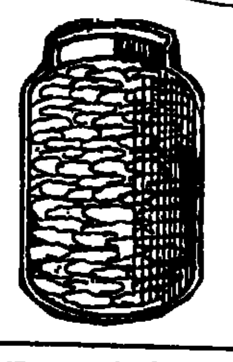

מחלבת רג'ב — טמרה טל. 04־966294

קפה שריבר
סיפור הצלחה של קפה הלויה

בשנת 1935 הקים מר ברנרד שריבר את מלון „המלך שלמה" בעיר התחתית שבחיפה ע"י ככר־פריז. בעקבות המאורעות והמלחמה עבר מר שריבר לקליית קפה על פחמים, ובשנת 1936־37 החל להמכר הקפה בחנויות ע"י מר שריבר עצמו. בשנת 1939 הקים הזוג שריבר את בית־הקליה המפורסם. בעזרת ספרות מקצועית והרבה שנים של לימוד, התמחות ונסיון הגיע לרמת תערובת משובחת בכל סוגי הקפה.
גם כיום לא התמשו השריברים, אורי וגדעון, דור שני במשפחה, על הורדת הרמה, וממשיכים באותן שיטות קליה שגרמו לאניני הטעם לבוא ע"י פרסום הטיב מפה לאוזן.
שלא כמו השיטות החדישות מאפשרות שיטות הקליה של קפה שריבר אחסנה לאורך זמן. בכל מיכל או צנצנת שמוכרים לכל עקרת־בית ללא פחד מקלקול או איבוד הארומה.
את קפה שריבר ניתן לקנות בסניף הוותיק והמוכר ברחוב יחיאל 3 בחיפה, ובחנות החדשה שנפתחה באילת במרכז רכטר 14, שבה נמכר הקפה ועוד מיגוון מוצרי בריאות וטבע, כמו כן תוכלו ליהנות מקפה שריבר בבתי־קפה, מסעדות היוקרה ובבתי־מלון.
הזמנות סיטונאיות מתקבלות בטלפון 04־663607

יש טעם לקנות עוגיות במקור

לכל עוגיה יש טעם משלה, לעוגיות שונות טעמים שונים אלה שיש להם טעם טוב ימצאו אצלנו טעם נוסף לקנות במקור!
במפעל ברמן תמצאו מבחר עוגיות ועוגיות ממולאות, עוגיות מצופות ודובשניות.
המוצרים כשרים למאכלי בשר וחלב בהשגחת הבד"צ.
שיווק ומכירה לסיטונאים בכל רחבי הארץ.
המכירה ליחידים בחנות המפעל ברח' החרושת 54, אזור התעשיה קרית־ביאליק טל: 04־718891 בין השעות 7.00–17.00.

...מטעמים מ"חיפה והצפון"...

לפרטים והזמנות טל' 722075

צילום: שלמה שוהם

מירון שזיפי איכות ממרומי הגליל

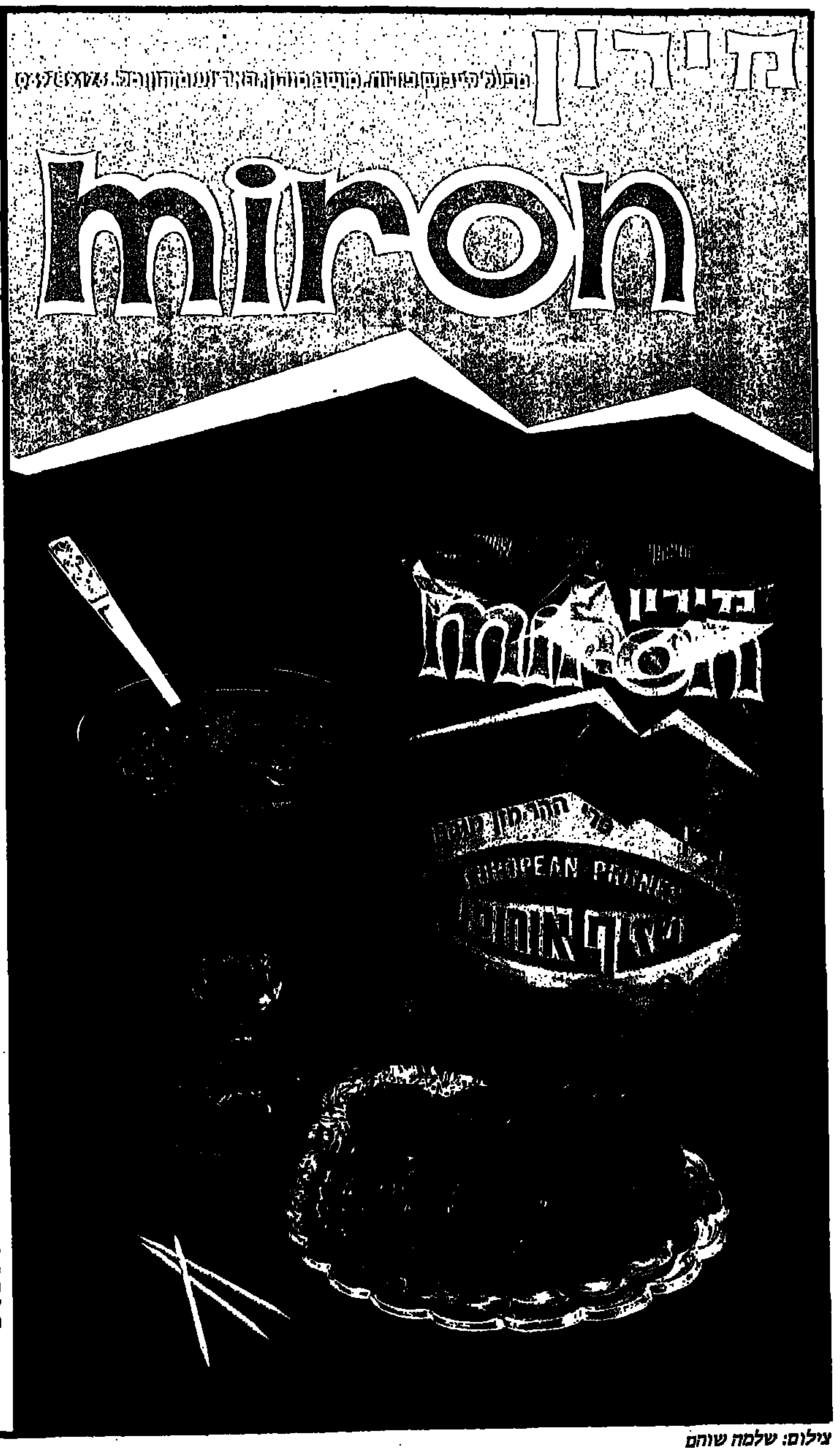

מפעל שזיפי מירון הוקם בשנת 1965, וכיום הגיע לרמת איכות תוצרת ידועה בטיב. גדל השזיף ואחוז הסוכר בו, השזיף גדל ברובו במטעי המושב ולכן נמצא התוצר הגולמי תפיקוח מתמיד של אנשי המקצוע המקומיים. כמו כן נרכש השזיף (חומר הגלם) ממטעי הקיבוצים במרום הגליל, בגליל העליון וברמת הגולן, מכיוון שאיכות השזיף מתבטאת בגידולים במקומות גבוהים אלו. גם המטעים בקיבוצים אלו נמצאים בפיקוח מתמיד של נציג המפעל הקובע את מועד הקטיף המתאים ביותר, ולכן נשמר הסטנדרט הגבוה של התוצרת הסופית. משנת 1976 החל המפעל לייבש גם בשמש, באזור חצור שבעמק החולה, לאחר שבבדיקות שהתבצעו באזור התברר שהאקלים שם מתאים ביותר. היום 70%–80% מתוצרת המפעל מיובשת בשמש בשטח של עשרות דונמים ובכך נשמר ערכו התזונתי הטבעי של הפרי. יתר התוצרת מיובשת בתנורים ע"י כך נשמר מועד אספקה סדיר בכל ימות השנה גם בעונות שיא הייבוש בקיץ. משנת 1971 החל לנהל המפעל מר צבי שטרק בן ה־36, חבר המושב שהגדיל את תפוקת המפעל מ־16 טון בשנת 1971 ל־270 טון כיום. (תצרוכת ארצית כ־500 טון). כיום לא עומד המפעל בביקוש הגבוה ולכן על הפרק הרחבת והגדלת המפעל.

השזיפים מוגשים כתטיפים ומרקי־פירות בעדות אשכנז, ובעדות ספרד משתמשים בשזיפים לבישול ומילוי. השזיף מומלץ ע"י הרופאים לסובלים מבעיות עיכול (עצירות). בימים אלו נמצא מוצר חדש שהינו ממרח משזיפים מיובשים תוצרת המפעל בתהליך הרצה ועובר בדיקות ושיפור. את תוצרת המפעל ניתן לרכוש בכל רשתות השווק וסניפי תנובה ברחבי הארץ.

צילום: שלמה שוהם